

GELİBOLULU MUSTAFA ÂLÎ

TUHFETÜ'L-UŞŞÂK

Hazırlayan
İ. Hakkı AKSOYAK

©

T. C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

3126

KÜLTÜR ESERLERİ

409

ISBN 978-975-17-3338-2

www.kulturturizm.gov.tr

[e-posta: yayimlar@kulturturizm.gov.tr](mailto:yayimlar@kulturturizm.gov.tr)

[Bu kitap internet ortamında ilk kez yayımlanmaktadır.](#)

I. GELİBOLULU MUSTAFA ÂLÎ

A. HAYATI

XVI. yüzyılın tanınmış simalarından Mustafa Âlî, Gelibolu'da 24-25 Nisan 1541'de dünyaya geldi. Babasının adı Hoca Ahmet, annesinin adı Ümmühânî dedesinininki Abdullah veya Abdulmevlâ'dır.

Altı yaşında okula başlayan Gelibolulu Mustafa, dokuz yaşındayken Habib-i Hamidî ile Sürurî'den tefsir ve fıkıh dersleri alır. On altı yaşında İstanbul'a giderek Rüstem Paşa, Haseki ve Semaniye medreselerine devam eder. Önceleri Çeşmî, daha sonra Âlî mahlasıyla şiirler yazar. Bu mahlas Âlî'nin kişiliğini çözecek anahtar kelimelerden biridir. Çünkü bu mahlas onun mağrur karakterine çok uygundur.

Medrese eğitimini tamamladıktan sonra 1560-1561'de, 20 yaşında iken, Şehzade Selim'in Kütahya'daki sarayına gider; ilk mesnevisi Mihr ü Mâh'ı şehzade II.Selim'e sunar. Bir aralık İstanbul'a gelerek Kanunî Sultan Süleyman'a eserlerinden ve erdemlerinden söz ederek mağdur olduğunu bildirir ise de yüz bulamaz. İki yıl şehzadenin yanında kalır ve divan kâtipliğini yapar.

1562-1563 yılına kadar kaldığı şehzadenin yanından Tütünsüz Hüseyin Bey ile geçinememesi üzerine ayrılır. Şam beylerbeyi Lala Mustafa Paşa'nın davetiyle önce Halep'e sonra Şam'a gider ve orada altı yıl divan kâtipliği yapar. Lala Mustafa Paşa, Yemen serdarlığına atanınca, Mısır'a geçer. Mustafa Paşa'nın azli üzerine 1569'da Manisa'da sancak beyi Şehzade III.Murat'a sığınır ve kendini affettirmeyi başarır. Daha sonra, Heft Meclis adını verdiği eserini Şeyh Muslihiddin aracılığıyla Sadrazam Sokollu Mehmet Paşa'ya sunduysa da umduğunu bulamaz ve 1574'te Bosna beylerbeyi Ferhat Paşa'nın yanına gönderilir. Orada sekiz yıl kalır. Âlî sürekli savaşların olduğu bu yerde hareketli bir hayat sürer. Bu arada dönemin önde gelen sanatçılarından Yahya Bey ve Âşık Çelebi ile görüşür. Döneme ilişkin olayları ve şairin ruh halini Riyâzü's-sâlikin mesnevisinde bulmak mümkündür.

III. Murat'ın padişah olması üzerine (1574) İstanbul'a dönerek tahta çıkışını kutlayan kasideler yazar ve Zübdetü't-tevârih'i sunar. Lala Mustafa Paşa 1577'de Gürcistan ve Şirvan seferine giderken, Âlî'yi münşi olarak yanına alır. Paşanın yanında iki yıl vazife yapar. Defterdarlık ve nişancılık görevlerini talep ederse de kabul edilmez. 1578'de Halep tımar defterdarlığına tayin olunur. Hamisi Mustafa Paşa'nın azlinden sonra Trabzon'a gider ve orada gönderilen erzakın depolanması ile ilgilenir. 1581 yazını Van'da geçirdikten sonra, kışın tımar defterdarlığı göreviyle Halep'e gider. Bu görevdeyken Nasihatü's-selâtin'i yazar. 1582'de aynı yerde Câmîü'l-buhûr Der-mecâlis-i Sûr adlı eserini kaleme alır ve padişaha sunmak ve görev istemek için İstanbul'a gelir. Bu arada yükselmek bir yana Halep'teki görevinden de olur. İki yıl sonra Özdemiroğlu Osman Paşa tarafından Erzurum hazine defterdarlığına atandıysa da altı ay sonra azledilir. 1585'te Bağdat mal defterdarlığına atanır; bir yıl sonra İstanbul'a gelir ve uzun süre açıkta kalır. 1589'da Sivas defterdarlığına görevlendirilir. Erzurum veya Sivas defterdarlığı görevindeyken genç şair Ömer ile tanışır ve ona Nefî mahlasını verir. Bir müddet sonra Sivas defterdarlığından da azledilir.

1592 Temmuz'unda ikinci defa yeniçeri kâtibi, Ekim'de defter emini, 1592 ocağında yeniden yeniçeri kâtibi oldu. Bu görevi sırasında tesadüfen Fatih Camii civarından geçen padişah III. Murat'ın, yapılmakta olan bir evde üç yüz kadar yeniçeri ve acemi oğlanının çalıştığını görmesi ve evin Âlî'nin olduğunu öğrenmesi üzerine azledilir. Aynı yıl, Gelibolu'ya döner.

Daha sonra İstanbul'a gelerek III. Mehmet'in tahta çıkışını kasidelerle kutlar ve Kühü'l-ahbâr adlı tarihini bitirebilmek için Mısır defterdarlığını talep eder. Ancak bazı entrikaların karışması üzerine, yine istediğini elde edemez. Bunun üzerine İkinci kez Sivas defterdarlığı, Amasya (1595) ve Kayseri sancak beyliğine atanır. Bundan sonra Cidde sancak beyliğine atanıp 1600 yılında bu görevindeyken vefat eder. Cidde'de defnedildiğinden söz

ediliyorsa da mezarı şimdiye kadar bulunamamıştır. Nerede ve kiminle evlendiği hakkında bilinmiyor; bir kıtasında 984 (1577) yılında bir oğlu olduğunu ve ismini Fazlullah koyduğunu anlatıyor.

B. ESERLERİ

Gelibolulu Mustafa Âlî, edebiyattan tarihe, maliyeden fıkıh ve mantığa kadar pek çok konuda eserler vermiştir.

Bedüü'r-rukûm: Türk ve Fars şiirlerinden parçalar ve Âlî'nin bunlara nazireleri vardır.

Câmî'nin bir beytinin şerhi

Câmi'ül-kemâlât:III. Murat'ı övmek için yazılmıştır.

Câmiü'l-buhûr Der-mecâlis-i Sûr: Manzum Surname'dir.

Dakâiku't-tevhîd:III. Murat'ın bir gazelinin şerhidir.

Divanları: Arapça bir, Farsça 1 ve Türkçe dört divanı vardır.

Enisü'l-kulûb:Âlî'nin Sadef-i Sad-Güher'de adını verdiği eser mensur olup Hümayunnâme tarzındadır.

Eyyühe'l-veled Tercümesi: Gazâlî'nin ahlâka dair risalesinin Arapça metinle birlikte cümle cümle tercümesidir.

Ferâidü'l-vilâde:III. Murat'ın oğlu Osman'ın doğumunun eşref saate tesadüf ettiğine dair bir eserdir.

Fursatnâme:Nusretnâme'de anlatılan olayların devamı niteliğindedir.

Fusûlü'l-halli ve'l-akd ve Usûlü'l-harci ve'n-nakd:İslâm devletlerinin yükseliş ve çöküş sebeplerini anlatır.

Gül-i Sad-berg:Gazellerinden seçme 100 matları içerir.

Hakâiku'l-ekâlim: III. Murat'ın ülkesinde kullanılacak memurların vasıflarını anlatır.

Hâlâtü'l-Kâhire Mine'l-âdâti'z-zâhire:Mısır'a ait hatıra ve gözlemleridir.

Heft Meclis:Kanunî Sultan Süleyman'ın son seferi olan Sigetvar seferinin tarihidir.

Hilyetü'r-ricâl: Mutasavvıfları anlatır.

Hulâsatü'l-ahvâl: Sosyal konulu bir tercibenttir.

İstidânâme: Sultan III. Murat adına kaleme alınmıştır.

İzzetü'l-asr fi-Tefsîri Sûretü'n-nasr:Nasr Suresi'nin tefsidir.

Kavâidü'l-mecâlis:Görgüye dair bir eserdir.

Kühü'l-ahbâr:Eser, dünya tarihidir.

Maâlimü't-tevhîd:III. Murat'ın bir gazelinin şerhidir.

Manzum Kırk Hadis Tercümesi

Mecmau'l-bahreyn: Âlî'nin İran şairi Hafız'a nazirelerinden oluşur.

Mehâsinü'l-âdâb:Bir tür siyaset name ve görgü kitabıdır.

Menâkıb-ı Halil Paşa

Menâkıb-ı Hünerverân: Hat tarihinden, ünlü hattatlar, nakkaşlar ve diğer sanatkârlardan bahseder.

Menakıb-ı Şeyh Mehmedü'd-Dagî:

Menşe'ü'l-inşa:Mektuplardan oluşur.

Mevâidü'n-nefâis Fi-kavâidi'l-mecâlis

Mihr ü Mâh: Klasik mesnevi konularından biridir.

Mihr ü Vefâ: Mesnevidir.

Mirâtü'l-avâlim:Dünyanın yaratılmasına dairdir.

Mirkâtü'l-cihâd:Danişment Gazî'den bahseden destanî bir tarihtir.

Münşeât:Türkçe mektup örnekleridir .

Nâdirü'l-mehârib: II. Selim ile Bayezit'in Konya savaşını anlatan bir eserdir.

Nasîhatü's-selâtin:Padişahlara yol gösterici ahlâk ve siyaset kitabıdır.

Nevâdirü 'l-hikem: Her asırda yetişmiş olan bazı bilgin ve mutasavvıflardan, halifeler ve hilâfet meselesinden bahseder.

Nikâtü 'l-hâl: III. Murat'ın bir gazelinin şerhidir.

Nusretnâme: Azerbaycan ve Şirvan seferlerinin tarihidir.

Rahatü 'n-nüfûs: Tifaşî'nin eserinin değişik ve ilâveli tercümesidir. Bah ile ilgilidir.

Risale: III. Murat'ın 120 yıl yaşayacağına dair bir risale.

Risâle-i Zâtü 'l-kürsi

Risâle-i Zırgamiyye: İbrahim Paşa'nın Arapların hayvanlarını öldüren bir arslanı öldürmesi hakkındadır.

Riyâzü 's-sâlikîn: Âlî'nin tasavvufî bir mesnevisidir.

Sadeî-i Sad-Güher: Türkçe divanlarından 100 gazeldir.

Subhatü 'l-abdâl: Şairin divanlarında yer alan muharrem mersiyeleridir.

Subhatü 'l-inâbe: Tasavvuf konulu bir terkibenttir.

Tuhfetü 'l-uşşâk: Mesnevidir.

Tuhfetü 's-suleha: Gazzalî'nin Eyyühe'l-veled'inin tercümesidir.

Vakıfnâme: Âlî'nin 1586'da Kerbelâ'yı ziyareti sırasında yaptırdığı sebilin idaresine dair bir vakıftır.

Zübdetü 'l-evrâd: Dürer-i Mensûre'den seçmelerdir.

Zübdetü 't-tevârih: Kadı Adûd'un İşrâku't-tevârih adlı eserinin tercümesidir.

Henüz Ele Geçmeyen Eserleri

Bedâiyü 'l-metâli, *Dürr-i Mensure*, *Hac ve Işk risalesi*, *Kenzü 'l-ahbâr*, *Maâyibü 'l-erzâl*, *Mişkât*, *Nüzhet* veya *Nüzhetü 'l-mecâlis*, *Râbiü 'l-manzûm*, *Ravza-i İrfân*, *Ravzatü 'l-letâif*, *Riyâzü 'r-rahmet*, *Tarih-i Üngurus* ve *Selimname*, *Teşrifatnâme*...

C. ESERİ ÖNEMİ

XVI. yüzyılda yaşayan Gelibolulu Mustafa Âlî, tarih, edebiyat, ahlâk ve tasavvuf sahasında yetmişten fazla eser vermiş, velut bir şair ve yazardır. Eserleri arasında edebiyatla ilgili olanlar, özellikle mesneviler, önemli bir yer tutar. Tuhfetü'l-uşşâk, Âlî'nin Mihr ü Mâh, Riyâzü's-sâlikîn, Câmi'ü'l-buhûr ve Mihr ü Vefâ adlarını taşıyan beş mesnevisinden biridir.

Şair, bu mesnevisini Kütahya'da Şehzade Selim'in sarayında divan kâtipliği esnasında yani 969/1561 yılında yazmaya başlar; düzeltme ve eklemelerle 978/1570'te kesin şeklini verir.

Tuhfetü'l-uşşâk'ın tek nüshası Süleymaniye Kütüphanesi, Çelebi Abdullah, nr:277'dedir. Âlî, bu mesnevisini remel bahrinin "feilâtün feilâtün feilün" kalıbıyla yazmıştır. Metinde, başta veznin tutarsız olduğu yerler olmak üzere pek çok imlâ problemi görülmektedir. Bu problemlerin müstensihden kaynaklandığı düşünülebilir. Ayrıca iki beyitte kafiye bulunmamaktadır.

Âlî'nin daha önceki yüzyıllara ait kelimeleri kullandığı pek çok kaynakta ifade edilmiştir. Tuhfetü'l-uşşâk'ta bu tür kelimeler çok fazla yer almaz.

Tuhfetü'l-uşşâk'ın bu tek nüshası 3034 beyittir. Hem tezkirelerin hem de Âlî'nin Nasihatü's-selâtîn'de Tuhfetü'l-uşşâk'tan örnek olarak verdiği beyitler elimizdeki nüshada yoktur. Ayrıca şairin gerek mesnevilerinde gerekse divanlarında daha sonraki yıllarda eklemeler ve çıkarmalar yapması da böyle bir duruma sebebiyet vermiş olabilir.

Tuhfetü'l-uşşâk, Âlî'nin mesnevileri içinde beyit sayısının fazlalığı bakımından, Mihr ü Vefâ'dan sonra, ikinci sıradadır. Âlî, bu mesnevisini 21 yaşında kaleme almıştır. Âlî'nin Mihr ü Mâh'tan sonra yazdığı bu mesnevi gençlik dönemi mesnevisidir. Yazılış tarihlerine bakarak Âlî'nin mesneviciliğini iki bölüme ayırabiliriz: Şair geçliğinde tasavvufa ilgi duymuş ve 31 yaşına kadar bu konuda üç mesnevi kaleme almıştır. Tuhfetü'l-uşşâk'tan sonra ise tarihî ve sosyal konulara yönelmiştir.

Tuhfetü'l-uşşâk 20 makale, 20 hikâye ve 20 münacattan oluşur. Her makalenin ardından bir hikâye ve her hikâyenin ardından bir münacat gelir. Bir grup oluşturan makale, hikâye ve münacatlarda işlenen konular ortaktır. Hikâyeler, belli bir kompozisyon çerçevesinde oluşur. Başlangıçta, birkaç beyitle, hikâye kahramanı tanıtılır. Daha sonra olayın anlatımına geçilir. Hasan-ı Basrî, Rabiâtü'l-adeviyye, Sünbül Sinan, Bişr-i Hâfî, Bayâzîd-i Bistâmî, Cafer-i Sadık, Şeyh Arslan, Veyselkarenî, Mâlik-i Dînâr, İbrahim Ethem, Habîb-i Neccâr gibi velilerin başından geçen olaylar anlatılır. Genellikle her hikâyede iki kahraman bulunur. Bazen farklı zamanlarda yaşamış kahramanlar aynı zamanda yaşamışlar gibi anlatılır. Her hikâye genellikle bir olay ele alınır. Ancak 5. ve 7. hikâyede iki olay nazmedilmiştir. 5. hikâyede İbrahim Ethem'in başından geçen iki ayrı olay arka arkaya anlatılmış; 7. hikâyede Abdulkadir ile ilgili iki olay çerçevesi hikâye tekniği ile verilmiştir. Hikâyelerde hakikî ve mecazî aşk, sabır, âşığın maşukla olan münasebeti, dünya malına meyletmeme ile ilgili hikâye kahramanlarının başlarından geçen olaylar işlenir.

Şair geçliğinde tasavvufa ilgi duymuş ve 31 yaşına kadar yazdığı üç mesnevisinde bu alandaki bilgisini ortaya koymuştur. Ayrıca şair, Tuhfetü'l-uşşâk'tan sonra sanatını tarihî ve sosyal konulara vermiştir. Bundan sonra yazdığı Câmi'ü'l-buhûr, şairin olgunluk çağı eseridir.

Âlî'nin dikkat çeken özelliklerinden biri de mesnevilerini yeniden düzenlemesidir. Örneğin 21 yaşında başladığı Tuhfetü'l-uşşâk'ı on yıl sonra yeniden ele alır. Riyâzü's-sâlikîn'e Şam'da 22 yaşında başlar ve bu mesnevisini 57 yaşında bitirir. Şair divanları için de aynı tutumu izlemiştir. Bu sebeple dört divanında tam bir kronolojik ayırım olmayıp birinden öbürüne farklı devrelerin şiirleri aktarılmıştır.

Tuhfetü'l-uşşâk, Nizâmî'nin Mahzenü'l-esrâr'ına nazire olarak kaleme alınan ve 20 makale ile her makalenin ardından gelen bir hikâyeden oluşan, Emir Husrev'in Matlau'l-envâr'ına, Hâcû-yı Kirmânî'nin Ravzatü'l-envâr'ına, Câmi'nin Tuhfetü'l-ahrâr'ına,

Nevâyî'nin Mahzenü'l-esrâr'ına; Türk edebiyatında, Âzerî'nin Nakş-ı Hayâl'ine, Nevî-zade Atayî'nin Nefhatü'l-ezhârına, Hayâlî'nin Ravzatü'l-envâr'ına, Cinânî'nin Riyâzü'l-cinân'ına ve Cilâu'l-kulûb'una biçim bakımından benzer. Ayrıca Tuhfetü'l-uşşâk ile adını andığımız mesnevilerde yer alan bazı hikâyelerin konuları ortaktır. Tuhfetü'l-uşşâktaki 14. hikâyenin benzeri Hayâlî'nin Ravzatü'l-envâr'ında işlenmiştir. Âlî, bu hikâyeyi muhtemelen Hayâlî'den almıştır. Tuhfetü'l-uşşâk ile Âzerî'nin Nakş-ı Hayâl mesnevisindeki İbrahim Ethem hikâyesi ortaktır. Tuhfetü'l-uşşâk 14. hikâye Cinânî'nin Riyâzü'l-cinân'da 18. destanın konusu birbirine benzer. Cinânî'nin diğer mesnevisi ise Cilâu'l-kulûb ile Tuhfetü'l-uşşâk arasında biçim ve konu bakımında uygunluk görülmektedir. Âlî, Tuhfetü'l-uşşâk'ta hikâyelerin sonuna bir münacat ekleyerek yenilik yapar Cilâu'l-kulûb'da bu münacatların yerini sâkînâmeler alır. Tuhfetü'l-uşşâk'taki 9. hikâye ile Cilâu'l-kulûb'daki 15. hikâye biri birine benzer. Ayrıca Mevlana'nın Mesnevî'si ve Tuhfetü'l-uşşâk'ta yer alan hikâyelerden üçü, konu bakımından birbirine benzer. Bu durum Tuhfetü'l-uşşâk'ın en önemli kaynaklarından birinin Mevlâna'nın Mesnevî'si olduğunu gösterir. Tuhfetü'l-uşşâk'taki hikâyelere kaynaklık edenler Kuran-ı Kerim, İslâm Tarihi, Mevlâna'nın Mesnevi'si, Feridüddin Attar'ın Tezkiretü'l-evliyâ'sı, Mantıku't-tayr'ı, Sadî'nin Gülistan ve Bostan'ı ve Fuzulî'nin Leylâ vü Mecnun'udur.

D. KAYNAKÇA

Aksoyak, İ.Hakkı, "Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Gelibolu Şehrengizi", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 1996, S.3, s.157-176.

Aksoyak, İ.Hakkı, "Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Gül-i Sad Berg'i", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 1997, S.4, s.163-175.

Aksoyak, İ.Hakkı, "Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Sade-i Sad-Güher Adlı Antolojisinin Önsözü", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 1997, S.5, s.283-310.

Aksoyak, İ.Hakkı, "Gelibolulu Âlî'ye Atfedilen ve "Devriye Özelliği Taşıyan Bir Manzume: "Subhatü'l-inâbe", *Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, Sivas 1998, S.20-21, s.371-385.

Aksoyak, İ.Hakkı, "Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Divanlarından Vâridâtü'l-enîka'nın Neşri Üzerine", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 2000, S. 9, s. 223-236.

Aksoyak, İ.Hakkı, *Gelibolulu Mustafa Âlî ve Divanlarının Tenkitli Metni*, Gazi Üniversitesi, Doktora Tezi, Ankara 1999.

Aksoyak, İ.Hakkı, "Mahzenü'l-Esrâr Geleneğine Bağlı Mesnevilerdeki Ortak Hikâyeler", *Bilig*, Ankara Güz 1996, S.3, s.182-189.

Akün, Ömer Faruk, "Âlî Mustafa Efendi (Edebî Yönü)", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1989, C.II, s.416-421.

Akün, Ömer Faruk, "Alâeddin Ali Çelebi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1989, C.II, s.315-318.

Akün, Ömer Faruk, "Divan Edebiyatı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1994, C.IX, s.396.

Arslan, Mehmet, *Türk Edebiyatında Manzum Sûrnâmeler*, Ankara 1999.

Arslan, Mehmet, "Gelibolulu Âlî'nin Hurafelerden İbaret Bir Eseri: Mir'âtü'l-Avâlim", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 1988, s.29-59.

Arslan, Mehmet, "Edebî Bir Hüviyet Taşıyan Bir Vakfiye Örneği: Gelibolulu Âlî'nin Vakfiyesi", *Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, S.20-21, Sivas 1998, s.33-47.

Arslan, Mehmet-Aksoyak, İ.Hakkı, "Gelibolulu Âlî'nin Dalkavukluk Örneği Bir Risalesi: Risale-i Zırgamiyye", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 1995, S.1, s.209-226.

Arslan, Mehmet-Aksoyak, İ.Hakkı, "Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Kerbelâ Mersiyelerini Muhtevi Bir Risalesi: "Subhatü'l-Abdâl", *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 1996, S.2, s.49-67.

Arslan, Mehmet-Aksoyak, İ.Hakkı, “Gelibolulu Âlî’nin Şerh Muhtevalı Dört Risalesi: “Me’âlimü’t-Tevhid”, “Dakâ’ikü’t-Tevhid”, Nikâtü’l-Kâl Fî-Tazmîni’l-Makâl”, “Câmî’nin Bir Beytinin Şerhi”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, Sivas 1998, S.6, s.263-288.

Arslan, Mehmet-Aksoyak, İ.Hakkı, *Gelibolulu Âlî Riyâzü’s-sâlikîn*, Sivas 1998.

Atsız, Hüseyin Nihal, *Âlî Bibliyografyası*, İstanbul 1968.

Bursalı Mehmet Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul 1343, C.III.

Bursalı Mehmet Tahir, *Müverrihîn-i Osmaniyeden Âlî ve Kâtip Çelebi’nin Tercüme-i Halleri*, Selanik 1322.

Cunbur, Müjgân, *Hattatların ve Kitap Sanatçılarının Destanları*, Ankara 1982.

Ergun, Sadettin Nüzhet, “Âlî”, *Türk Şairleri*, C.I, s.38-43.

Fleischer, Cornell H., *Tarihçi Mustafa Âlî Bir Osmanlı Aydın ve Bürokratu*, (Çeviren: Ayla Ortaç), İstanbul 1996.

Flemming, Barbara, “Der Camiü’l-Meknunat: Eine Quelle Âlî’s Aus Der Zeit Sultan Süleymans”, *Studien Zur Geschichte Und Kultur Des Vorderen Orients Festschrift Für Bertold Spuler Zum 70 Geburtstag*, Leiden 1981, s. 79-92.

Gökyay, Orhan Şaik, *Mevâidü’n-Nefâ’is Fi Kavâldi’l-Mecâlis*, İstanbul 1978.

Gökyay, Orhan Şaik, *Halatü’l-Kahire Mine’l-Adati’z-zahire*, Ankara 1984.

Gökyay, Orhan Şaik, “Nasihatü’s-Selâfîn”, *Tarih ve Toplum*, 20 Ağustos 1985.

Gökyay, Orhan Şaik, *Ziyafet Sofraları*, İstanbul 1978.

Gökyay, Orhan Şaik, *Nasihatü’s-Selâfîn, Eski, Yeni ve Ötesi*, İstanbul 1995, s.313-337.

Göyünç, Nejat, “Rana Von Mende, Mustafa Âlî’s Fursatname”, *Osmanlı Araştırmaları X*, İstanbul 1990, s.252-238.

İnal, İbnülemin Mahmud Kemal, *Menakıbu’l-hünerveran*, İstanbul 1926.

İsen, Mustafa, *Gelibolulu Mustafa Âlî*, Ankara 1988.

İsen, Mustafa, *Kühü’l-ahbâr’ın Tezkire Kısmı*, Ankara 1994.

Karahan, Abdülkadir, “Âlî’nin Bilinmeyen Bir Eseri Mecmaü’l-Bahreyn”, *Eski Türk Edebiyatı İncelemeleri*, İstanbul 1980, s.275-286.

Karahan, Abdülkadir, “Âlî’nin Bilinmeyen Bir Eseri, Mecmaü’l-Bahreyn”, *V. Türk Tarih Kongresine Sunulan Tebliğler*, Ankara 1960, s.329-340.

Kınalızade Hasan Çelebi, *Tezkiretü’ş-şuarâ*, (Haz.:İbrahim Kutluk), Ankara 1989, C.I., II.

Kütükoğlu, Bekir, “Âlî Mustafa Efendi (Hayatı)”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1989, C.II, s.414-416.

Mehmet Süreyya, *Sicill-i Osmanî*, İstanbul 1308, C.III.

Mende, Von Rana, *Mustafa Âlî’s Fursatnâme*, Berlin 1989.

Okuyucu, Cihan, “Cinânî’nin Riyâzü’l-cinân’ı” *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Kayseri 1989, S.3, s.515.

Öngören, Reşat, “Osmanlılarda Devlet Ricali-Meşayih Münasebetlerinin Boyutlarını Gösteren Yeni Bir Kaynak: Âlî’nin Şeyh Mehmed-i Dâgî İle Alâkalı Menakıbı”, *İslâm Araştırmaları Dergisi*, S.1, İstanbul 1997.

Özezen Yüceol, Muna, *Gelibolulu Mustafa Âlî’nin Hilyetü’r-ricâl’i*, Çukurova Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Adana 1994.

Öztekin, Nezahat, Âlî’nin Sûr-nâmesindeki Vezin Değişiklikleri, Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi IV, *Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları*, İzmir 1991, s.183-192.

Öztekin, Ali, *Gelibolulu Mustafa Âlî Câmîü’l-buhûr Der-mecâlis-i Sûr*, Ankara 1996.

Sabuncu, Zeynep, *Mihr ü Mâh a Mathnawi of Mustafa Âlî*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1983.

Sabuncu, Zeynep, “Gelibolulu Mustafa Âlî’nin Mihr ü Mâh Mesnevisi”, *Journal of Turkish Studies Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Volume 24/III, Harvard University 2000, s.295-305.

Schmidt, Jan, *Pure Water For Thirsty Muslims. A Study of Mustafa Âlî of Gallipoli’s Kühü’l-Ahbâr*, Het Oosters Instituut, Leiden 1991.

Sohrweide, Hanna, “Das Enîsü’l-Kulûb, Ein Verschollenes Werk Des Historikers Mustafa Âlî”, *Türk Tarih Kongresi, Ankara 11-15 Ekim 1976 Kongreye Sunulan Bildiriler*, Ankara 1981, C.II, s.983-991.

Şeker, Mehmet, “Gelibolulu Mustafa Âlî’nin Eserlerinin Yeni Bir Tasnifi ve Mevâidün Nefâis Fi-kavâidü’l-mecâlis Adlı Eseri”, *İslâm Medeniyeti Mecmuası* 1979, S.4, s.81-90.

Şeker, Mehmet, “Âlî Hakkında Yazılmış Müstakil Biyografik Eserler ve Çalışmalar”, *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi*, 1980, S.12, s.197-205.

Şener, H. İbrahim, *Gelibolulu Mustafa Âlî’nin Tuhfetü’l-uşşâk Mesnevisi*, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, İzmir 1999.

Tietze, Andreas, *Mustafa Âlî’s Counsel for Sultans of 1581*, Wien, C.I, 1979; C.II. 1982.

Tietze, Andreas, *Mustafa Âlî’s Description of Cairo of 1599*, Wien 1975.

Tietze, Andreas, “The Poet as Critique of Society A 16. Century Ottoman Poem”, *Turcica*, X 1 1977, S.120-160.

Ünver, İsmail, “Mesnevî”, *Türk Dili-Türk Şiiri Özel Sayısı II*, (1986), s.430-563.

Walsh, John R., “Müverrih Âlî’nin Bir İstidanâmesi”, *Türkiyât Mecmuası*, İstanbul 1958, s.131-140.

Yener, Cemil, *Mevâidün Nefâis Fi-kavâidi’l-mecâlis*, İstanbul 1975.

Yücel, Ebubekir, *Fusûlü Halli ve’l-akd ve Usuli’l-harci Ve’n-nakd*, Erciyes Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 1990.

E. METİN

Tuhfetü'l-uşşâk Li-Âfî

[Feilâtün Feilâtün Feilün]

- 1 Olsa ser-nâme eger nâm-ı Hudâ
Hadd-i icâza ire her inşâ
- 2 İsm-i Azâmdur olupdur Allâh
Vahdet-i zâtı müsemmâya güvâh
- 3 Her suhan anun ile nîk-encâm
Her kelâm anun ile oldı tamâm
- 4 Elifî oldı reh-i vahdete dâl
Buldı her ârızadan istiklâl
- 5 Kanı bir ancılayın özge sebîl
İstikâmet yolına ola delîl
- 6 İki lâmı sanasın kim iki dâl
Oldı medlûli Cemâl ile Celâl
- 7 Yâ elif yanına düşmiş o zamîr
Yâ kazâ tîrine olmuş zih-gîr
- 8 Der-kenâr olsa nola oldur o
Merkez-i dâ'ire-i illâ hû
- 9 Geçmedin emrini bir tarfet-i ayn
Kâf u nûn ile hüveydâ kevneyn
- 10 Ol dem içre yaradıldı âlem
Cânı ol demde bulupdur Âdem

- 11 Mâ-sivâ reşha iken nâ-peydâ
Her biri şimdi olupdur deryâ
- 12 Ukalâsına dü âlem zerre
Heft yem ehl-i dile bir katre
- 13 Gerçi nergisler olalı bî-dâr
Bilmez ammâ kim ola şeb-nem-bâr
- 14 Çün zebân oldı dehân içre bedîd
Bilimez genc midür yohsa kilîd
- 15 Kanı bir ârif- i gencîne-güşâ
Feth ide niçün olupdur gûyâ
- 16 Oldı herkes bu mahalde yaka-çâk
Peşşe Sî-murgı ider mi idrâk
- 17 Kar-ı deryâyı bilür mi mâhî
Gerçi âfâkı görür tâ mâhı
- 18 Bu mahal kâbil-i tabîr degül
Niçe tefhîm ola takrîr degül
- 19 İdemez kimse bu halvâyı heves
Çigzinür gerçi ki mânend-i meges
- 20 Kimse bilmez ki ne söyler zünbûr
Getürince eline şehd-i tahûr
- 21 Yâd ider lezzet-i ukbâyı müdâm
Telh-kâm oldı sanurlar o kelâm
- 22 Ağız açmadı sana bu bâre
Şükre meşgûl olıgör bî-çâre

**Mebde'-i Tevhîd-i İlâhî ve
Menşe'-i Tahmîd-i Nâ-mütenâhî**

- 23 Gelünüz hamd idelüm Mevlâ'ya
Zîb ü zînet virelüm inşâya
- 24 Sâlik-i râh-ı ibâdât olalum
Vâkîf-ı sırr-ı münâcât olalum
- 25 Mâ-sivâyı koyalum tûl-i emel
Dîde-i câna irişdürdi sebel
- 26 Kılalum azm-i fezâ-yı lâhût
Zikr-i tevhîd ola tâ kim dile kût
- 27 Nimet(i) şükürin idüp câna refik
Bulalum nüzhet-i maksûda tarîk
- 28 Sadeğ içre ki ola dürr-i Aden
Açar elbetde bahir içre dehen
- 29 Olıcak bâd-ı sabâdan haste
Gonçeler hîç kala mı dem-beste
- 30 Her yirün nimetine müstagrak
Şükürine nice olasın elyak
- 31 Ser-te-ser müylarun olsa zebân
Yine şükürinde idersin noksân
- 32 Oldı şol dem ki dehânun gûyâ
İdemezsin yine şükürini edâ
- 33 Vâridât oldı egerçi o güher
Bilmedük kıymetini pîle kadar

- 34 Mümkinâtı idicek her dem yâd
Zikr-i Mevlâ'ya olunmaz mutâd
- 35 Bir midür nûr ile âyâ âteş
Cinne benzer mi sürûş-ı dil-keş
- 36 Neft-zîr olmasa şem-i pür-tâb
Bir sıfâle sığa mı âteş ü âb
- 37 Hamdden olsa zebânun hâlî
Emr-i Yezdân'un olur icmâli
- 38 Hünerün var ise tafsîl idegör
Kurbet-i Sâni'i tahsîl idegör
- 39 Ârız-ı arzını ko zât-rev ol
Dimezem mihr(i) ko zerrât-rev ol
- 40 Oldı âyîne zâhir sûret
Cilvegâhı ko al andan ibret
- 41 Şükrini eyleme her dem tâlân
Yohsa şirk ile görürsün yeksân
- 42 Nimetün çünki kesilmez katâ
Ya ne lâzım bu kadar istignâ
- 43 Ser-te-ser cüz' ki düşdi lerze
Kudretün yok ki dilün an(ı) seze
- 44 Dehenün hamd ile ârâste kıl
Dilüni şükr ile pîrâste kıl
- 45 Muttasıl vird-i zebânun ammâ
Ola *sübhanekê lâ'-ime lenâ*

46 Ola cevlângehün deşt-i sebât
Yessera 'llâhu lenâ fi'l-cennât

Temsil-i Mergûb

47 Nice gördün nicedür bu âlem
Keşf-i râz itme olursın mülzem

48 Cümle sûret mi ola yâ manâ
Âhiretle nicedür bu dünyâ

49 *Misluhinne* didi İbni Abbâs
Anladun mı nedür ey hurde-şinâs

50 Hâbnâk olma görünür bu hayâl
Sanma her gördüğünü ana misâl

51 Subh-ı mahşerde olinca bîdâr
Göresin sehl midür yâ düşvâr

52 Çün hayâli gide çeşm-i ahvel
Göre ser-cümle mübeddel bu mahal

53 Çünki hurşîd ola kendide bedîd
Kalmaya zerrece nûr-ı hurşîd

54 Tokınup pâyuna seng-i hâre
Câm-ı mey gibi ola sad-pâre

55 Kendüni kalmaya dirsene âciz
Her ne söylersem unutma hergiz

56 Sana hem-râh revâhil yokdur
Rûz (u) şeb turma merâhil çokdur

- 57 Taleb it Sâniî mânend-i Halîl
Rûz (u) şeb sana olur iki delîl
- 58 Necm (ü) hurşîd (ü) kamer itse tulû
Lâ-uhibbu âyetine eyle rücû
- 59 Ola Mûsâ gibi her dem hod-hâh
Eyle tefsîr-i *enâllâha* nigâh
- 60 Dâmen-i Tûra irişsün feryâd
Rabbi erinî sana besdür evrâd
- 61 Çün tecellî göre kûh-ı hestî
Hâk-i rehveş ola hestî pestî

Kâide

- 62 Çeşme-i mihri görem dersen eger
Demidür açıla çeşm-i dîger
- 63 Çeşm-i serde yog ise tâkat-yâb
Nûr-ı hurşîd sana göstere âb
- 64 Çün adem âyine oldı mutlak
Nazar it anda durur tâbiş çak
- 65 Oldı mevcûda mukâbil madûm
Nedür ol arada aks-i mersûm
- 66 Gösterür kesrete vahdet dîzâr
Birini add ider olsan bisyâr
- 67 Ademe gerçi bidâyet vardur
Dimezüz lîk nihâyet vardur

- 68 Kendi zâtuna adem çün sâfî
Zâhir olsa nola genc-i mahfî
- 69 *Küntu kenzen* ki ola vird-i zebân
Cümle peydâ ola sırr-ı pinhân
- 70 Çeşm-i ahvel gibi olma nigerân
İki görme biri itme noxsân
- 71 Zafını gerçi iyân eylersin
Haberün yok ki ziyân eylersin
- 72 Aks(i)dür çeşmün o nûr-ı dîde
Dideden dîdeye vardur dîde (?)
- 73 Adem âyîne durur aks insân
Çeşm-i makûs gibi şahsı nihân
- 74 Dâl durur birbirine mahlûkât
Böyle tahkîka irişmez mir'ât
- 75 Görse kem katresini çeşm-i şikâf
Görinür her biri bin kulzüm-i sâf
- 76 Olsa kim zerre-i hâke nigerân
Görinür anda hezârân insân
- 77 Her birisinde taayyün mahbûs
Cüz' iken ola mı külden me'yûs
- 78 Ehl-i irfâna cemâl-i cânân
Oldı her zerrede zîr-i pinhân

**Ol Terkîb-bend-i Muhteridür ki
Evvelki Bendinde Vâcibü'l-vücûd(dan) Su'âl ve
İkinci Mâhiyyet-i İnsândan ve
Üçüncü Mevcûdât Fi's-semâdan
Dördüncü Mevcûdât Fi'l-arzdan ve
Beşinci Âlem-i Bekâdan Su'âldür.**

I

- 79 Söyle ey cilveger-i bâg-ı İrem
Kimün âyînesidür bu âlem
- 80 Gün gibi pertev-i âsâr(1) bedîd
Ne revâdur ola kendi mübhem
- 81 Fihris-i cümle-i eşyâ oldı
Urdı bir dem ki iki harf ile dem
- 82 Müncelî sahn-ı vücûdında vücûb
Mâ-verâsın göremez ayn-ı adem
- 83 Ola mı ilmini insân muhît
Sûretâ katre iken kemden kem
- 84 Bilmeyen müşki neden peydâdur
Bûy-ı gam birle dimâğı der-gam (?)
- 85 Niçe nakkâş ola kim bunca nukûş
Olmaya seyl-i zemenden pür-nem
- 86 Rahmeti magfireti bir tiryâk
Masiyet oldı egerçi pür-sem
- 87 Kâse-lîs olmadı hergiz fukarâ
Âdeme tâ ki çekildi bu niam

- 88 Çekilür deşt-i ademden her bâr
Bil nedür kâfile-i hân-ı kerem
- 89 Ne için geçmeye sakfın bârân
Ten binâsı neden oldu muhkem
- 90 Kimdür ol pâdişeh-i lâ-yefnâ
Hidmetin eyleyemez bunca hadem
- 91 Niçedür ana olur mı vâsıl
Kendüni bilse eger bir Âdem
- 92 Bâgbânı kim olupdur âyâ
Ki hazân-dîde degül bâg-ı İrem
- 93 Mazhar-ı mezraa-i *kâle belî*
Hâdi-i bâdiye-peymâ-yı neam
- 94 Mâ-sivâ gaflet ider sırrından
Hep havâdis odur ancak akdem
- 95 Hâsılı sana ne manî zâhir
Ki seni itmeye her dem mülzem
- 96 Neyler âyetde hurûf u irâb
Müteşâbih midür o yâ muhkem
- 97 Râh-ı dîn içre nedür bu hikmet
Râst kimi kiminün kâmet(i) ham
- 98 Cümleden vâhid iken oldu füzûn
Talebinde bana ol râh-nümûn

II

- 99 Kimde kim bulına şekl-i insân
Aceb insân mıdur ol yâ hayvân
- 100 Hay mıdur yohsa ebed mürde midür
Nicedür gördi mi âb-ı hayvân
- 101 Kangı evce irişüpdür cânı
Oldı şol dem ki mezârında nihân
- 102 Hiç târâc ide mi bâd-ı fenâ
Kar-ı dilde didiler ana ki cân
- 103 Ne içün ola giriftâr-ı kafes
Ola mı hiç hümâ halka ıyân
- 104 Şâh-bâz oldugı yok pâ-der-gil
Yâ niçün tende karâr ide revân
- 105 Çâr unsur ne içün oldı binâ
Çâr dîvârsuz olmaz mı mekân
- 106 Âb kim oldı delîl-i pâki
Yâ nedür bunca alâ'ık pinhân
- 107 Nâr kim dâ'im ola tîre-güşâ
Künc-i zulmetde nedür yâ bu figân
- 108 Bâd kim itmeye bir yirde karâr
Tâ sebâta ola mı hiç imkân
- 109 Hâk kim menbit-i izhâr oldı
Yâ kanı zikr ü salât u îmân

- 110 Şâhid-i akl ki oldı meşhûd
İre mi vuslata anun nâ-dân
- 111 Didiler akla ki dest-i heyhât
Nice zarf ola ana ya bu cihân
- 112 Çünkü cevher didi akla ulemâ
Ana mâlik ola mı her vicdân
- 113 Nefs kim olmaya derbân-ı nefes
Mihnet-âbâd ola mı ol eyvân
- 114 Kar-ı dilde ola bir âteş-i tîz
Yâ niçün çıkmaya bir şemme duhân
- 115 Pür midür hâm tamala şecere
Tîz olmağa ne lâzım dendân
- 116 Hased ü bugz nedür ey gâfil
Her ki amâdur olur mı nigerân
- 117 Fihris-i fazl u kemâl oldun sen
Eyle kendünde cihânı seyrân
- 118 Ben kimüm bana haber vir benden
İsterem hâsılı kendüm senden

III

- 119 Söyle ey vâkıf-ı esrâr-ı Hudâ
Ne mahaldür bu sipihr-i mînâ
- 120 Ne sûtûnı görünür ne mismâr
Niçe sâbit-kadem oldı bu binâ

- 121 Çerh urur nite ki fânûs-ı hayâl
Hiç karâr eyleyimez subh u mesâ
- 122 Nüh revâk oldu velî bî-perde
Şekl-i vahdetde bulunur mı hafâ
- 123 Zâhir-i sakfi müşebbek görünür
Ki olur yine revân olmaz mâ
- 124 Halka geh nân sunar geh keşkül
Yohsa deryûzeye mi çıkdı semâ
- 125 Bir dilim nân(a) gehî kâni olur
Gâh olur kursını eyler ihfâ
- 126 İzdiyâd üzre iken leyl (ü) nehâr
Geh şikest eyler ider halka atâ
- 127 Geh zer-endûd idüben ebrûsın
Tagıdup zülfin ider anbersâ
- 128 Bağlayup çenberini hem-çü arûs
Nâve-dîz olsa dahı ser-tâ-pâ
- 129 Kamerî yakalu mahbûb gibi
Siyeh atlasla geyer zer kemhâ
- 130 Şâh olur gâh giyer zerrîn tâc
Şemle sarar gehî mânend-i gedâ
- 131 Geh kalender gibi bir halka be-gûş
Geh çerâg-âver ne muallâ geh âsâ (?)
- 132 Nagme-perdâz gehî bülbülvâr
Mâ'i tûtî gibi geh şekker-hâ

- 133 Gâh hançer takınur gâh siper
Nâvek-endâz elinde geh yâ
- 134 Pül çeker yohsa olurdu arafât
Kılsa mâtem-zedeler gibi bükâ
- 135 Ne için şemini eyler pinhân
Olsa pervânesi nâ-geh peydâ
- 136 Gâh olur matbahınun dûd(1) kesîr
Gâh olur yine görünmez katâ
- 137 Gâh alur destine zerrîn hâme
(Gâh) devât ile ider arz-ı likâ
- 138 Sâf âyîne durur bu eflâk
Nedür ol k'eyledün anı idrâk

IV

- 139 Ey suver-bîn-i nazargâh-ı güzîn
Ya niçün oldu bu âsâr-ı zemîn
- 140 Ya niçün evc-i muallakda karâr
Ya nedür bunca taalluk miskîn
- 141 Pây-mâl ebleh (ü) güstâh olma
Oldugun bilmeyesin anda mekîn
- 142 Bu kadar vüsat ile ey gâfil
Ola bir gâv ana hısn-ı hasîn
- 143 Burc-ı tîrâna havâle olma
Evc-i bâlâyı ko ol zîr-nişîn

- 144 Ne durur bunca dırahtân-ı bülend
Kimi dür-bahş u kimi gevher-çîn
- 145 Kimi cerrâr u kimi sîm-efşân
Gönli alçak kiminün hem hod-bîn
- 146 Gâh bîmâr olalar geh pür-mâr
Şerbet için ideler arz demin
- 147 Geh el üzre dutalar sîm (ü) zeri
Gâh pâ-mâl ideler anı hemîn
- 148 Gâh ola bülbül-i gûyâları lâl
Şâd olup eyleyeler gâh enîn
- 149 Sarıla dâmenine her bir hâr
Kim ki olsa o çemende gül-çîn
- 150 Mîvesi her birinün gûnâ-gûn
Benzemez lezzetine *mâ'-i maîn*
- 151 Ya ne hâletdür aceb ol deryâ
Karını zînet ide dürr-i semîn
- 152 Cismini seng ile geh ide kebûd
Lîk her cüz'ine baksan sîmîn
- 153 Ala etrâfını hâtem gibi hâk
Görine kendüzi yâkût-nigîn
- 154 Rûzgâr ile ide geh tugyân
Lerze-gîr ide gehî geh teskîn
- 155 Kimisi tîg tutup kimi siper
Mâhîler birbirine ola muîn

156 Karını geşt ideler *hâb-âlûd*
Rûz (u) şeb olmayalar *hâke karîn*

157 Geh hamûş ola gehî ola revân
Geh güle gâh ide âvâz-ı hazîn

158 Kendi bahr ola vü ilmi sâhil
Söyle karında ne gevher hâsıl

V

159 Âliyâ çün iderem sana hitâb
Gafleti cân gözin'eyleme nikâb

160 Var mıdur bâg-ı bihişte derbân
Yohsa hâlî midür ol heşt ebvâb

161 Ferşi lûlû mi ola yâ billûr
Müşk-i hoş-bû mı olur anda türâb

162 Kasr tamîre olur mı muhtâc
Bir binâ oldu mı hiç anda harâb

163 Kimün içündür ola bu gılmân
Himmet it bu dil-i bîmâra cevâb

164 Kimse ragbet ide mi dünyâya
Acabâ sâbit olur mı bu kıbâb

165 Gam-zidâ rûh-fezâdur dirler
Bî-humâr olur imiş anda şarâb

166 Görmeye kimse ebed anda sebel
Kimsenün dîdesine irmeye *hâb*

- 167 Ârzû kılmaya hîç bir kâra
Teşne-lebler ola cümle sîr-âb
- 168 Her kişi vuslat ile pür-hande
Çekmeye fûrkat elinden zehr-âb
- 169 Aglamaz âşık o dem itmez enîn
Huld bostânına neyler tûlâb
- 170 Nâr-ı fûrkatle yanar mı uşşâk
Bişe mi âteş ile anda kebâb
- 171 Ne gam-ı hecr ü ne bîm-i adâ
Olmaz anda ne ikâb u ne azâb
- 172 Mîvesine irişür mi noksân
Yaz u kış olmaya çünkim nâ-yâb
- 173 Çün bedîd ola emârât-ı haşir
Ola mı âşık ol demde hisâb
- 174 Sırrına olmaya vâkıf birisi
Her kime nâzil ola iki kitâb
- 175 Ola her hâli Hudâya malûm
Hayli mahcûb ola bulmaya hicâb
- 176 Muttasıl nâr-ı cehennemde yanup
Dûd-ı âhı çika mı hem-çü sehâb
- 177 Dilerüm müşkilümi hall eyle
Biri birine bulur mı ecnâb (?)
- 178 Bilmezem anda olam mı güm-râh
Gâh tâat iderem gâh günâh

**Der-maânî-i Bahşâyiş-i İlâhî ve
Mebânî-i Âsâyiş-i Mehâmid-i Nâ-mütenâhî**

- 179 Ey firûzende-i mısbâh-ı vücûd
Rûh-bahşende-i cünd-i mevcûd
- 180 Âferînde-i evsâf-ı devât
Nakş-peyvend-i kusûr-ı cennât
- 181 Meclis-ârâ-yı bihişt-i gilmân
Nimet-efzâ-yı riyâz-ı insân
- 182 Mîve-çînân-ı dırahtân-ı bihişt
Hân-ı inâmun ile oldı sirişt
- 183 Hırka-pûşân-ı savâmi-peymâ
Kût-ı ihsânun ile müstevfâ
- 184 Nimetün kulzümü kim itdi hurûş
Yazamaz anı debîrân-ı sürûş
- 185 Açalı dîde-i hâb-âlûdı
Çekerüz câm-ı zer-âb-endûdı
- 186 Dererüz gonce-i nev-bâveleri
Câna cândur bilürüz mîveleri
- 187 Bâg (u) râg içre bulunmaz bir sû
Olmaya hân-ı niâmle memlû
- 188 Tâ hüveydâ olalı bu heykel
Bilmezüz kim ne mahal ana mahal
- 189 Zâhiren fihris-i ibdâ'-ı kazâ
Ne kadar bilmezüz ammâ manâ

- 190 Dürce-i dilde ola bir gevher derc
Senden özge iremezler ana harc
- 191 Oldı cevlângehi deşt-i heyhât
Mâ-verâsında bulunmaz zerrât
- 192 Oldı eyvânı şu denlü berter
Nüh revâk oldı ana bir manzar
- 193 Cilveger olsa ekâlîm-i zemîn
Tayy ola iki kadem birle hemîn
- 194 Bâl açup tâ'ir-i Kudsî-mânend
İrgürür küngüre-i çarha kemend
- 195 Rây-ı râhat mı ola yâ râhat
Urna efser-i nûrâniyyet
- 196 Eyledün akli anun derbânı
Tâc-ı zerle gözedür eyvânı
- 197 Hâsılı mecma-ı envâr-ı nukûş
Niçe gûyâları eyler hâmûş
- 198 Bes iken ana bu denlü zîver
Eyledün râkım-ı dîvân-ı kader
- 199 Vâridâtı ider ana tefsîr
Tercemân oldı dehân açdı harîr
- 200 Dü-zebân oldı o kilik-i dür-bâr
Tâ ide zât (u) sıfâtun işâr
- 201 Ser-nigûn oldı nitekim gavvâs
Bahr-ı zâtundan alur gevher-i hâs

- 202 Cem olup anda siyâh ile sepîd
Kıldı İslâm ile küffârı bedîd
- 203 Hâk kim menbit-i ezhâr oldı
Mîve-sâzende(-i) eşcâr oldı
- 204 Zâhiren şekli egerçi hârâ
Bast ider geh yine hârâ hadrâ
- 205 Geh abâ-pûş u gehî dîbâ-pûş
Gâh âsûde gehî deryâ-cûş
- 206 Gâh olur maksim-i erzâk-ı ibâd
Bezm-i tecrîde çeker geh anı bâd
- 207 Nereden neşv ü nemâ buldı o bâr
Bilsen olurdu gözün deryâ-bâr
- 208 Birinün şükri olinmaya edâ
Hâne-i ömrünü kılsan ifnâ
- 209 Sîb ü leymûn turunc u ayvâ
Zerd olmaga ne oldı âyâ
- 210 Rûyını şükr ü riyâzet ide zerd
Elüne tâ ki bu yolda gire gerd
- 211 Bulsan ammâ yimege tâlibsın
Şükrine gelse velî hâcibsin
- 212 Yılda bir haşre irersin ammâ
Yine şükr eyleyimezsın katâ
- 213 Sulanur agzun olurken nigerân
Olamaz gözlerün ammâ giryân

- 214 Her biri ârife besdür ibret
Ki neden her birine bu lezzet
- 215 Geh şeker-nûş u gehî telh-âşâm
Âkıbet ola halâvetle tamâm
- 216 Mahv olur bunda vücûd-ı ukalâ
Bir midür iki midür neşv (ü) nemâ
- 217 Ayn-ı ibretle olursan nigerân
Benzedi anlara kâr-ı insân
- 218 Dâr-ı dünyâda iderler âlem
Rûz-ı mahşerde çeküp derd-i elem
- 219 Son ucu yine olurlar şâdân
Râm olur anlara hür (u) gilmân
- 220 Her birin anlamaga akl gerek
Anladun bildün ise nakl gerek

Et-tercî Fi't-tevhîd

I

- 221 Ey ziyâ-bahş-ı çerâg-ı zerrât
Âb-ı hayvân-dih-i kar-ı zulumât
- 222 Hırka-pûşân-ı cihân ser-geşte
Bilemez arşunu ehl-i tâat
- 223 Cümle eşyâda vücûdun zâhir
Ne revâdur ola seyr-i mir'ât
- 224 Nice tabîr olına bir dil ile
Kaplamiş zâtunu envâr-ı sıfât

- 225 Âteşün tâbına döymez peşşe
Gire mi hiç dehen-i mûra kırât
- 226 Kanda bulsun seni akl (u) dil (ü) cân
Evc-i eflâke irişmez mirkât
- 227 Mâ-sivâ zerre gibi raks-âmîz
Salalı nûr-ı tecellî lemeât
- 228 Kim bilir kavlı-i lisân-ı gaybı
Ne hurûfî görünür ne esvât
- 229 Göremez kimse yine nûr-ı kıdem
İrse ger hâne-i eşbâha sebât
- 230 Çâk çâk oldu girîbân-ı ukûl
Gerçi kim irdi bu sırra kat kat
- 231 Cümlesi sende sen anlarda nihân
Kad bedâ vechuke fî-küllî mekân

II

- 232 Vird-i zâhid ki olur *illallâh*
Olmaz illâ yine manîden âgâh
- 233 Akl u cân u dili zâtında bedîd
İdemez her birini sana güvâh
- 234 Çâre yok eyleye zâtun tayîn
Her kazâya idinür gerçi penâh
- 235 Ahz ider nimetini rûz-be-rûz
Yine bilmez nicedür ol dergâh

- 236 Ser-te-ser cüz'ine olur nigerân
Lîk küllisine gelse kûtâh
- 237 Mezraun hâsılı olmaz malûm
Gerçi gendüm görürüm şekl-i giyâh
- 238 Cümleten mazhar-ı envâr-ı şühûd
Mâ-sivâ vahdetüne oldı güvâh
- 239 Bendedür gerçi kilid-i der-i genc
Sendedür hikmet-i sırr-ı büngâh
- 240 Dâmen-i hûrda bulunur zerrât
Sendeyüz sende eger cürm ü günâh
- 241 Zât-ı pâkûn durur ancak manzar
Her kişi eylese gözüyle nigâh
- 242 Cümlesi sende sen anlarda nihân
Kad bedâ vechuke fî-küllî mekân

III

- 243 Oldı çün cüz'-i vücûdun vahdet
Lîk zımnında müşâhid kesret
- 244 Her biri mazhar-ı envâr-ı Ahad
Cümlenün manzar-ı vahdâniyyet
- 245 Sûretâ gâ'ib ü dûr u mehcûr
Manîde mahrem-i cenb-i hazret
- 246 Bir nazar cümlesi olmuş mestûr
Kılmış eczâsını küllî ismet

- 247 Şekl-i âherde kamusı zâhir
Zât-ı pâkin göremez ayniyyet
- 248 Ser-te-ser âlemi geşt eylersen
Yine anı göre ayn-ı ibret
- 249 Vahdet içre ola kesret pinhân
Bâreka'llâh nedür bu hikmet
- 250 Ferd iken maksim-i erzâk yine
Kûtını çekmeye kalmaz kuvvet
- 251 Gerçi mir'ât-ı musaffâsı füzûn
Nazar itsen yine birdür sûret
- 252 Girmez araya firâk u hicrân
Kanda baksan müteayyin vuslat
- 253 Cümlesi sende sen anlarda nihân
Kad bedâ vechuke fî-küllî mekân

IV

- 254 Mâ-sivâ nûrına zâtun matla
İttisâlinde olur mı makta
- 255 Reşhalar sende olupdur mübhem
Bunca deryâyâ tapundur menba
- 256 Mümkînât oldu bu davâyâ şühûd
Çünkü mecmûına şânun mecma
- 257 Deşt-i heyhât-ı kazâ itdi fezâ
Bu kadar dâneye oldur mezra

- 258 Bîm-i bîhûde(y)i çeksün Yakûb
Vasl(1) men ide mi kavl-i *yerta*
- 259 Kimse mefhûmını bilür mi ıyân
Beyt-i mamûr ola mı bir mısra
- 260 Niçe dûr ola nazardan aktâr
Ki imâmâna müşâhid mahda
- 261 Der-kenâr olmayıcak fülk-i vücûd
Hiç sâdır ola mıydı *isna*
- 262 Bahr(1) terk eyleye mi mâhîler
Rind isen sana bu manâ enfa
- 263 Cümlede zâhir olur zât-ı Ahad
Ehl-i irfâna yiter bu matla
- 264 Cümlesi sende sen anlarda nihân
Kad bedâ vechuke fî-küllî mekân

V

- 265 Zâhiren gerçi görünür madûd
Bir durur lîk hakikatde vücûd
- 266 Cümle müşkiller olurdı mahlûl
Evvelâ bilse özin her mevcûd
- 267 Eylesün ref-i sebel ehl-i uyûn
Oldı mekşûf *makâmun mahmûd*
- 268 Kâziye olsa hüveydâ davâ
Müddeî olana lâzım mı şuhûd

- 269 Çünki malûm ola erkân-ı salât
Yâ ne yirde ola âyâ mabûd
- 270 Eylesün kendi binâsına nazar
Kangı cânibde zuhûr itdi amûd
- 271 Bilelüm birbirümüz ey zâhid
Yohsa bu cehl ile yokdur bize sûd
- 272 Rûz (u) şeb devlet ola sana recâ
Görmedün mi dahı kimdür mesûd
- 273 Âliyâ micmeredân-ı dehenün
Saldı âfâka bu dem nefha-i ûd
- 274 Mazhar-ı cûdı olupdur bu cihân
Koya mı dâmen-i mevcûdı vücûd
- 275 Cümlesi sende sen anlarda nihân
Kad bedâ vechuke fî-küllî mekân

**Fî-nati'r-resûli'l-azâm ve Fahri'l-âlem
Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem**

- 276 Ey sühen-dân-ı debistân-ı ulûm
Vâkıf-ı sırr-ı kitâb-ı mersûm
- 277 Hâdi-i sâlik-i râh-ı İslâm
Muktedâ-yı ümem ü fahr-ı enâm
- 278 Merkez-i dâ'ire-i devr-i zamân
Nokta-i halka-i ehl-i îmân
- 279 Nâzil olalı hadîs-i *levlâk*
Virdi olmuşdı anun *leyse sivâk*

- 280 Eylemiş nâm-ı şerîfin Ahmed
Levh-i sunında ezel zât-ı Ahad
- 281 Bileler anı ki mahbûb-ı Vedûd
Buldura zâtına zımnında vücûd
- 282 Elifi serv-i ser-efrâz-ı bihişt
Hâmedür yâhod ola nûr-sirişt
- 283 Hâne-i dîne imâd olmuşdur
Yâ kazâ tîrine ad olmuşdur
- 284 Hâsıdur râbita-i silk-i hayât
Dâldur ala bu denlü hâlât
- 285 Olmasa levh-i ezelde tahrîr
Dâmen-i rûha irişmezdi zamîr
- 286 Efser-i hûr-ı cinân oldur ol
Tâc-ı hakan-ı cihân oldur ol
- 287 Mîmidür mîm(i) gürûh-ı gılmân
Muhbir-i Âdem ü sırr-ı imkân
- 288 Nâm-ı Mevlâ'da olupdur peydâ
Dâldur kim ola mahbûb-ı Hudâ
- 289 Haberin virmiş idi halka Kelîm
Hem dahı Âdem ile İbrâhîm
- 290 Dâli kim oldı delîl-i dünyâ
Âkıbet huld(ı) idüpdür ifşâ
- 291 Oldı dîn evveli anunla bedîd
Oldı hem âhir(i) tecdîd-i müfîd

- 292 Dânyâl ile bu remze Dâvûd
İki dâl olmuş idi hemçü Vedûd
- 293 Dâl-i Âdem'de bidâyet çü şehîr
Hâ-i Ahmed'de muayyen te'hîr
- 294 İremez sırrına akl-ı çâlâk
Ne kadar itse cihânı idrâk
- 295 Zımn-ı Âdem'de hüveydâ Âdem
Ehl-i tugyâna bu manâ mübhem
- 296 Evvelâ hilkat anundur el-hak
Âdem olsa nola andan müştak
- 297 Zâhir olmasa (o) Âdem'de kusûr
Hâ-i Havvâ ola mıydı mestûr
- 298 Hânenün kim üç ola dîvârı
Gaflet itse ne aceb serdârı
- 299 Raş-ı aklun üç olunca pâyı
Alamaz hân-ı nazardan payı
- 300 Çâr dîvâr idi Ahmed'de hurûf
Hâne-i dîn o sebebden mevsûf
- 301 Çâr-pâre-zen idüpdür ihbâr
Çâk olur bunda kabâ-yı ebrâr
- 302 Çâr unsûrla ola her bünyâd
Ne revâdur ki biri olmaya yâd
- 303 Âb-ı hayvâna delîl oldu o hâ
Âdem'e virmedi anı Havvâ

304 Kıldı anları safâdan hâlî
Yani İblîs-i laîn idlâlî

Et-tercî Fî-natî'r-resûl

I

305 Bâis-i devr-i sipîhr-i mînâ
Mefhar-ı âlem ü mahbûb-ı Hudâ

306 Mihr-i ruhsârı olaldan zâhir
Zerrece kalmadı dünyâda Sühâ

307 Ol durur biset-i kevneyne sebep (?)
Ol durur vâsîta-i rûz-ı cezâ

308 Menba-ı çeşme-i gülzâr-ı İrem
Merkez-i halka-i bezm-i havrâ

309 Hilkatî râbîta-i silk-i vücûd
Tıynetî vâsîta-i ehl-i nühâ

310 Dehenî bâb-ı künûz-ı esrâr
Her sözi ehl-i dil ü kufl-güşâ

311 Gelmeşe ana hadîs-i *levlâke*
Bulımazdı bu kadar ferri ferâ

312 Dahı azm eylemeden dünyâya
Vird idinmişdi bu beyti ulemâ

313 Zımn-ı Ahmed'de olupdur mübhem
Ahmed ü hamd u zuhûr-ı Âdem

II

- 314 Ârız(ı) mazhar-ı envâr-ı kadîm
Lebleri âb-ı zülâl içre mukîm
- 315 Haberin virdüğüçün fi'l-cümle
Çıkdı âteşkededen İbrâhîm
- 316 Gelse asrında bulurdı sıhhat
Niçe nâ-çâr ise Eyyûb-ı sakîm
- 317 Kime kim ide şefâatle nazar
Cânına yan basa mı nâr-ı cahîm
- 318 Kime kim ola hidâyet andan
Ola cevlângehi cennât-ı naîm
- 319 Ümmet olmak diledi âhir ana
Gerçi Mevlâ'ya su'âl itdi Kelîm
- 320 Oldı çün ışkî ile âlûde
Nüh revâk oldı nâ-çâr mukîm
- 321 Keşf olur ehl-i dile bu esrâr
Eylese ismini kalb u terhîm
- 322 Zımn-ı Ahmed'de olupdur mübhem
Ahmed ü hamd u zuhûr-ı Âdem

III

- 323 Ey güneş-talat ü meh-mâhiyyet
Mürsel-i dîn (ü) resûl-i ümmet
- 324 Pîşvâ-yı sübül-i bezm-i rûsul
Hâdi-i râh-revân-ı hazret

- 325 Her sözi kâfile-sâlâr-ı yakîn
Ârızı meşal-i nûrâniyyet
- 326 Serv-i bâlâ gibi oldur serdâr
Rûz-ı mahşer diseler *kad kâmet*
- 327 Derdine Hazret-i Lokmân-ı hakîm
Andan umar yine her dem hikmet
- 328 Herkesün nâme-i âmâl(i) bedîd
Yine gufrânına oldur hüccet
- 329 Evliyâ muntazır-ı ihsânı
Enbiyâ andan umarlar nusret
- 330 Hâceti cânib-i Hak'da makbûl
Nola olursa şefî-i ümmet
- 331 Zımn-ı Ahmed'de olupdur mübhem
Ahmed ü hamd u zuhûr-ı Âdem

IV

- 332 Tapusı mefhar-ı evlâd-ı Arab
Hayl-i Acâm'a kapusı matlab
- 333 Hasebi pâyede bî-hem-tâdur
Kanı bir ancılayın fahr-ı neseb
- 334 Dürleri kar-ı sadefde mübhem
Anı gark itmiş idi bahr-ı edeb
- 335 Nice öykünsün ana rûh-ı Mesîh
Rahş-ı gerdûnı idinmez merkeb

- 336 Câm-ı havrâya olur hâlet-bahş
Lal-i gül-reng ile sîmîn gabgab
- 337 Almasun diyü gubârın nâ-dân
Dîdebân oldı ana her kevkeb
- 338 Gâh mâtem-zede geh âteş-sûz
Künc-i hecrinde felek rûz ile şeb
- 339 Düzd-i akl oldugıçün devrinde
Şermden görünemez âb-ı ineb
- 340 Zımn-ı Ahmed'de olupdur mübhem
Ahmed ü hamd u zuhûr-ı Âdem

V

- 341 Âliyâ eyleme her dem feryâd
Nâmını eyle dilünde evrâd
- 342 Bâis-i saltanat-ı ukbâdur
Ümmetümdür diyü kılsa seni yâd
- 343 Ragbet itmezse metâ-ı amelün
Ola bâzâr-ı kıyâmetde kesâd
- 344 Raks ura zerrelerün mihr ile
Olıcak hâne-i ömrün ber-bâd
- 345 Mürşid-i tekye-nişînân-ı salâh
Dâ'imâ andan ider istimdâd
- 346 Nârdan çıkmaz idi âsîler
Eger olmasa o fahr-ı evtâd

- 347 Mümkin olmazdı sırât üzre mürûr
Kâmeti olmasa bir nûr-ı imâd
- 348 Halvet-i savmaa-i hayretde
Vird itmişdi bu beyt(i) zühhâd
- 349 Zımn-ı Ahmed'de olupdur mübhem
Ahmed ü hamd u zuhûr-ı Âdem

Fi'l-mirâc Li-sâhibi't-tâc

- 350 İrdi bir şeb ki peleng-i gerdûn
Kasd-ı nahcîr idüben açdı uyûn
- 351 Bîşeistân-ı zeberced-nâme
Haddini salmış idi hengâme
- 352 Göricek anı hizebr (ü) harşeng
İcinüp eyler idi ebr ile ceng
- 353 Âh-ı âşık k'olur ejder-peyvend
İrişüp atmış idi ana kemend
- 354 Ser-te-ser âlemi zeyn itdi şerâr
Ne şerer her birisi pür-envâr
- 355 Her şihâb u meh u nûn ile kalem
Dökdiler safha-i gerdûna rakam
- 356 O mahalde yog idi hâb-âlûd
Var idi Zühre'de âheng-i sürûd
- 357 Bürüdi matbah-ı âfâkı gamâm
Hâzır olunca niçe dürlü taâm

- 358 İrdi zer-befti(ni) bast itdi sürûş
Tâ müşerref ide sultân-ı cüyûş
- 359 Açdı revzenlerini kâh-ı sipihr
Arz-ı dîzâr ide tâ kim o mihr
- 360 Emr-i Hak ile hemân-dem Cibrîl
Eyledi cennet için azm-i sebîl
- 361 İrişüp hulde o peyk-i âfâk
Aldı hoş raht ile bir dâne Burâk
- 362 Ne Burâk ola ki püşt ü vâlâ
Ana hemvâr gele subh u mesâ
- 363 Zîni yâkût u licâmı zerrîn
Tayy ide âlemi bir demde hemîn
- 364 Cismi hayvân ola şekli insân
Ömrveş ola tek-â-pûda hemân
- 365 Çünkü maksûda irişdi Cibrîl
Didi kim sana selâm itdi celîl
- 366 Vuslatun bezmine niyyet kıldı
Beni gönderdi inâyet kıldı
- 367 Hayl-i kerrûb olupdur müştâk
Muntazırdur sana şâhum uşşâk
- 368 Demidür anları teşrîf eyle
Her birin vasl ile taltîf eyle
- 369 Davet itdi seni şimdi rahmân
Demidür eyle cihânı seyrân

370 Çün rızâ virdi o fahr-ı âlem
Kodı cevlângeh-i mînâya kadem

371 Oldı ol dem ki Burâk üzre süvâr
Cebreîl oldı ana gâşiyedâr

372 Karşu geldi ana İdrîs ü Mesîh
Merhabâ idi dilinde tesbîh

373 İricek Sidre'ye ol şâh-ı cemîl
Anda sâbit-kadem oldı Cibrîl

374 Mâ-verâsında olurken perrân
Kâbe kavseyn'e irişdi cevlân

375 Vâsıl-ı sohbet-i Yezdân oldı
Zâ'ir-i bezm-i cihânbán oldı

376 Şâdmân oldı sürûşân-ı felek
Mâlik-i mülk-i visâl oldı melek

Fî-bazi'l-mucizâti's-seyyidi's-sâdât

377 Ey şehensâh-ı velâyet-peymâ
Eyledün mülk-i risâletde serâ

378 Her yirün mucizedür ser-tâ-ser
Sun-ı Hak ile virür nâsa haber

379 Kuvvetün çak şu kadar vâlâdur
Mâ-sivâ zerrece bir ednâdur

380 İtdün eflâke işâretle nazar
Gördi herkes iki şakk oldı kamer

- 381 Kıldı engüştün anı çünkü dü-nîm
Şekl-i dâd oldu o levh üzre mukîm
- 382 Döndi şol şehre ki meşhûr-ı cihân
Ortasında aka bir âb-ı revân
- 383 Kasr-ı zerrîn idi yâhud âbâd
Kıldı mimâr-ı ezel nûr-ı imâd
- 384 Sensin ol sana güvâh oldu ıyân
Söyledi nutka gelüp bir büryân
- 385 Sensin ol kim sana bir dâne hacır
Bahr-ı keffünde iken virdi haber

Münâcât Li-efdali'l-mevcûdât

- 386 Ey resûl-i ümem-i nev-i beşer
Gussa Âlî kuluna virdi zarar
- 387 Ol kadar masiyetüm oldu füzûn
Korkarın olmayasın râh-nümûn
- 388 Ümmetün eyleyicek cümle şumâr
Beni yâd it dilerüm eyleme âr
- 389 Çâre yok olına cürmüm inşâ
Yâ meger kayd ideler *lâ-yuhsâ*
- 390 Öldüğüme acımam zerre kadar
Ne yüz ile ideyin sana nazar
- 391 Cümleten cürm ile mâl-â-mâlem
Başdan ayaga müşevveş-hâlem

- 392 Taleb-i devlet-i dünyâ iderem
Kendümi halka temâşâ iderem
- 393 Hazret-i Hakk'a rukûum yokdur
Ehl-i dünyâyâ velîkin çokdur
- 394 Kendü Mevlâ'ma idüp istignâ
Eylerüm kullarına a(rz-ı) recâ
- 395 Hidmet-i gayra çü oldum lâyıık
Bana benzer mi kanı abd-ı âbık
- 396 Ne cihân devleti var ne ukbâ
Dest-gîr olmaz isen vâ-veylâ
- 397 Kodı göz yaşı beni pâ-der-gil
Menzile irmek olupdur müşkil
- 398 Beni bu vartadan itlâk eyle
Hân-ı inâmını infâk eyle
- 399 Ümmetümdür dir isen bir kerre
Râzıyam aglamazam derd-i sere
- 400 Bahr-ı isyânda vücûdum nâ-yâb
Amelüm dür gibi anda nâ-yâb
- 401 Nâmumı kim idesin bir kez yâd
Reşk ide bana gürûh-ı zühhâd
- 402 Lutfuna tayanuram va'llâhi
Yohsa hergiz ana mıydum câhı
- 403 Gerçi senden iderüm istişfâ
Lîk arz idemezem sana metâ

- 404 Cürmümün en kemini kılsam yâd
Korkum oldur diyesin vâ-feryâd
- 405 Akl u cân u dili nâlân itdüm
Varlıgum mülkini vîrân itdüm
- 406 Her ne yirde ki görem bir mahbûb
Çekerem ışkıyla çok âşûb
- 407 Hâsılı kendüme mâlik degülüm
Hiç bir menzile sâlik degülüm
- 408 Dilerüm şerün ile me'lûf it
Sulehâ gibi yirüm marûf it
- 409 Muttasıl Hakk'a ibâdet ideyin
Salavât ile ikâmet ideyin

**Et-terkîb-bendFî-nat-i Ebû Bekr
ve Ömer ve Osmân ve Ali Rıdvânu'llâhi
Teâlâ Aleyhim Ammâ Her Bendlerinden Her Birinün
İsmi Muammâ Tarîkiyle Çıka ve'l-Hasan ve'l-Hüseyn**

Be-ism-i Ebû-bekr

I

- 410 Halef-i mefhar-ı eşrâf-ı kibâr
Yâr-ı Sıddîk-i resûl-i muhtâr
- 411 SadeF-i bahr-ı safâdur deheni
Oldı her bir sözi dürr-i şâhvâr
- 412 Nice vasf eyleyeyin ahlâkın
Ana Sıddîk dimişdür dâdâr

- 413 Laneti vâcib olur insâna
Kim ki bu hâli iderse inkâr
- 414 Merkez-i dâ'ire-i sahb-ı nebî
Necm-i pergâr-ı sipihr-i devvâr
- 415 Meh gibi rûz-ı gazâ ser-geşte
Hilm ile mihver-i eflâk-i karâr
- 416 Nazarından bilinür sîm ile zer
Gözleri nâkid-i çerha miyâr
- 417 Ana rahminde iken dahı resûl
Eylemişdi ana hâtif işâr
- 418 Lâyık ol şâha sadâkat tâcı
K'eyledi Ahmed'i evvel ikrâr
- 419 Nâmını itmek için vird-i zebân
Bu muammâya nazar kıl her bâr
- 420 Kâmeti serv-i sehîden ekber
Nûkhet-i gonca dilinde muzmer

Be-ism-i Ömer

II

- 421 Mürşid-i sadr-nişîn-i ashâb
Yani kim Hazret-i İbni Hattâb
- 422 Gerçi kim bahr-ı vücûdı pür-cûş
Zâtı ammâ yine dürr-i nâ-yâb
- 423 Yok durur kuvvet-i ebsârına had
Münkeşif ana makâm-ı aktâb

- 424 Niçe bîmâra hayât-efzâdur
Eylese lutf ile bir kerre hitâb
- 425 İşigi taşını bâlîn idinür
Kapusın âleme virmez ahab
- 426 Hem hatâ-pûş ola hem fâzıl ola
Her sözinde ider izhâr savâb
- 427 Münakis anda kemâlât-ı nebî
Görinür gerçi (ki) mânend-i serâb
- 428 Aklunı başına dir bîdâr ol
Ne revâdur ki göre cân gözi hâb
- 429 Hâk-i pây olmaga say it ana
Tolmadın dîdelerün cümle türâb
- 430 Keşf olur sana der-i genc-i ulûm
Eyle bu beyt-i dürer-bârı hisâb
- 431 Ol ki görür gözidür (ayân)un
Tâcîdur merdüm-i hûn-efşânun

Be-ism-i Osmân

III

- 432 Mahrem-i zümre-i ashâb-ı saîd
Hâdi-i râh-revân-ı tefrîd
- 433 Yani kim hazret-i İbni Affân
Oldı münkirleri ser-cümle Yezîd

- 434 Ne fazîlet ne velâyetdür bu
Nice fersah yir ola ana bedîd
- 435 Buldı esrâr-ı İlâhîye vukûf
Olalı câmi-i Kur'ân-ı mecîd
- 436 İşigi hısn-ı hasîn-i ashâb
Kapusı ehl-i dile sedd-i sedîd
- 437 Nîzesinde görünür lâle gibi
Kana yunmuş ser-i küffâr-ı anîd
- 438 Yâd-ı Kur'ân ile genc-i manâ
Açmaga kıldı lisânını kilîd
- 439 Hilminün gâyeti yokdur hergiz
Hâmeler eyleyümezler tesvîd
- 440 İki kez olmasa dâmâd-ı resûl
Kimler olurdu hayâsına şehîd
- 441 Nazar it âkıl isen bu beyte
Ola tâ ism-i şerîfini müfîd
- 442 Çeşmi üstinde gören zülfini pîç
Yaraşur hâl-ı ruhın görmese hîç

Be-ism-i Alî

IV

- 443 Şîr-i Yezdân u re'îs-i merdân
Bebr-i derrende-i kuhsâr-ı zamân
- 444 *Kerremallâhu teâlâ vecheh*
Yani dâmâd-ı resûl-i Rahmân

- 445 Bû-Türâb'ı ana künyet kıldı
Hazret-i mürsel-i ehl-i î mân
- 446 Seyl-i Ceyhûn'a döner nerm-i neberd
Zü'l-fekârı idicek kanı revân
- 447 Dü-zebân olsa nola hâme-misâl
Ser-i adâya yazar fî'nîrân
- 448 İki dildâr bilesince ol tîg
Kıldı peygamberi hakkıyla beyân
- 449 Düldüli itse tek-â-pû bir dem
Niçe başlar ola hâke yeksân
- 450 Hâkde nakş-ı sümi hûn-âlûd
Sanasın kim gül-i gülzâr-ı cihân
- 451 Gerd-i pâyıyla tolar ayn-ı adû
Bezm-i heycâda olunmaz nigerân
- 452 Bu kelâma nazar it bil anı
Kimdür ol kim ide def-i tугyân
- 453 Gevher-i tâc ile kim ki ide recâ
Vire her uzvına bir dürr-i bahâ

Be-ism-i Hasan ve Hüseyin

V

- 454 Ol iki gonçe-i gülzâr-ı İrem
Biri mihr ü biri mâh-ı âlem

- 455 Ol iki zâde-i İbni Tâlib
Her birisinde şecâat mudgam
- 456 İki olmag ile iki imâd
Hâne-i dîn olupdur muhkem
- 457 Olsalar her ne husûsa şâhid
Müddeî olana dünyâda ne gam
- 458 Her biri saf-şiken ü düşmen-küş
Virdiler cümle-i adâya elem
- 459 Nükte-i *el-veledu sirru ebîh*
İkisinün de dilinde mübhem
- 460 Teşne-leb kalmasalar rûz-ı vegâ
İçürürlerdi adû hayline sem
- 461 Gonceler jâleye muhtâc oldı
Cezb idüp her birisi bâg-ı adem
- 462 Şevk ile sine-i Behrâm üzre
Dem mi var ol dem için akmaya dem
- 463 Kimdür anlar (ki) velî gör şimden
Yohsa cehlünle kalursın mülzem
- 464 Anların hüsnini gör bî-pâyân
Ya kaşı nûnına fark olsa ayân

VI

Daavât Lî-ervâhi't-tayyibât

- 465 Cümlenün rûh-ı şerîfin yâ Rab
Eyle tâvûs-ı gülistân-ı tarab

- 466 Her birisin(e) salât ile selâm
Virdüm olsun meded ey şâh-ı be-nâm
- 467 Olayın her birinün hâk-i deri
Eylesünler bana her dem nazarı
- 468 Rûz-ı mahşerde olursam güm-râh
Olalar her birisi bana güvâh
- 469 Kim ki anlara iderse düşnâm
İki âlemde de olsun bed-nâm
- 470 Dilini tîg-ı belâ kat itsün
Dâ'imâ nârda yansun gitsün
- 471 Kana gark olmuş ola tâcları
Aclıkda ola muhtâcları
- 472 Olalar cümle muhalled fi'n-nâr
Bu azâbı çekeler leyl ü nehâr

**Der-vasf-ı Hazret-i Sultân Süleymân Han
ve Hazret-i Sultân Selîm Han ve Hazret-i Sultân
Murâd Hân Sânehumullâhu Teâla Anı'l-inkirâzi
Îlâ-nihâyeti'd-devrân.**

- 473 Server-i hıttâ-i dîn-i İslâm
Vâli-i muhteremân-ı eyyâm
- 474 Mâlik-i nusret ü zill-ı Yezdân
Hazret-i şâh-ı Süleymân-ı zamân
- 475 Merkez-i devr-i hilâfet oldur
Sâhib-i taht u velâyet oldur

- 476 *Emri rabbâne mutî ü munkâd*
Sânehullâhu bi-lutfi 'l-evtâd
- 477 Taht-ı adlinde cihân âbâdân
Ebr-i bârendedür ancak giryân
- 478 Gûsfend ile gezer gurg-ı gajîn
İki kes itmedi birbirine kîn
- 479 Bâsıt-i emn (ü) amân oldı o şâh
Kanı bir ancılayın zıll-ı İlâh
- 480 Cümle mahlûka duâsı vâcib
Pây-bûsına felekler tâlib
- 481 Gelse devrinde eger Nûşirvân
Ögrenedi niçe resm (ü) erkân
- 482 Adlinün gâyeti yokdur hergiz
Vasfını kılmada herkes âciz
- 483 Saltanat gülşenidür ol sultân
Şâhınun bendesidür bâg-ı cihân
- 484 Niçe şâh ola ki halk-ı âlem
Sâyesinde olur ehl-i niam
- 485 Var mı bir ancılayın şâh-ı bülend
Ki ura micmer-i gerdûna sipend
- 486 Nâmı âfâka sala nefha-i ûd
Ayagı tozu ola müşg-âlûd
- 487 Bû-Bekir-sıdk u Ömer-mâhiyyet
İbni Affân-dil ü Haydar-sîret

- 488 Husrev-i sadr-nişîn ü Cem-câm
Vâris-i memleket ü Sencer-kâm
- 489 Mefhar-ı hayl-i selâtîn-i zamân
Zâde-i şâh-ı ekâlîm-i cihân
- 490 Hâtem-inâm u Sikender-himmet
Hızr-dem Hazret-i İsbâ-nükhet
- 491 Şâh-ı Cem-işret ü Dârâ-dârât
Sencer-âyîn u Sikender-mir'ât
- 492 Hazret-i şâh Selîm-i sâni
Andurur ceddini her unvânı
- 493 Kadri yanında Ferîdûn bir dîn
Pestdûr zâtına nisbet Hârûn
- 494 Dâg-ı reşkiyle yanarlardı hemân
Gelse devrinde eger ehl-i Keyân
- 495 Hikmetinden ki dem urmaz her şeng
Ulemâ-yı zemeni eyledi teng
- 496 Kapsı maksim-i erzâk-ı izâm
Ayagı topragı iksîr-i be-nâm
- 497 Ol durur çeşm-i çerâg-ı şâhân
Ol durur zübde-i âl-i Osmân
- 498 Azm-i rezm itse kılâ-ı adâ
Hâke yeksân ola vîrânâsâ
- 499 Salıcak tûp u tûfengi pejvâk
Zehre-i hasmı kılurdu sad-çâk

- 500 Radveş naraları olsa ıyân
Ola hasmun gözi yaşı bârân
- 501 Her dil-âver ki çıkar rûz-ı vegâ
Kasd iderler ideler cânı fidâ
- 502 Her biri tîg-keş (ü) düşmen-küş
Gustehem-heybet ü Haydar-cünbiş
- 503 Terk-i nâz eyleseler nara-zenân
Cân-ı adâ(y)ı kılurlar lertzân
- 504 İrişe gûş-ı sürûşa bu sahil
Gerd-i perden ola hurşîd alîl
- 505 Eline tîg ala ol hışm-âgîl
Hayl-i adâ ola ser-cümle katîl
- 506 Kef-i dür-pâşı içinde ol tîg
Hûn-ı hasmı akıdur nite ki mîg
- 507 Zîr-i keffinde o tîg-i pür-tâb
Jâledür cezb ide verd-i sîr-âb
- 508 Nicesi oldu çü şekl-i hurşîd
Şaşaa gibi o tîg oldu bedîd
- 509 Hâsılı ilmîne nisbet deryâ
Görinür katre gibi nâ-peydâ
- 510 Her sözi anlayana bir dîvân
Hiç ana öyküne mi bir sultân
- 511 Hem şeh-i âlem u hem şâir ola
Marifetlerde kamu mâhir ola

- 512 Hûbdur hâme-i gevher-bârı
Arşa yazılsa nola eşârı
- 513 Hak bilür her sözi bir sihr-i helâl
Kala vafında dil-i nâtıka lâl
- 514 Bu kadar fâzıl iken ol dâna
Hâşe lillâh çeke zillet şuarâ
- 515 Arz-ı hâl eyleseler ol şâha
İrişür her birisi bir câha
- 516 Ben husûsâ ki niçe müddetdür
Hidmeti cân u dile minnetdür
- 517 Dâi-i devletiyem subh u mesâ
Ömrini tûl u dirâz ide Hudâ
- 518 Ne revâdur ki yine ben mahzûn
Olam akrânuma nisbet bir dîn
- 519 Gayrılar şâd ola ben bî-çâre
Dirlik olmaya dil-i bîmâra
- 520 Dergehinde niçeler dâmen-gîr
Beni âvâre kıla hâr-ı darîr
- 521 Lîke bu hâl bana bendendür
Dimezem hîle-i düşmendendür
- 522 Gerçi kim yüz sürerüm dergâha
Arz-ı hâl eylemezem ol şâha
- 523 Dimese hâlini bir bir bîmâr
Yâ nice ide tabîbi tîmâr

- 524 Tıfl kim başlamaya ey-vâya
Hiç anı emzire mi bir dâye
- 525 Bilse ahvâlümü ol şâh-ı be-nâm
Eylesem derd-i derûnum ilâm
- 526 Cümle maksûda olurum vâsıl
Devlete ugrar idüm ve'l-hâsıl
- 527 Himmet idüp bana hadden bîrûn
Umdugumdan olur idi efzûn
- 528 Demidür gam yime lîkin Âlî
Söyle ol şâha kamu ahvâli
- 529 Umaram ola kazâ-yı mâ-fât
Ne kadar gitmiş ise nakd-i hayât
- 530 Bir kez emr itmek ile ol sultân
Bir kulin eyleye sâhib-unvân
- 531 Mahlasum hâtırçün bârî o şâh
Vire ben kulına bir âlî câh
- 532 Rûz (u) şeb kâ'im olam hidmetde
Vasf idem zâtını her sâatde
- 533 Dilerem kim o şeh-i sâhib-tâc
Vire bu **Tuhfe-i Uşşâk**'a revâc
- 534 Eline alur ise va'llâhi
Oluram milket-i nazmun şâhı
- 535 Eyler ise ana bir kerre nazar
Keşf olur tabuma ebvâb-ı hüner

- 536 Hadd-i icâza irür her sühanum
Olur ol demde cihân mülki benüm
- 537 İrişür mülk-i sürûşa bu sadâ
Yazılur arşa bu manzûm duâ
- 538 Yalunuz bana yiter bu devlet
İdem ol şâha bu denlü hidmet
- 539 Bildürem mahlasımı ol şâha
İhtisâs eyleyem ol dergâha
- 540 Kelimâtum okıya geh gâhî
Kâmrân ide dil-i güm-râhı
- 541 Mazhar-ı pertev-i ihsân(1) olam
Merd-i cârûb-keş-i eyvânı olam
- 542 Yâ İlâhî dilerüm ol server
Ola âsâyiş-i hayl-i kişver
- 543 Ömrini devletini efzûn it
Cümle düşmenlerini magbûn it
- 544 Yüz sürüp pâyına şâhân-ı zemen
Düşmesün sâgar-ı Cem destinden
- 545 Neye azm itse gürûh-ı evtâd
Eylesün hâne-i kadrin âbâd
- 546 Kıl kafâdârını her dem aktâb
Salsun otağı Buhârâ'ya tınâb
- 547 Ne murâdı var ise âlemde
Cümleî vâsıl ola bir demde

- 548 Pây-mâl ola kamu adâsı
Bu güne gâlib ola ferdâsı
- 549 Arsa-i menzil alup nite ki tîr
Saltanat hânekahında ola pîr
- 550 Eline gire kamu maksûdı
Kalmaya zerre kadar mefkûdı
- 551 Emrine râm ola bu heft iklim
Olmaya ancılayın şâh-ı azîm
- 552 Devha-i devleti oldukça mezîd
Bâr-ı nev-bâvesi olsun câvîd
- 553 Girmesün gülşenine zerrece gerd
İrmesün goncesine sarsar-ı serd
- 554 Yani kim hazret-i sultân Murâd
Ola âsîb-i cihândan âzâd
- 555 Fi'l-mesel şâh-ı Süleymân-ı zamân
Oldı bir bahr gibi bî-pâyân
- 556 Sâfdur âyine-i idrâki
Kimseden katrece yokdur bâki
- 557 Bir sadefdür ana sultân Selîm
Dâ'imâ oldı derûnında mukîm
- 558 Gûş urur marifet-i Yezdân'a
Tapşurur kendini ol ummâna
- 559 Dürr-i yek-tâ ana sultân-ı Murad
Kanı bir ancılayın ferrûh-zâd

- 560 Oldı nûyîni çün ol sultânun
Nâz-perverdidür ol eyvânun
- 561 İsterem bâr-ı Hudâ'dan her bâr
Ola ol serv-i revân ber-hordâr
- 562 İrmeye kâmeti servine hazân
Oluban gül gibi dâ'im handân
- 563 Cilvegâhı ola ser-cümle cihân
Ber-mezîd eyleye ömrin Yezdân
- 564 Tâcdârân-ı cihân ser-tâ-pâ
İdeler bendesi olmaga recâ

Bu nazm-ı Cevâhir-nizâm ve Bu Kelâm-ı Le'âlî-

ihitâma

**Sebeb-i Nakş u Nigâr ve Bâis-i Fikr-i Dürer-nisâr Olan Nikât-ı Acîbe
ve Tasarrufât-ı Garîbenün Te'lîf ü Terkîbi ve Tasnîf ü
Tertîbi Beyânındadır.**

- 565 İrdi bir dem ki nesîm-i gülşen
Dem-i İsâ gibi açmışdı dehen
- 566 Nefehât(ı) irişüp gülzâra
Rûh-bahş olmuş idi ezhâra
- 567 Fi'l-mesel mahşere dönmişdi çemen
Tâze cân bulmuş idi serv (ü) semen
- 568 Gâjedâr olmuş idi ârız-ı gül
Eyleyüp bülbülü ışk âteşi kül
- 569 Nev-arûsân-ı cihân ser-tâ-pâ
Kıldılar bülbüle arz-ı kâlâ

- 570 Gözlerin açmak için hâbından
Sundılar nergise peymâne-legen
- 571 Lâleler çâk-i girîbân olmuş
Garka-i hûn-ı şehîdân olmuş
- 572 Sebze destâr ile bak goncelere
Âl-i Ahmed gibi dutmuş şecere
- 573 Sûsenün tutdı silâhın jengâr
Hâk-rîz olduğün bir mikdâr
- 574 Şekl-i insâna şebîh oldu çemen
Servler kadd ü semen pîrâhen
- 575 Ârızı güller idi gonçe-dehân
Berg-i süssen ana olmuşdı zebân
- 576 Gözleri nergis ü zülfi sünbül
Dişleri jâle cebîni ak gül
- 577 Âşık olmuşdı ana bülbül-i zâr
Nâleler eyler idi leyl ü nehâr
- 578 Yâr için gülşeni manzar buldum
Bülbüli kendüme hem-ser buldum
- 579 Ben dahı geşt idüben nâle-künân
Bâg-ı âlemde olurdum handân
- 580 Câna kâr itmiş idi nâr-ı firâk
Sohbet-i yâre olurdum müştâk
- 581 Eyleyüp hüsnine bâgı mir'ât
Hâk idüm mihr ile gûyâ zerrât

- 582 Meskenüm künc-i gam u dâr-ı mihen
Menzilüm gurbet ü yâ beyt-i hazen
- 583 Kimsenün yog idi benden haberi
Uzlete çekmiş idüm cân-ı seri
- 584 Kasr-ı dil gûşe-i bî-tûşe idi
Emelüm tûşe-i bî-gûşe idi
- 585 Nev-bahâr olsa irişse nev-rûz
Eski derdümden olurdu dil-sûz
- 586 Def-i gam kılmaga çârem yog idi
Dâr-ı dünyâda sitârem yog idi
- 587 Bî-dil itmiş beni hemm-i bî-dil
Bilmezüm kanda idüm ve'l-hâsıl
- 588 Mest idüp bâde-i câm-ı hayret
Meskenümde otururken halvet
- 589 Yâr-i sâdıklarımın biri hemân
Kalb-i mahzûnuma oldu nigerân
- 590 Mihrinün gâyeti yok âkıl idi
Subh-ı sâdık gibi rûşen-dil idi
- 591 Sâyeveş olmuş idi hâk-nihâd
İstikâmetde boyı bir şimşâd
- 592 Göricek hâl-i dili ol dânâ
Didi gam yime gözün aç yârâ
- 593 Hak sana rahmet ü şefkat itdi
Hecrünü bâis-i vuslat itdi

- 594 Kılma ber-bâd bu dem hirmenüni
Der-miyân eyle hemân dâmenüni
- 595 Geldi bir şeyh ü azîz ü kâmil
Olalum ana senünle vâsıl
- 596 Zühd ü takvâ ile meşhûr-ı cihân
Marifet kâni Hüseyin-i Bî-cân
- 597 Vecd ile kalmaz idi sînede cân
Ol sebebden didilerdi bî-cân
- 598 Aglama derdüne dermân itsün
Sil gözün yaşımı handân itsün
- 599 Ahter-i bahtuna izzet kondı
Başuna tâc-ı saâdet kondı
- 600 Ne gam ol hasteye kıldı efgân
Ola yanında tabîbi Lokmân
- 601 Devlet ol mürde-i bî-hem-tâya
Âkıbet mucizedür İsâ'ya
- 602 Usreti işrete tebdîl eyle
Zahmeti rahmete tebdîl eyle
- 603 Sözlerinden idegör kesb-i sebât
Girmeden zulmete bul âb-ı hayât
- 604 Çünkü bu sözleri ben gûş itdüm
Şevkden bahr gibi cûş itdüm
- 605 Şâd olup minnet idüp Allâh'a
Düşdüm ol ârif ile şeh-râha

- 606 Hazret-i şeyhe çün oldum vâsıl
Dest-bûs eyleyicek ve'l-hâsıl
- 607 Pîşesin şükr ü ibâdet gördüm
Âdetin hamd u riyâzet gördüm
- 608 Her sözi defter-i dîvân-ı İlâh
Cümle yanında odur âleme şâh
- 609 Ârızı mazhar-ı envâr-ı Hudâ
Sînesi meşale-i râh-ı hüdâ
- 610 Sâkin-i gûşe-i kasr-ı lâ-reyb
Sâlik-i râh-rev-i âlem-i gayb
- 611 Manzar-ı hâcis u manzûr-ı cemâl
Mazhar-ı kurb u muarrâ-yı celâl
- 612 Mürşid-i mastaba-ı cemü'l-cem
Ârif-i simsime-i *ved tâ lem*
- 613 Zübde-i kümmel ü fahr-ı şecere
Zâtıdur nahl-ı vücûda semere
- 614 Sâhib-i nûn u kalem mâlik-i sahıv
Zâ'ir-i dâ'ire-i günbed-i mahv
- 615 Mürşid-i gûşe-nişîn-i gaybet
Meclis-ârâ-yı kusûr-ı heybet
- 616 Mahrem-i muhteremân-ı tefrîd
Melce-i zümre-i ehl-i tecrîd
- 617 Bâgbân-ı gül-i gülzâr-ı zehâb
Mîve-çîn-i tabakât-ı âdâb

- 618 Râh-peymâ-yı mekân-ı evtâd
Nâsîh-ı bezm-i gürûh-ı efrâd
- 619 Mazhar-ı bedreka-i lübbü'l-lüb
Vâkıf-ı nükte-i elvân-ı şühüb
- 620 *Sâbitü's-saki alîmü'l-muhda*
Nâfizü'l-emri celiyyü'l-mukna
- 621 Her sözi gevher-i kân-ı manâ
Her kelâmı dür-i deryâ-yı safâ
- 622 Âteş-i ışk ile bagrı biryân
Nüh felek gibi özi ser-gerdân
- 623 Hergiz olmadı bükâdan hâlî
Rûh-bahş oldu kamu akvâli
- 624 Sözlerin gûş idicek mest oldum
Hâk olup sâye gibi pest oldum
- 625 Hazret-i şeyh mürüvvet itdi
Dil-i mahzûnuma himmet itdi
- 626 Ben kulın kıldı ogulluga kabûl
Bâreka'llâh zihî hâk-nüzûl
- 627 Hâsılı dahı niçe lutf itdi
Gam u endûh gönülden gitdi
- 628 Vakt-i şâm irdi çü mehcûr olduk
Mihirden zerre gibi dûr olduk
- 629 Ezelîdür bu ki çerh-i gaddâr
Dûr ider âşık(1) yâra her bâr

- 630 Gussa çekdüm katı gamgîn oldum
Agladum hâsılı nemgîn oldum
- 631 Hâbnâk olmadı gönlüm ammâ
Hâbnâk oldu (o) çeşm-i bînâ
- 632 Hîn-i hâbumda olup reh-peymâ
Görürüm bir yüce mamûr serâ
- 633 Sad hezâr âferîn ol bennâya
El ura buncılayın vâlâya
- 634 Her yiri muzam u müstahsen idi
Bî-bedel gûşe idi memen idi
- 635 Bir iki kimse gelüp sâyesine
Nazar eyler idi pîrâyesine
- 636 Ben dahı anları gördüm makbûl
Eyledüm yanî ki âgâz-ı nüzûl
- 637 Semüme irdi hemân-dem bu sadâ
Yıkılur key hazer eyle bu binâ
- 638 Oldı ol hâne hemân-dem lertzân
Lerze-gîr oldu dil-i ser-gerdân
- 639 Sığınup cânib-i Hakk'a fi'l-hâl
İndüm âsânlıg ile sâye-misâl
- 640 Yog idi anda velâkin kurubât
Vâkıa oldu bana bu hâlât
- 641 Çün seher irdi göz açdı gerdûn
Hâbdan el yudı erbâb-ı uyûn

- 642 Hazret-i şeyhe irişdüm bu hakîr
K'itdürem vâki-i hâli tabîr
- 643 Arada eylemeden feth-i kelâm
Didi ol hâmî-i dîn-i İslâm
- 644 Gice gördüm ki seni rü'yâda
Oturup hüzn ile bir sahrâda
- 645 Milket-i aklunı kılmış gâret
Tûl-i âmâl ile kayd-ı gurbet
- 646 Görürüm levh-i cebînünde mukîm
Nüsha-i *hâzâ bühtânun azîm*
- 647 Eylerem anda hemân sana su'âl
Ki nedür bu gam u endûh u melâl
- 648 Didünüz bana ki siz alemsüz
Her ne re'y eylesenüz akdemsüz
- 649 Ben didüm yine nedür bu âyet
Görelüm söyle ne oldu illet
- 650 Lâ-cerem eylemedün hâlünü fâş
Görmedün râzuna cânı sırdaş
- 651 Yine bir dahı sorınca nâ-gâh
Eşkiyâdan bana itdün bir âh
- 652 Âh idince katı medhûş oldun
Yitürüp aklunı hâmûş oldun
- 653 Kapladı rûyunı bir levn-i harâb
Nûr u fer kalmadı mânend-i türâb

- 654 Bu kasâvetde bu hâletde iken
İrdi ol menzile bir tıfl-ı hasen
- 655 Ahsen-i vech ile ol gendüm-gûn
Çâr-deh sâleye olmuş makrûn
- 656 Sulh olındı diyü virdi müjde
Tâze cân buldı ten-i pejmürde
- 657 Hâsılı mûcib-i devletdür bu
Bâis-i izz ü saâdetdür bu
- 658 Evc-i âliye irersin âhir
Her ne istersen olursın kâdir
- 659 Sad hezâr âferîn ol ehl-i yakîn
Şekl-i mahbûbümü kıldı tayîn
- 660 Rûh-bahş oldu bu ben bîmâra
Sıdk ile ışkumı bildi yâra
- 661 Yâr (u) cânânımı kıldı bana yâd
Bundan özge ola mı hiç irşâd
- 662 Sidre(yi) görmese idi cânân
Haber-i müjdeyi kılmazdı beyân
- 663 Tâ ezel olmuş idi hûr-sirişt
Meskeni olsa nola kâh-ı bihişt
- 664 Semüme çünkü irişdi bu haber
Bend olındı resen-i hayrete ser
- 665 Âkıbet kârımı tedbîr itdüm
Vâkıa hâlini tefsîr itdüm

- 666 Didi ol şeyh-i azîz-i dâna
Gördüğün hâne vücûd olsa sezâ
- 667 Lerzesi oldu delîl-i adâ
Ki cefâ kasdın iderlerdi sana
- 668 Nâzil oldunsa eger bî-nezdûr
Göresin tayy-ı menâzilde sürûr
- 669 Hâsılı devlete olmuşdur dâl
Bu iki vâkıa-ı nîk-ahvâl
- 670 Dahı çok sırrına oldum vâkıf
Görmedüm ancılayın bir ârif
- 671 Hâlik-i âleme minnet kıldum
Kavl dil cân ile hıdmet kıldum
- 672 Himmet itdi ol azîz-i dâna
Eyleyem tâ bu kitâbı inşâ
- 673 Kilk-i dür-bârımı aldum deste
Kâğıdı dahı alup bir deste
- 674 Cezbe-i şeyhi tefe'ül itdüm
Sun-ı Mevlâ'ya tevekkül itdüm
- 675 Gurre-i rûzede âgâz itdüm
Ol sebebden bunu mümtâz itdüm
- 676 Ser-te-ser sözleri Rabbânî'dür
Hak bilür mahrem-i Sübhânî'dür
- 677 Puhtedür her bir sözi hâm degül
Dimesünler ki ser-encâm degül

- 678 Ser-nüvişt oldı bana bu nâme
İki dildür yazar anı hâme
- 679 Âliyâ özge tasarrufdur bu
Anlamaz kimse tasavvufdur bu
- 680 Evliyâ menkıbesidür ekser
Ne ki var ise hikâyât u haber
- 681 Umaram eyleye hâtif ilhâm
İdesin hayr ile anı itmâm

**El-Makâletü'l-ülâ Fi-beyâni'l-ışkı'l-mutlakı
ve Mâ-yeteallaku Bihâ**

- 682 Işkdur lema-i envâr-ı vücûd
Işkdur hilat-i ecsâm-ı şühûd
- 683 Işkdur mihr-i sipihr-i lâhût
Işkdur neyyir-i burc-ı nâsût
- 684 Işkdur ışk cihânun cânı
Işkdur ışk (a)nun îmânı
- 685 Işkdur râbıta-i silk-i hüdâ
Işkdur vâsıta-i kurb-i Hudâ
- 686 Işkdur âyine-i sûret-bîn
Işkdur matla-ı envâr-ı yakîn
- 687 Ol durur gül-bün-i gülzâr-ı cinân
Bülbül-i nagme-zen-i bâg-ı cenân
- 688 Mürşid-i mastaba-i vahdetdür
Nâsıh-ı bezm-i refâhiyyetdür

- 689 Şihne-i şehri hidâyet oldur
Şâh-ı şâhân-ı velâyet oldur
- 690 Aynıdur ayn-ı gürûh-ı ukalâ
Menba-ı çeşme-i huld-ı ranâ
- 691 Şâhdur akla ya tâc-ı zerrîn
Yâ meger rekbet-i erbâb-ı yakîn (?)
- 692 Şîni dendân-ı şehîdân-ı kazâ
Erredür yâ ide kat-ı dünyâ
- 693 Yâ arûsân-ı melâhat-şâna
Kıldı meşşâta-i kudret şâne
- 694 Hâller(i)dür görinen noktaları
Lâleveş yaksa aceb mi cigeri
- 695 Güher-i bahr-ı mahabbetdür ol
Jâle-i gülşen-i cennetdür ol
- 696 Nokta-i tâc-ı hilâfet oldur
Encüm-i burc-ı siyâdet oldur
- 697 Ol durur merdüm-i ayn-ı ayân
Merkez-i dâ'ire-i kevn ü mekân
- 698 Yâ anı râkım-ı dîvân-ı hikem
Eyledi bâis-i tastîr-i adem
- 699 Kâfidur gerden-i uşşâka ridâ
Kûh-ı Kâf olsa ağırlıkda sezâ
- 700 Râsıdır eyledi zürrâ-ı safâ
Hâsıl-ı ömri anunla ifnâ

- 701 Hayyedür bana olupdur halka
Göz diker genc-i rumûz-ı halka
- 702 Hâsılı maksad-ı aksâdur ışk
Sâf-dillerde hüveydâdur ışk
- 703 Işk olmasa nesîm-i seherî
Açmaya gonçe-i nev-bâveleri
- 704 Işk olmasa güneş gibi ıyân
Reng (ü) bû olmaya dilde pinhân
- 705 Işk olmasa dilinde evrâd
İde mi bülbül-i gülşen feryâd
- 706 Işk bir şîr-i ner-i hışm-âgîl
Pençesinde dil ü cân oldu katîl
- 707 Âşık olmasa kişi ebter olur
Nice ebter nazar itsen har olur
- 708 Işksuz dünyede insân olmaz
Nice hayvân ola hayvân olmaz
- 709 Olmasa ışk kanâdîl-i nücûm
Olmaya sakf-ı felekde mersûm
- 710 Işk olmasa meh ü mihr-i semâ
Rûz (u) şeb âleme salmazdı ziyâ
- 711 Işk olmasa cihân olmaz idi
Ne cihân sînede cân olmaz idi
- 712 Âşık olmamış olaydı Âdem
Nat-ı hâk üzre basar mıydı kadem

- 713 Hilkat-i Yûsuf'a bâis oldur
Anla bil inceden ince yoldur
- 714 Bu kadar vûsat ile kevn ü mekân
Işk için olalı bâm-ı Yezdân
- 715 Hem vücûd u ademe illetdür
Bu ne hâlet ne aceb hikmetdür
- 716 Nazar itsen dü cihân ser-tâ-pâ
Anun için yaradıldı mahzâ
- 717 Gülşen-i cennet ü huld-ı me'vâ
Bunca gilmân u bu denlü havrâ
- 718 Ser-te-ser anun için peydâdur
Cümletü 'l-mülki ve mâ-fihâ 'dur
- 719 İşidüp bildün ise bu haberi
Âşık ol anla kazâ vü kaderi
- 720 Âteş-i ışk ile hâkister olup
Manîde mihr-i ziyâ-güster olup
- 721 Mazhar-ı lema-i vicdân olıgör
Manzar-ı dîde-i pinhân olıgör
- 722 Halkı sen görme seni görmeye halk
Bilme sen halkı seni bilmeye halk
- 723 Sâlik-i râh-rev-i uzlet ol
Sâlik-i hânekah-ı vahdet ol
- 724 Ayb-bîn olma olup ayb-nümâ
Ayb-bîn olmayup ol ayb-nümâ (?)

- 725 Kendüni mazhar-ı esrâr eyle
İlm-i tevhîde sezâvâr eyle
- 726 Zikr-i lâ ile dehânun tolsun
Lâ dime kimseye ednâ olsun
- 727 Peşşe gör kendüni gayrı ankâ
Pest gör zâtunı agyârı alâ
- 728 Diyeler neslün için sana kamu
Râziyallâhu teâlâ ve razû
- 729 Hâk-rîz eyleyicek bünyâdun
Hayr ile yâd ideler ecdâdun
- 730 Amelün ilm ola ilm ile amel
Çeşmüne irmeye cürm ile sebel
- 731 Kabrüni ravza-i Rıdvân ideler
Hûr u gılmâna debistân ideler
- 732 Haşre dek rûhun için ola duâ
Rûz u şeb dimeyesin vâ-veylâ
- Hikâyet-i Bâ-Dirâyet**
- 733 Etkiyâ zümresinün sırdârı
Sulehâ askerinin serdârı
- 734 Muktedâ-yı ümem-i nev-i beşer
Vâsıl-ı meslek-i erbâb-ı nazar
- 735 Nakl olunur Hasan-ı Basrî'den
Mürşid ü kâmil ü ol ehl-i suhen

- 736 Gül-i gülzâr-ı şerîat idi ol
Serv-i bûstân-ı kerâmet idi ol
- 737 Sâlik-i râh-ı hakîkat oldu
Pîr-i dergâh-ı tarîkat oldu
- 738 Didi bir gün o imâm-ı dânâ
Râbia yanına vardum tenhâ
- 739 Yog idi arada hergiz agyâr
Anun ile benüm ancak deyyâr
- 740 Marifet semtine âgâz itdük
Evc-i âlilere pervâz itdük
- 741 Kulzüm-i dîde pür oldu lü'lü'
Sadef-i semümüz itdük memlû
- 742 Geh hakîkat sözine gûş olduk
Şevkden kulzüm-i pür-cûş olduk
- 743 Söyleşüp gâh tarîkat hâlin
Işk germâbesinün ahvâlin
- 744 Soyınup âşık-ı uryân olduk
Gasl idüp su gibi cûyân olduk
- 745 Dilümüz bahr-ı mahabbetle garîk
Cân u ten âteş-i ışk ile harîk
- 746 Aklumuz kalmadı olduk mecnûn
Başladı akmaga seyl-âb-ı uyûn
- 747 Niçe dem geçdi bu hâlet üzre
Çok cevâb oldu bu sohbet üzre

- 748 Varmışuz âkıbetî bir hâle
Düşmüşüz ancılayın efâle
- 749 Er miyem bilmez idüm kendümi ben
Ol da bilmez idi er miydi ya zen
- 750 Hâsılı vâkıf-ı esrâr olduk
Mazhar-ı pertev-i envâr olduk
- 751 Kendümüz çünki ferâmûş itdük
Lücce-i bahr gibi cûş itdük
- 752 Işk-ı Mevlâ'yı çü tahsîl itdük
Varlığı yoklığa tebdîl itdük
- 753 Mevc idüp bahr-ı vücûd-ı mutlak
Olmışuz garka mukayyed el-hak
- 754 Başdan aşdı çü gark-âb olduk
Sanasın gevher-i nâ-yâb olduk
- 755 Sâniün sunına tahsîn itdük
Şükri cân u dile telkîn itdük
- 756 İrişüp âyine-i kalbe safâ
Jeng-i gamdan dilümüz oldu rehâ
- 757 Semüne çünki irişdi bu haber
Umaram zâhir ola dilde eser
- 758 Âliyâ âşık-ı nâlân olasın
Cânunı câna virüp cân bulasın
- 759 Felek-i atlasa baş egmeyesin
Işkdan özge kabâ giymeyesin

760 Kimseler olmaya senden âgâh
Varlığın bâd-ı fenâ ide tebâh

Münâcât İlâ-kâzî'l-hâcât

761 Meded ey bâr-ı Hudâ-yı müteâl
Cânı kıl ışkun ile mâl-â-mâl

762 Gönlümüz kenz-i rumûz-ı ışk it
Cânumuz sırr-ı künûz-ı ışk it

763 Zahmet-i ışk ile bîmâr eyle
Hastene derd ile tîmâr eyle

764 Işk ile bî-ser ü sâmân olalum
Işk ile çâk-i girîbân olalum

765 Işkdur derdümüzün dermânı
Işkdur sînemüzün îmânı

766 Işkdur sıhhat-i cân-ı bîmâr
Işkdur merhem-i cism-i efgâr

767 Işksuz zerrece yokdur dünyâ
Almazuz habbeye ansuz katâ

768 Işksuz olsa bu dünyâ-yı denî
Benzer ol sûrete yokdur cânı

769 Ger sala ışk hümâsı sâye
Saltanat-bahş oluruz Dârâ'ya

770 Sîne âteşkede-i ışk olsun
Kalbümüz meykede-i ışk olsun

- 771 Işkı tasvîr ider olsa nakkâş
Şekl-i âşıkda iderse şâbâş
- 772 Sûret ü sîretümüz mahrem-i ışk
Hilkat ü tıynetümüz hem-dem-i ışk
- 773 Hele yanumda serîr-i izzet
Mesned-i ışk durur bî-minnet
- 774 İhtiyâc ile düşüp dâmâna
Ser-fürû itmeyelüm nâ-dâna
- 775 Bâde-i ışk ile ser-hoş olalum
Dâmen-âlûde vü pür-cûş olalum
- 776 Işk râhında kalup âsûde
Pâyumuz kıl tek u pûdan sûde
- 777 Nâr-ı ışk ile tenüm sûhte kıl
Nâr-ı gamla bedenüm dûhte kıl
- 778 Gam degül özge safâdur bilene
Ne cefâ çekse vefâdur bilene
- 779 Bizi dîvâne-i ışk it yâ Rab
Görelüm derd ü gamı îş u tarab
- 780 Vâdi-i aklı ferâmûş idelüm
Kendümüz bî-dil ü bî-hûş idelüm

**El-makâletü's-sâniyetu Fi'l-ışki'l-mecâzî
ve Mâ-yetaallaku Bihâ**

- 781 Dinle gör vâsıta-i ışk-ı Hudâ
Neydügin eyleyeyin hoş inşâ

- 782 Bâis-i vuslat-ı Yezdân eyle
Dil-i bîmâruna dermân eyle
- 783 Arada tayy-ı menâzil olsun
Işk-ı Mevlâ dahı hâsıl olsun
- 784 Tekye-i ıška tarîkından gel
Yok yire eylemeyüp tûl-ı emel
- 785 Varsa hammâma eger bir insân
Câmekânında olur çün uryân
- 786 Ol sebebden özini pâk eyler
Âkıl olan bunı idrâk eyler
- 787 Işk nezdûrına ehl-i irfân
Ayak ayak çıkar ey dil pinhân
- 788 Oldı te'hîr ile her şey hâsıl
Ola mı âkıl olan müstacil
- 789 Olmasa arada hergiz ensâb
Görmeye kâsıdı bir zerre savâb
- 790 Tekye-i ıška girilmez sûfî
Eynüne giymek ile bir sûfî
- 791 Feth-i bâb eylemedür anda hüner
İdesin tâ der ü dîvâra nazar
- 792 İtmeyen hâr-ı mugaylâmı kabûl
Bulmadı Kabe-i maksûda vüsûl
- 793 Olmasa pâk (ü) bürehne gavvâs
Eline girmez idi gevher-i hâs

- 794 İhtiyâr eylemeyen hârı hemîn
Olmadı bâg-ı cihânda gül-çîn
- 795 Semüne çünki irişdi bu nidâ
Bûlbûlâsâ idegôr sît u sadâ
- 796 Yani bir yâr bulup pinhânî
Âşık ol yolına harc it cânı
- 797 Sâniün sunına bak ibret ile
Anla bu hâli nedür hayret ile
- 798 Gül-i nev-bâve-i gülzâr-ı vücûd
Ne revâdur ki ola hâb-âlûd
- 799 Nâle vü âh ile bîdâr eyle
Zînet-i nergis(i) bimâr eyle
- 800 Ne cevân ola ki pîr-i irşâd
Dâ'imâ andan ide istimdâd
- 801 Kendi pîr ola velî şekl(i) cevân
Hüsnine âşık ola kevn (ü) mekân
- 802 Niçe pîr ola ki hükm-i takdîr
Virmeye râh-ı kazâda tedbîr
- 803 Görmeye âb u hevâ âteş ü hâk
Ola cevlângehi âlem-i pâk
- 804 Olmaya mansıb u câha mâ'il
Göre kendinde murâdın hâsıl
- 805 İtmeye kendine hâli gâlib
Zâtına hâl ola anun tâlib

- 806 Kimseler itmeye anı mazûl
Görmeye mansıb u câhı makbûl
- 807 Menzili sâye gibi olmaya pest
Eyleye câm-ı mahabbet anı mest
- 808 Hem muhakkik ola vü hem kâmil
Hem mukarrib ola vü hem vâsıl
- 809 Râh-peymâ ola hem ehl-i yakîn
Zâtı hem mürşid ü hem tekye-i dîn
- 810 Olmaya cân gözine gâ'ib ü dür
Pertevi hâzır ola niteki hûr
- 811 Ârızı mazhar-ı envâr-ı Hudâ
Sînesi maden-i ışk-ı Mevlâ
- 812 Her ne emr itse tasarruf itme
Hidmetin eyle tekellüf itme
- 813 Ehl-i irfâna degüldür lâyıık
Olmaya gördüğü hûba âşık
- 814 Her birisinde birer lezzet var
Bâg-ı âlemde aceb hikmet var
- 815 Hele ben şöylece itdüm tahkîk
Meyl ider cümleye erbâb-ı tarîk
- 816 Bâgbân niteki bir bûstânı
Aluban zeyn ide nahlistânı
- 817 Garaz(ı) her birinün mîvesidür
Lezzet(i) çînden-i nev-bâvesidür

- 818 Birine oldı velî meyli hemân
Lezzet-i gayrı görür anda nihân
- 819 Kâr-ı âşık da bunun gibi dilâ
Birine mâ'il olur bî-hem-tâ
- 820 Cümleye mihrini mir'ât bilür
Anı mihr illeri zerrât bilür
- 821 Lanet olsun o har-ı nâ-dâna
Giricek kasr-ı şeh-i devrâna
- 822 Kılmaya ser-te-ser anı seyrân
Bilmeye niçe yapılmış o mekân
- 823 Kime kim olmaya âlem malûm
Harem-i ışkdan olur mahrûm
- 824 Dil-i sevdâ-zede nâlân olsun
Gonçeler şevk ile handân olsun
- 825 Anla bil sünbül-i cennet ne imiş
Serv-i bûstân-ı tarâvet ne imiş
- 826 Nazar it lâlelere âb üzre
Jâleler gör gül-i sîr-âb üzre
- 827 Serv-i bâlâ ile ol hem-sâye
Râsti meyl idegör tûbâya
- 828 Niçe şimşâd-ı gülistân-ı cemâl
Niçe gülzâr-ı şebistân-ı hayâl
- 829 Ne hayâl ola ki bir şimşâdı
Bâg-ı âlemden idüp âzâdı

- 830 Zîb ü zînet vireler güller ile
Tonadup nergis ü sünbüller ile
- 831 Câ-be-câ gonçası kim oldu ıyân
Gâh dem-beste vü gâhî handân
- 832 Eylemez bâd-ı hazân pejmürde
Olmaya suları hiç efsürde
- 833 Güllerin itmeye sarsar târâc
Almaya şâh-ı şitâ her sene bâc
- 834 Soymaya hilatine reh-zen-i bâd
Revnakı rûz-be-rûz ola ziyâd
- 835 Olmaya tâbiş-i mihre muhtâc
Gïtdügince bula kâlâsı revâc
- 836 Def-i cû ide anunla her mest
Kursı olmaya velî yiye şikest
- 837 Olmaya neşv ü nemâdan hâlî
Rûh-bahş ola kamu efâli
- 838 Cân alup cân vire bülbüllerine
Dûr ide hârları güllerine
- 839 Geh hırâm eyleye gâhî reftâr
Gâh nâz eyleye gâhî güftâr
- 840 Eyleye mîvesini gûn-â-gûn
Mâni olmaya ana câhil-i dûn
- 841 Mâ-hasal âşık-ı cânân olıgör
Bekleyüp kûyını derbân olıgör

- 842 Dime kim ışk-ı mecâzîdür bu
Kâr-sâz oldu hakîkîdür bu
- 843 Işk-ı cânânı İlâhî eyle
Âkıbet hıdmet-i şâhî eyle
- 844 Hazret-i Yûsuf'ı sevdi Yakûb
Gayrı ogulların itdi maglûb
- 845 Yûsuf'ı görmese bir gün ol pîr
Âleme âhı iderdi te'sîr
- 846 Bâis-i ışk übüvvet olsa
Ya velâdetle benüvvet olsa
- 847 Gayrı ebnâsını da Yûsufvâr
Yanına alır idi leyl ü nehâr
- 848 Sun-ı Yezdân imiş ana illet
Aklunı başuna dir al ibret
- 849 Gâyet-i ışk-ı mecâzîdür bu
Âşıkun sûz u güdâzıdır bu
- 850 Oldı Yakûb'a bu ışk-ı mümtâz
Hem hakîkî ola hem ola mecâz
- 851 Mâlik olmadı ana gayr-ı nebî
Bend-i İshâk idi anun sebebi
- 852 Pezeri itmiş idi ana duâ
Bu ganîmetler anundur mahzâ
- 853 Vâlideynün ki duâsın ala ger
İki âlemde azîz ola püser

(Hikâyet)

- 854 Sünbül-i bâg-ı kemâlât u ulûm
Yani kim Sünbül Efendi merhûm
- 855 Serv-i bûstân-ı fazîlet idi ol
Gül-i gülzâr-ı kerâmet idi ol
- 856 Nüh felek cezbessinün gerdâni
Heft yem safvetinün lertzânı
- 857 Halvet-i savmaası reşk-i bihişt
Tıynetı pâk zihî nûr-sirişt
- 858 Âlim-i âlem idi fâzıl idi
Zü-fünûn idi katı kâmil idi
- 859 Seng-i ışk ile o deryâ-yı vücûd
Cümle sünbül gibi olmışdı kebûd
- 860 Halka bir kez görünürdi her yıl
Ol sebebden didilerdi sünbül
- 861 Erbaîninden olurdı dil-sûz
Niçe hamsîn çekerken nev-rûz
- 862 Bir gün ol gevher-i kân-ı uzlet
Hânekâhında tururken halvet
- 863 Nâ-gehân bir niçe ehl-i irfân
Vaslına istediler istîzân
- 864 Var idi arada bir dîvâne
Âşık olmuş idi bir oglana

- 865 Muttasıl âh u figân idi işi
Andan özge yog idi teşvîşi
- 866 Akrabâsından idi ol erler
Pend ile ana virürlerdi keder
- 867 Hazret-i şeyh virince destûr
Girdiler içerü ol ehl-i kusûr
- 868 Didiler şeyhe ki bu dîvâne
Âşık oldum diyü bir oglana
- 869 Muttasıl nâle vü efgân eyler
Gussasından bizi giryân eyler
- 870 Niçe demdür ki gezer nara-zenân
Gâh nâlân u gehî câme-derân
- 871 Söylerüz pendümüzi gûş itmez
Gûş idüp hâtırumuz hoş itmez
- 872 Çünkü irişdi bu dem hıdmetüne
Umaruz mazhar ola himmetüne
- 873 Yine evvelki gibi âkıl ola
Kâr u kesb eylemege kâbil ola
- 874 Lutf idüp pend ile hâbından uyar
Hânekâhunda çerâg eyle yanar
- 875 Çünkü bu sözleri gûş eyledi şeyh
Kar-ı deryâ gibi cûş eyledi şeyh
- 876 Didi ey tâ'ife-i bî-idrâk
Yok yire niçün olursuz gamnâk

- 877 Size nisbet bu kişi âkıldur
Neylesün kesbi ki bî-hâsıldur
- 878 Âşıkun kârı figân itmekdür
Gözi yaşını revân itmekdür
- 879 Bilürem ışk-ı mecâzıdır bu
Âşıkun fikr-i dırâzıdır bu
- 880 Bu bir âteşdür anı kâl eyler
Zer-i hâlis gibi hoş-hâl eyler
- 881 Su bulanmasa turılmaz dirler
Akıdursa yiridür hûn-ı ciger
- 882 Son ucu muntazımü'l-bâl olısar
Vâsıl(ı) lezzet-i âmâl olısar
- 883 Cândan nimet-i ışk ana lezîz
Yaraşur bana olursa tılmîz
- 884 Mübtedî olana talîm itmek
Işk esrârını tefhîm itmek
- 885 Haylice müşkil ü çok zahmetdür
Gelse bu hâle katı kuvvetdür
- 886 Böyle didi vü o şeyh-i dânâ
Koydı bir halvete anı tenhâ
- 887 Cânınun derdine dermân oldı
Terbiyet eyledi Lokmân oldı
- 888 Niçe gün geçdi bu hâlet üzre
Bu itâat bu riyâzet üzre

- 889 Âkıbet cinnete insâf oldu
Ol kişi bir güher-i sâf oldu
- 890 Maden-i ışk-ı hakîkî oldu
Hâsılı istedüğünü buldı
- 891 Giydi başına hilâfet tâcın
Işk ikliminün aldı bâcın
- 892 Kalmadı zerrece kalbinde keder
Oldı âyîne gibi hoş-manzar
- 893 İtdi teşvîşi nizâma tebdîl
Eyledi fenn-i fenây(1) tahsîl
- 894 Her ne kim didi ise üstâdı
Zâhir oldu gidüben mutâdı
- 895 Vâkıf-ı hikmet-i esrâr oldu
Işk-ı Mevlâ'ya sezâvâr oldu
- 896 Kudretün hakkı için yâ Mevlâ
Eyle Âlî'yi bu hâlâta sezâ
- 897 Hidmet-i mürşide olsun vâsıl
Sanatı ışkunı kılsun hâsıl
- 898 İrresün gönline hergiz teşvîş
Fikr-i ışkunla olup nîg-endîş
- 899 Hidmeti zikr ile tevhîd olsun
Hem-demi minnet ü temcîd olsun

(Münâcât)

- 900 Ey firûzende-i şem-i ervâh
Âferînde-i nûr-ı mıs bâh
- 901 Gûş iden sît u sadâyı sensin
Dinleyen bunca duâyı sensin
- 902 Cümle hâcâta revâ sendendür
Ehl-i isyâna atâ sendendür
- 903 Hâlik-i kevn ü mekân sensin sen
Mâlik-i mülk-i cihân sensin sen
- 904 Gelse insâfa bir ehl-i isyân
Eylese hazretüne âh u figân
- 905 Hâşe li'llâh anı mahrûm idesin
İki âlemde de magmûm idesin
- 906 Sensin ol Hâlik-i ihsân (u) atâ
Bir kulundan idesin istihyâ
- 907 Hâsılı lutfuna gâyet yokdur
Cûduna hiç nihâyet yokdur
- 908 Gâh olur bir kulun eyler tugyân
Unıdur savm u salâtı her ân
- 909 Âdeti cürm ü fesâd itmek olur
Ehl-i tââta inâd itmek olur
- 910 Yine ihsâna sezâ eylersin
Ne belâ vü ne cefâ eylersin

- 911 Gâh olur kim meselâ bir zânî
Gaflet eyler unıdur îmânî
- 912 Mest olup yakasını çâk eyler
Şevkden cânî tarabnâk eyler
- 913 Kûtını yine dirîg itmezsın
Lutfunı terk idüben gitmezsın
- 914 Belki gufrânuna olur illet
O habâsetler ile ol nekbet
- 915 Kullarun sabr idemez bu hâle
Kim döyer buncılayın efâle
- 916 Sen ki bu denlü azîmü'ş-şânsın
Arş u ferş ü felege sultânsın
- 917 Yine bu hâli görürsün makbûl
Çâk olur bunda girîbân-ı ukûl
- 918 Cürmümüz rahmete tebdîl eyle
Filümüz rikkate tebdîl eyle
- 919 Sâlik-i râh-ı hakîkat olalum
Pîr-i dergâh-ı mahabbet olalum
- (El-makâletü Sâlisetü)**
- 920 Sâlik-i râh-ı kerâmâta refik
Pertev-i ışk-ı Hudâdur tahkîk
- 921 Işk oldur ki ola Rabbânî
Zevk oldur ki ola rûhânî

- 922 Merdüm-i dîde-i bînâ oldur
Şema-i *leyle-i İsrâ* oldur
- 923 Ol durur nûr-ı cebîn-i Ahmed
Ol durur lema-i envâr-ı Ahad
- 924 Işkdan cân u dili fark itme
Olma güm-râh yabâna gitme
- 925 Mâ-sivâ fikrini levh-i dilden
Hakk idüp vahdete düş bul me'men
- 926 Zâta bak ârızı ko pâk-rû ol
Olma magrûr sakın hâk-rû ol
- 927 Azli yok câh dilersen oldur
Bir yüce şâh dilersen oldur
- 928 Bâdedür âdemi mahmûr itmez
Saltanatdur seni magrûr itmez
- 929 Gevher-i kân-ı ulûhiyyetdür
Dürr-i deryâ-yı rubûbiyyetdür
- 930 Ol dikilmişse olurdu âlem
Reşhaveş bahr-ı ademde mübhem
- 931 Fârik-ı mü'min ü küffâr oldur
Bâis-i cennet ü hem nâr oldur
- 932 Bir bahirdür ki iderse tугyân
Gark ola bir dem ile kevn ü mekân
- 933 Bir hümâdur kime salsa sâye
Şâh olur memleket-i ukbâya

- 934 Ol durur hilkat-i eşyâya sebab
Ol durur Âdem ü Havvâ'ya sebab
- 935 Enbiyânun bedeninde cânı
Evliyâ zümresinün îmânı
- 936 Ol durur anla bunı âdem isen
Kar-ı deryâ gibi sâhib-dem isen
- 937 Tîgdur kes dilünü anun ile
Dil uzatmaya dilün tâ ki ile
- 938 Söyleme bahr gibi hâmûş ol
Gâh medhûş u gehî pür-cûş ol
- 939 Tuymasun sînedede cânun anı
Bilmeye tâ ki zebânun anı
- 940 Kendüni vâkıf-ı esrâr eyle
Işk-ı Mevlâ'ya sezâvâr eyle
- 941 Ko fenâ mülkini kıl azm-i bekâ
Giy fenâ hırkasını ser-tâ-pâ
- 942 Gayre dil virme habîbüm zinhâr
Yâr odur görmeye anı agyâr
- 943 Hem habîb ola vü hem ola rakîb
Hem baîd ola vü hem ola karîb
- 944 Halk-ı âlem ana muhtâc olalar
Nâvek-i hikmete âmâc olalar
- 945 Mümkin olmasa vücûb-ı zâtı
Mümteni ola felek hâlâtı

- 946 Rûz (u) şeb nimetine minnet kıl
Gayret eyle er isen hidmet kıl
- 947 Hidmet ile bulunur câh u celâl
Hidmet ile bulunur fazl u kemâl
- 948 Hidmetündür seni iden mahdûm
Nitekim kıldı vücûdun madûm
- 949 Deşt-peymâ-yı tarîk-i hidmet
İder elbetde mekânın vuslat
- 950 Âlem-i vuslata ir bî-simsâr
Işk kâlâsını eyle bâzâr
- 951 Bî-zebân hâl-i dili kıl takrîr
Tercemânı ko ne hâcet tefsîr
- 952 Kendözün kendözüne eyle hasûd
Işkdan cânuna tâ kim ire sûd
- 953 Sûret-i ışka olup âyîne
Görme kendün nazar it âyîne
- 954 Nakş-ı nakkâş kurı sûretdür
Arada lâzım olan sanatdur
- 955 Güllerün rengi degüldür maksûd
Tutalum kim ideler zer-endûd
- 956 Hele ben anladugum söz budur
Belki maksûd hemân yüz budur
- 957 Bâgbân bâga diker nice şecer
Hâsılı arada maksûdı semer

- 958 Sanmasunlar ki kurı zînetdür
Sahn-ı bûstâna hemân şöhretdür
- 959 Ittlâ itdün ise esrâra
Aklunı başuna dir bî-çâre
- 960 Mazhar-ı ışk-ı hakîkat olıgör
Fahr-ı erbâb-ı tarîkat olıgör
- 961 Işk-ı Mevlâ'(y)ı çıkarma dilden
İş u nûş eyle olup cân ile ten
- 962 Cân-ı bîmâruna cân oldur ol
Bâis-i kevn ü mekân oldur ol
- 963 Dilde ser-çeşme-i hayvân oldur
Hızr u İsâ'ya viren cân oldur
- 964 İllet-i hilkat-i cân andandur
Niçe cân belki cihân andandur
- 965 Mihr-i rahşendeye tâbende odur
Şübhesüz mâha firûzende odur
- 966 Âferînişdür anun medlûli
Yâ nice olmayalum malûlı
- 967 Hâsılı âşık-ı bî-bâk olduk
Su gibi sâf-dil ü pâk olduk
- (Hikâye)**
- 968 Nagme-perdâz-ı gülistân-ı tarîk
Âteş-endâz-ı kılâ-ı tahkîk

- 969 Şâh-ı evreng-i serâ`ir-temkîn
Sâlik-i râh-revânân-ı yakîn
- 970 Sûreti manzar-ı âb-ı sâfi
Yani kim Hazret-i Bişr-i Hâfi
- 971 Dahı başında iken tâc-ı şebâb
Müdmîn-i hamr idi ol ehl-i savâb
- 972 Muttasıl kâr(1) fesâd itmek idi
Gördüğü şahsa inâd itmek idi
- 973 Ceyb-i nâmûsı idüp çâk ü şikest
Dâmen-âlûde gezerdi ol mest
- 974 Gûşına girmez idi pend-i şüyûh
Sît-i mestânele lîkin ola şûh
- 975 Gözine gelmez idi bahr-ı hicâb
Her ne dem kim içe bir katre şarâb
- 976 Bâg-ı ömrine irişürdi fenâ
Bâdeden irmese ger neşv ü nemâ
- 977 Teşne-leb kalur idi dil-haste
Câm-ı mey kılmasa anı şüste
- 978 Hâsılı hayli harâbâtî idi
Sohbet-i bâde ibâdâtı idi
- 979 Bir gün ol mâh-ı sipîhr-i uzlet
Oldı fâsıklar ile hem-sohbet
- 980 Gelmeyüp hâtırına havf-ı Vedûd
Mest olup başladı kim ide sürûd

- 981 Andan evvelde dahı ol zâhid
Yolda bulmuşdı meger bir kâğıd
- 982 Pây-mâl olmuş idi niteki kâh
Anda yazılmış idi Bi'smillâh
- 983 Bulıcak anı o mest-i evgâr
Başı üzre götürürdi her bâr
- 984 Var idi anda meger bir mürşid
Anı İblîs olımazdı müfsid
- 985 Puhte kılmışdı anı nâr-ı salâh
Dili pür-nûr idi gûyâ mıs bâh
- 986 Subhveş sâdık idi ter-dâmen
Oldı ilhâm ana cenb-i Hak'dan
- 987 Ki yûri Bişr'e hemân tebşîr it
Magfîret eyledüğüm tezkîr it
- 988 Ol benüm nâmuma kıldı tazîm
Ben dahı kıldum ana rahm-ı azîm
- 989 Gâh olur fi'l-i kabîh-i hâdis
Devlet ü rahmete olur bâis
- 990 Niçe yıl bir kişi eyler tугyân
Ol sebebden yine bulur gufrân
- 991 Çünkü ol şeyh-i azîz-i kâmil
Bildı bu hâlini dir ve'l-hâsıl
- 992 Hâne-i Bişr'e hemân azm itdi
Bâde nûş idüğün(i) cezm itdi

- 993 Eve bâb eyledi ol fahr-ı kibâr
Hakkıçün kapuya bir hizmetkâr
- 994 Didi bu sâhib-i hâne acabâ
Kul mıdur söyle buna yâ mevlâ
- 995 Hazret-i şeyhe didi hizmetkâr
Girmede hiç buna gayr-ı ahrâr
- 996 Didi ol hâdise şeyh-i hoş-hâl
Hiç hurre düşe mi bu efâl
- 997 Böyle didi vü yöneldi yolına
Dutuban bakmadı sag u solına
- 998 Meger ol demde bu Bişr-i Hâfî
Nûş eylerdi şarâb-ı sâfî
- 999 Semine çünkü irişdi bu kelâm
Şeyh ile vuslata kıldı ikdâm
- 1000 Kalbi deryâ gibi pür-cûş kıldı
Yitürüp aklını hâmûş kıldı
- 1001 Hazret-i şeyhe varup buldı vüsûl
Tevbekâr oldu o merd-i makûl
- 1002 Haber-i magrifeti gûş itdi
Kendini vâlih-i medhûş itdi
- 1003 Başladı âlemi geşt eylemege
Makdemin vâdî-i deşt eylemege
- 1004 Pâ-bürehne gezer idi ammâ
Bunu fikr itmiş idi ol dânâ

- 1005 Hazret-i Hakk'a bisât ola zemîn
Ne revâdur ki basam anı hemîn
- 1006 Pâ-bürehne göricek etrâfi
Didilerdi ana Bişr-i Hâfî
- 1007 Virmesün diyü ayagina keder
Cüz'-i hayvâna şehir olmadı yer
- 1008 Gûyiyâ cennet idi ol me'vâ
Yog idi anda necâset katâ
- 1009 Olsa maşûkî kişinün Allâh
Ne aceb olur imiş ana penâh
- 1010 Zihni pâk olana câm-ı sahbâ
Hiç zarar virmez imiş niteki mâ
- 1011 Bâde-nûş olsa bir ehl-i irfân
Ebedî irmez imiş ana ziyân
- 1012 Bahre kan dökmek ile bir şirrîr
Rengin(i) idebilür mi tagyîr
- 1013 Mâ'-i cârîde eger bir lâşe
Niçe kez başın(ı) dögse taşa
- 1014 Âkıbet olsa hemân sad-pâre
Hiç tagayyür gele mi enhâra
- 1015 Âkıl isen idegör kendüni pâk
Su gibi bahrı idersin idrâk
- 1016 Âşık ol Hâlık'a ey ehl-i nazar
İrmeye hâtırna tâ ki keder

1017 İzzetün hakkı için yâ Sübhân
Genc-i ışka dilümi kıl vîrân

1018 Bilelüm ışk-ı hakikat ne imiş
Resm-i erkân-ı mahabbet ne imiş

1019 Âliyâ gam yime bu isyâna
Ki niyâzun irişür Yezdân'a

1020 Bişr-i Hâfi ki iderdi tugyân
Âkıbet oldı delil-i gufrân

(Münâcât)

1021 Ya İlâhî dilerem ışkundan
Hâlî olmaya dil ü cân u beden

1022 Cümleten cüz'ümüzi ey Yezdân
Işksuz eyleme zinde bir ân

1023 Işksuz görmeyelüm dünyâyı
Işksuz virme bize ukbâyı

1024 Nâr-ı ışkunla dili sûzân it
Hâne-i hazretüne mihmân it

1025 Cânuma ışkunı cânân eyle
Derdüme ışkunı dermân eyle

1026 Evvelâ derde giriftâr olalum
Son ucı mazhar-ı tîmâr olalum

1027 Işkuna cân u dili eyle enîs
Bizi cezb eylesün ol mıkñâtîs

- 1028 Zikr ü tevhîde sezâ eyle bizi
Şükr ü tahmîde revâ eyle bizi
- 1029 Dilümüz *lâ-ilâhe illâ* olsun
Kimseye "lâ" dimesün lâ(l) olsun
- 1030 Görelüm râh-rev-i gayb nedür
Bilelüm menzil-i lâ-reyb nedür
- 1031 Kesret içre bulalum vahdete yol
Vahdet ile bulalum kesrete yol
- 1032 Perde-i kesret(i) çâk eyleyelüm
Işk ile cânı helâk eyleyelüm
- 1033 Derd-i işkunla bize tevbîh it
Akl bünyâdına anı mîh it
- 1034 Vâkıf-ı işret-i ervâh eyle
Savmaa kufline miftâh eyle
- 1035 Gâh şükr eyleyelüm geh tahmîd
Gâh tavsîf idelüm geh temcîd
- 1036 Dilümüz maden-i esrâr eyle
Dilümüz menba-ı ezkâr eyle
- 1037 Marifet bahrına gavvâs olalum
Mâlik-i dürr-i yem-i hâs olalum
- 1038 Giyelüm hilat-i iflâsı müdâm
Âlem içre olalum şâh-ı be-nâm
- 1039 Cümle maksûdumuzu yâ Mevlâ
Eylesün sem-i icâbet ısgâ

1040 Evvel âhir sana âşık olalum
Subhveş şevk ile sâdik olalum

(Makâletü'r-râbiatü)

1041 Evvelâ ışka kişi mâ'il olur
Âhiri gâyet ile müşkil olur

1042 Bilmeyenler anı âsân sanur
Görmeyen cenneti bustân sanur

1043 Haberi yok ki aceb menzildür
Ser-te-ser râh-rev ü mahmildür

1044 İbtidâsında lezîz oldu şarâb
İder ammâ ki sonı mest-i harâb

1045 Gonçeler evvel olurken handân
Âkıbet hâke saçar bâd-ı hazân

1046 Şevk ile evvel açarken per ü bâl
Bülbüli fasl-ı hazân eyler lâl

1047 Bedr iken görme misin mâh-ı münîr
Sararup sonra olur pîr-i harîr

1048 Gelse dünyâ yüzine bir ferzend
Rûz (u) şeb kûtı olur şîr ile kand

1049 Dâyeler pâyin öper sâye gibi
Zeyn iderler anı pîrâye gibi

1050 Her biri cân yidürür İsâvâr
Tâ ki peydâ ola andan güftâr

- 1051 Hâsılı pâdişeh-i âlem olur
Cümleden istediği akdem olur
- 1052 Çâr-deh sâle olunca makrûn
Ola bedr ay gibi hüsni efzûn
- 1053 Cân virür bendesi olmaga Mesîh (?)
Rûz (u) şeb nâmını eyler tesbîh
- 1054 Nice bin âşıkı bir lahza ile
Virür evrâk-ı hazân gibi yile
- 1055 Bülbülî-efzâ (?) olur gûyende
Her biri ehl-i dil ü gûyende
- 1056 Eşk-i çeşmiyle yolu şüste ola
Âh ile bârgehi rûfte ola
- 1057 Geçine seyrine âlem müştâk
Dergehin virmeye dehre uşşâk
- 1058 Nâleler tabl u alem dûd-ı kebûd
Nîze vü şemşîr ola hûn-âlûd
- 1059 Hükûm-i şâh ile niçe üftâde
Dâr-ı dünyâda ola âzâde
- 1060 Ser-i hûn-rîzine sancup nîze
Asalar benzedüp âveng-rîze
- 1061 Câmesin çâk ideler lâle gibi
Zahmı kan aglaya der-hâle gibi
- 1062 Teng-dil ola kimi gonçe-sıfât
Kimi nergis gibi ide işret

- 1063 Gözine âlemi göstermeye hiç
Câm-ı zerle ola abher gibi pîç
- 1064 Gussadan serv gibi âzâde
Benzeye küngüre-i pûlâda
- 1065 Zerrece aynına gelmeye firâk
Tâkati bâr-ı elem itmeye tâk
- 1066 Muttasıl vâsıl ola cânâna
Cân vire lahzada bin kez cânâ
- 1067 Şâh mânend o cevân-ı nev-res
Bir nazar eylese kullarına bes
- 1068 Çün geçe hüsn terâş-âver ola
Her ne vaz eyler ise ebter ola
- 1069 Hânesinde ebed olmaz dîvân
Gider ol saltanat (u) ol unvân
- 1070 Devleti zillet olur handesi gam
Güm olur tabl u alem hayl u haşem
- 1071 Kulları eyler ana istignâ
Birisi yanına gelmez katâ
- 1072 Kendüne merhamet idüp o cevân
El çeker zevk ü safâdan her ân
- 1073 Evveli işret olur sonı melâl
Mahv ider câme-i zer-befti şâl
- 1074 Böyle dahı dir imiş ey âkıl
Evveli sehdür âhir müşkil

- 1075 Evveli âhire olur mı kıyâs
Yog iken dahı binâsında esâs
- 1076 Rind isen âhirine eyle nazar
Işkdan çekmeyesin tâ ki zarar
- 1077 Ser-te-ser lezzet ola telh-âmîz
Var mı bir şehd ola şekker-rîz
- 1078 Bâde nûş itse harâbâtîler
Vardur elbetde humârında keder
- 1079 Bâg-ı âlemde kanı bir afyûn
Olur elbetde yubûset efzûn
- 1080 Mümtenedür ki yise bir kişi beng
Olur elbetde cihân başına teng
- 1081 Yok durur hâsılı bir keyfiyyet
Son ucı irmeye andan nekbet
- 1082 Işk didükleri keyfiyyetdür
Âkıbet mihnet ü pür-nekbetdür
- 1083 Mâ-verâsında durur zevk u safâ
Gussasuz ana irilmez katâ
- 1084 Bazı kimse sanur imiş âsân
Ki nasîb ola visâl-i cânân
- 1085 Çekmedin cevri ü gam u derd ü taab
Çâreger ola ana zevk u tarab
- 1086 Çünkü olmaya murâdı hâsıl
Vuslat-ı yâra degüldür kâ'il

- 1087 Haberi yok ki nezâketdârdur
Işk ehlinde zarâfetdârdur
- 1088 Açılup bahtı kapısı nâ-gâh
Âkıbet yâri ider ana nigâh
- 1089 Nitekim evvel(i) şerbet şerdür
Âhiri lîk sanem-peykerdür
- 1090 İki gözle baka gerçi devlet
Kâ'il olma kim olur âhiri let

(Hikâyet)

- 1091 Nagme-perdâz-ı çemenzâr-ı kitâb
Yani Âlî-i sezâvâr-ı itâb
- 1092 Bir perî-ruh buluban ferruh-fâl
Işk evcinde açarmış per ü bâl
- 1093 Hâlet-i ıška giriftâr olmuş
Tâlib-i vuslat-ı dildâr olmuş
- 1094 Yârın ammâ kim aceb âfet imiş
Hüsn-i Yûsuf ana bir şöhret imiş
- 1095 Zülfin itse nola haddinde mukîm
Âteş(i) gülşen ider İbrâhîm
- 1096 Gönlümi yapsa nola ol dil-ber
Gâlibâ Kabe'(y)i yaptı Âzer
- 1097 İsmi olmuşdı müsemâyâ güvâh
Nâr-ı âhum bulamazdı ana râh

- 1098 Vuslata irmiş idüm bî-mihnet
Rûz (u) şeb olmuş idüm pür-işret
- 1099 Serv-i bâlâsına hem-sâye idüm
Zînet-i hüsnine pîrâye idüm
- 1100 Münakis olmuş idi ışkum ana
Mâ'il idi bana ol cûyâsâ
- 1101 Şâd idüm vaslı ile peyveste
Şâh idüm yani ki ben dil-haste
- 1102 Kandden her sözi olmuşdı lezîz
Anı tûtîveş idindüm tilmîz
- 1103 Sîne kim anda debistân oldu
Eşk(i) cevlângeh-i Rıdvân oldu
- 1104 Tab-ı mevzûnı ki olmuşdı selîm
Şâhid-i nazmın iderdüm talîm
- 1105 Gaflet aldı beni bir gün nâ-gâh
Eyledüm yârüme hiddetle nigâh
- 1106 Râygân bulmuş idüm vuslatını
Hayf kim bilmemişem kıymetini
- 1107 Ehl-i işka bu cihânda ne yarar
Yitürür aklını buldukça bunar
- 1108 Bu ne güstâhlık olsun ki gedâ
Eyleye şâh-ı cihândâra cefâ
- 1109 Gam degül like cünûnumdandur
Eşk-i hûnîn uyûnumdandur

- 1110 Göricek hiddetümi ol meh-rû
Benzi sarardı nitekim sayru
- 1111 Bâd-ı serde döye mi hîç gül-i ter
Ser-nigûn itmeye mi şâhı semer
- 1112 Güneşün tâbına döymez billûr
Ne revâdur ki ola dil-bere hûr
- 1113 Hâsılı haylıce gamnâk oldı
Giryeden gözleri nemnâk oldı
- 1114 Eyledüm çünkü bu ahvâle nigâh
Kılmışam hasret ile bir kez âh
- 1115 Çeng idüp âhum ile pîr gibi
Başladum aglamaya ır gibi
- 1116 Kendümi vâlih-i medhûş itdüm
Bahrveş âhum ile cûş itdüm
- 1117 Mihrbânım göricek nâlişümi
Dâmen-i lutf ile sildi yaşımı
- 1118 Merhamet eyledi ben mahzûna
Komadı yaşım ire Ceyhûn'a
- 1119 Didi bu gussaya bâis n'oldı
Ki bu dem yaş ile çeşmüm toldı
- 11202 Aglama âlemi gark-âb itdün
Dür iken kendüni nâ-yâb itdün
- 1121 Bâd-ı âhun komadı çerhe direng
Söyle bi'llâh nedür bu âheng

- 1122 Ben dahı pâyine düşdüm fi'l-hâl
Yüz sürüp dâmenine zerremisâl
- 1123 İtizâr itmege kıldum âgâz
... itdüm ol şâha dürlü niyâz
- 1124 Didüm ey mihr-i sipihr-i hûbân
Lutf eyle hâlüme oldun nigerân
- 1125 Giryeme bâis olan giryendür
Handeme mûcib olan handendür
- 1126 İtdüğüm kâra peşîmân oldum
Kâfir isem de müselmân oldum
- 1127 Bilürem ben bu günâhı cânâ
Eylerem gussanı bi'llâh recâ
- 1128 Didi ol dil-ber-i sâfi-meşreb
Benüm için mi durur bunca taab
- 1129 Hiç lâyık mıdur ol kim üstâd
İde şâgirdine teban feryâd
- 1130 Bana bu girye katı kayd oldu
Murg-ı dil dâm-ı gama sayd oldu
- 1131 Gussa çekme beni şâdân eyle
Girye kılma dili handân eyle
- 1132 Böyle olsa olıcak bir meh-rû
Ki ana cevr ü cefâ olmaya hû
- 1133 Muttasıl âşıkına şefkat ide
Rahm ide giryesine hürmet ide

- 1134 Çekmesem ışk ile bu denlü taab
Mâ-verâsında görünmezdi tarab
- 1135 Mâ-hasal evveli çok rahmetdür
Sâbire âkıbeti vuslatdur
- 1136 Gezmese bâg-ı cihânı zünbûr
Eline girmez idi şehd-i tahûr
- 1137 Engübîn itmege mimâr oldı
Ara yirde ne kadar zâr oldı
- 1138 Yâ İlâhî dilerem ışkundan
Rahm kıl cânuma çekdürme mihen
- 1139 Evveli mihnet ise yâ Mevlâ
Masiyet yitmeye mi câna cefâ
- 1140 Niçe demdür gezerin bîhûde
Kalmışum nara ile yâ Hû'da
- 1141 Işkuna bulmamışam dahı vüsûl
Ola mı bencileyin nâ-makûl
- (Münâcât)**
- 1142 Meded ey mebde' -i ışk-ı sulehâ
Meded ey menşe' -i ihsân u atâ
- 1143 Nazarun cümle cihâna şâmil
Ne revâdur kalavuz biz gâfil
- 1144 İdesin âh-ı garîbi ısgâ
Ne içün itmeyevüz sana nidâ

- 1145 Gaflet uyhusı bizi almışdur
Vâdi-i hayrete dek salmışdur
- 1146 Bizde kim kalmadı efkâr-ı hayâl
Arz-ı hâl eylememüz oldu muhâl
- 1147 Akl kim olmaya başında mukîm
Kullarun itmeye mi davete bîm
- 1148 Sana malûm olıcak yâ Mevlâ
Yâ ne lâzım idevüz sît (u) sadâ
- 1149 Eyledün çün gilümüz âb-sirişt
Masiyetle yüzümüz eyleme zişt
- 1150 Râzıyuz her ne ise emr-i şerîf
Tek hemân âşık ola cân-ı zaîf
- 1151 Geşt idersen nola feryâd-künân
Âkıl olan ola mı hiç handân
- 1152 Çerhi pür kılsa revâ dûd-ı kebûd
Lâ-cerem âteşe lâzımdur dûd
- 1153 Nâr-ı ışkun ki ola dilde nihân
Felege irse yiridür bu duhân
- 1154 Eşk deryâsı nola eylese cûş
Kanı bir bahr müdâm ola hamûş
- 1155 Çeşmümüz oldu iki kâse-i hûn
Sıgmaga çâre mi vardur Ceyhûn
- 1156 Hiç bir yirde turur mı seyl-âb
Sahn-ı âlemde meger ola serâb

1157 Âşıkun her yiri mazûr gerek
Ne günâh eylese magfûr gerek

1158 İzzetün hakkı için yâ Rahmân
Işka dûr olmayalum hîç bir ân

1159 Gerçi kim ışk ile ârâsteyüz
Mâ-verâsında bu dem hâsteyüz

1160 İbtidâsını saâdet bilürüz
İntihâsını siyâdet bilürüz

1161 Bâis-i devlet-i kevneyn oldur
Mûcib-i izzet-i dâreyn oldur

(Makâletü'l-hâmisetü)

1162 İhtiyâr ile mahabbet olmaz
Işka Eyyûb gibi niyyet olmaz

1163 Işk bir şîr-i jiyân-ı gazabân
Geçe mi gerden-i zencîre iyân

1164 Sayd-yâb olsa neheng-i deryâ
Varamaz yanına kimse katâ

1165 Bebr kim ebr ile ceng ide müdâm (?)
Yanına varmaga sığmaz akdâm

1166 İhtiyâr ile girilmez nâra
İtimâd eyle bana bî-çâre

1167 İhtiyâr ile olaydı bu şürûr
Hiç ber-dâr ola mıydı Mansûr

- 1168 İhtiyâr ile olaydı bu belâ
Pîr-i Kenân ola mıydı amâ
- 1169 İhtiyâr ile ola ışk mukîm
Tâcını terk ide mi İbrâhîm
- 1170 İhtiyâr ile olaydı Husrev
Devletin komaz idi gayra girev
- 1171 Işk hâlinde zarûret vardır
Ne bidâyet ne ferâgat vardır
- 1172 Bend ider gerden-i teslîmleri
Zabt ider memleket-i cân u seri
- 1173 Hele ben şöylece kıldum izân
Işk zımında zarûret pinhân
- 1174 Gâh olur tekye-i işka ammâ
İhtiyâr ile girür bir şeydâ
- 1175 İşidür anı ki bir şehri-âşûb
Hüsn ile eyler imiş cezb-i kulûb
- 1176 Hûblarda (ki) nazîri yog imiş
Şâh imiş kulları gâyet çoğ imiş
- 1177 Kime arz eylese bir kerre cemâl
Işk ile olur imiş mâl-â-mâl
- 1178 Görmege kasd iderse kim anı
Bi'z-zarûrî virür ana cânı
- 1179 Bu tarîk ile zarûret yokdur
Nükte fehm eyle nezâket yokdur

- 1180 Hâsılı bir kurı gavgâdur bu
Bilene özge temâşâdur bu
- 1181 Işk elbetde zarûretle olur
Sanmasunlar anı niyyetle olur
- 1182 Bir güzel vasfın işitse zîrâ
Bi'z-zarûrî dili meyl eyler ana
- 1183 İhtiyâr ile degüldür bu sülûk
Nitekim cünbiş-i huddâm-ı mülûk
- 1184 İhtiyâr ile olurmuşsa bu hâl
Seyre olunmaz idi isticâl
- 1185 Şâhid-i işka nikâb olmaz imiş
Âşık-ı sâdıka hâb olmaz imiş
- 1186 Sana bu kıssa yiter fehm eyle
Işk nermiyetini nerm eyle (?)
- 1187 Yûsuf'ı bilmez iken bir duhter
Semine irmemiş iken o haber
- 1188 Hâbda görmek ile cânânı
Oldı fi'l-hâl anun hayrânı
- 1189 Işk ile vâlih ü hayrân oldu
Âkıbet ana Züleyhâ oldu
- 1190 Göre Mecnûn dinen şeydâyı
Bir nazar görmek ile Leylâ'yı
- 1191 Âh idüp oldu hemân(-dem) âşık
Âkıbet oldu o fende fâ'ik

- 1192 Deşt-peymâ-yı beyâbân oldu
Cümle vahşîlere yârân oldu
- 1193 Işk ile gün gibi şöret buldı
Gıtdügince dahı kuvvet buldı
- 1194 Hâl-i Ferhâd'a ne dırsın yârâ
Gördi Şîrîn'i gezerken tenhâ
- 1195 Ana fi'l-hâl mahabbet itdi
Milket-i aklını gâret itdi
- 1196 Meskenin eyledi deşt (ü) kûhsâr
Rûz (u) şeb kılmagıçün nâle vü zâr
- 1197 Tîşe-i ıška yir itdi dûşın
Çâk çâk itdi ten-i medhûşın
- 1198 Tokunur diyü semend-i yâre
Her taşı eyler idi sad-pâre
- 1199 Lîk aklında kusûrı var imiş
Dil ü cânında nüşûrı var imiş
- 1200 Hîç buna âkıl ider mi âheng
Az iken dahı ziyâde ola seng
- 1201 Garazı yâra cefâ itmek imiş
Pây-ı esbine belâ itmek imiş
- 1202 Evvelâ niye varur kuhsâra
Dûr olur mı kişi kûy-ı yâre
- 1203 Garaz(ı) seng-şikest olmakdan
Şöylece hâtır itdüm hele ben

- 1204 Tokunup bâis ola her pâre
Bûse-i pâ-y-ı semend-i yâre
- 1205 Mâ-hasal ışk aceb sevdâdur
Çerhden mertebesi alâdur
- 1206 İremes ana kemend-i muhtâr
Bend ider gerdeni ammâ nâ-çâr
- 1207 Neye ugradugını bilmezsin
Gözlerün yaşını hîç silmezsin
- 1208 Merdüm-i çeşmüni korsın kanda
Bilemezsin özün ammâ kanda
- 1209 Gözüne görine bu kevn (ü) mekân
Nâ-gehân ger ola gark-ı tûfân
- 1210 Akıdup göz yaşını âb gibi
Çerhe koyar seni tolâb gibi
- 1211 Hırfet-i aklunı ber-bâd eyler
Kût-ı ışkı dilüne zâd eyler
- 1212 Ya İlâhî kulunı şâd eyle
İşk hâletine mutâd eyle
- 1213 Zerreveş raks-künân eyle bizi
İşk ile mihr-i nihân eyle bizi
- 1214 İzzetün hakkıçün olsun yâ Rab
Eylerem ışkı dil ü câna taleb
- 1215 Cânunı ışka enîs eyle benüm
Gönlümü anda re'îs eyle benüm

(Hikâyet)

- 1216 Dür-i deryâ-yı atâ kân-ı kerem
Zıll-ı Hak yani Birâhîm Edhem
- 1217 Belh iklimine sultân idi ol
Sâhib-i şevket (ü) unvân idi ol
- 1218 Altun üsküfler ile nice gulâm
Her biri mâh gibi bedr-i tamâm
- 1219 Atı önince olurdu pûyân
Hâsılı şâh idi sâhib-dîvân
- 1220 Nısf-ı leyl içre meger İbrâhîm
Hâba varmışdı sarâyında mukîm
- 1221 Bâm-ı kasrında hemân-dem nâ-gâh
Tek ü pû zâhir olup itdi nigâh
- 1222 Gördi bir şahs yürür heybetle
Hayli dehşetle katı süratle
- 1223 Didiler hey ne durur maksûdun
Ne ararsın ne durur mefkûdun
- 1224 Didi ol şahs eyâ ehl-i sürûr
Katı bîhûde degüldür bu mürûr
- 1225 Üştürüm gitdi şütürbânum ben
Bu mahalde ana çûbânum ben
- 1226 Didi aklun kanı hey dîvâne
Yir midür üstüre sakf-ı hâne

- 1227 Hîç bâm üzre çıkar mı nâka
Cehlüni bildürelüm âfâka
- 1228 Didi ol şahsa baîd anlama sen
Ki ola nâkaya bâm üsti vatan
- 1229 Hazret-i Hakk'ı dilerken zîrâ
Bisterün niçün idersin dîbâ
- 1230 Gâ'ib oldu diyicek bu haberi
Yandı ışk odına şâhun ciğeri
- 1231 Hâbnâk olmadı olunca sabâh
Gussa virdi ana bu rây-ı salâh
- 1232 Çünkü hurşîd-i felek oldu ıyân
Ol dahı tahtına oturdu hemân
- 1233 O belâyı anup eyler iken âh
Bir kişi içertü girdi nâ-gâh
- 1234 Hep katârını tamâm eylemiş ol
Bî-hatar kabz-ı zimâm eylemiş ol
- 1235 Olmadı menine hergiz çâre
Bakmadı hîç der ü dîvâre
- 1236 Didi ol şahsa yine İbrâhîm
Ne dilersin niçün itmezsın bîm
- 1237 Ol kişi didi ribât ancak bu
Ko nedem zerrece çekmem kaygu
- 1238 Didi hışm ile ana İbrâhîm
Kim evvel ola serâyumda mukîm

- 1239 Didi İbrâhîm'e senden evvel
Söyle şâhâ kimün idi bu mahal
- 1240 Didi memlûki imiş vâlidümün
Haddi yok gâyet(i) yok şâhidümün
- 1241 Didi andan dahı evvel bu sarây
Yâ kimün mülki imiş soyla ya say
- 1242 Diyicek kıldı hemân-dem gaybet
İrdi İbrâhîm'e andan dehşet
- 1243 Anladı bildi cihân ahvâlin
Hâtıra aldı hemân icmâlin
- 1244 Tâcını tahtını terk itdi hemân
Oldı deryâ gibi bir yana revân
- 1245 İhtiyâr ile degüldür ki bu hâl
Gözine girmeye câh ile celâl
- 1246 Bu ferâgatde zarûret vardur
Anlayan âşîka hikmet vardur
- 1247 Âkîbet ışk-ı Hudâ oldı bu hâl
Nice öykünsün ana câh (u) celâl
- 1248 İrmedin saltanat-ı dehre fenâ
Âkıl oldur evvel irüre fenâ
- 1249 Gördi kim âhir-i devlet letdür
Terkini urdı garaz uzletdür
- 1250 Çog olur saltanatun gavgâsı
Âdem'e gussa virür ferdâsı

- 1251 Ber-devâm olsa serîr-i izzet
İrmese şâhına hergiz illet
- 1252 İmdi bu kıssadan oldı malûm
İhtiyâr ile degüldür bu hücûm
- 1253 Işk ile halk-ı cihân muztardur
Nükte fehm eyle acâ'ib yerdür
- 1254 Yâ İlâhî bana tîmâr eyle
Zahmet-i ışka sezâvâr eyle
- 1255 Merhamet eyle bu Âlî kulna
Göz yaşı gibi inen çalma yire
- 1256 Yüce kıl âh-ı seher-hîz gibi
Düşmesün zerre-i nâ-çîz gibi
- 1257 Işk ile bî-ser ü sâ mân olsun
Işk ile çâk-i girîbân olsun
- (Münâcât)**
- 1258 Meded ey Hâlik-i âfâk meded
Meded ey râhim-i uşşâk meded
- 1259 Dil-i bî-çâre devâ sendendür
Haste-i ışka şifâ sendendür
- 1260 Işk ile bî-ser ü pâ eyle bizi
Başdan ayaga safâ eyle bizi
- 1261 Bülbül idüp o gül-i handâna
Bûy-ı ışk ire meşâmm-ı câna

- 1262 Rûz (u) şeb sununı seyrân idelüm
Kendümüz vâlih ü hayrân idelüm
- 1263 Pây-mâl olmayalum cûra-sıfat
Virelüm ehl-i dile keyfiyyet
- 1264 Gül gibi gâh perîşân olalum
Gâh bülbül gibi nâlân olalum
- 1265 Çünkü geldük bu fenâ dünyâya
Işk ile azm idelüm ukbâya
- 1266 Yûsufâsâ göricek bir hûbı
Olalum âşık olup Yakûb'ı
- 1267 Ne revâdur ki simât-ı takdîr
Çekile olmayavuz andan sîr
- 1268 Gûne gûne yiyelüm nimetüni
Cân u dilden idelüm hidmetüni
- 1269 Meylümüz var ise gâret idelüm
Mâl-i dünyâya adâvet idelüm
- 1270 Mâ-sivâ nakşın idüp hakk (ü) terâş
Sûret-i ışka olalum nakkâş
- 1271 Mihneti şekl-i mahabbet görelüm
Zilleti mûris-i lezzet görelüm
- 1272 Işk ile şifte-ahvâl olalum
Çagırup âleme dellâl olalum
- 1273 Devleti neyleyelüm ışk gerek
İzzeti neyleyeyüm ışk gerek

- 1274 Âkîle maksad-ı aksâ oldur
Kâmile matlab-ı alâ oldur
- 1275 Bizi bu kıssada ahyâr eyle
Dînümüz fâil-i muhtâr eyle
- 1276 Cûş idüp kulzüm-i ışk-ı cânân
Cümle gark-âb ola bu kevn ü mekân
- 1277 Biz dahı garka virüp fülk-i teni
Bulalum kar-ı yem-i dilde seni

(Makâletü's-sâdisetü)

- 1278 Âyet-i ışk olunmaz tefsîr
Girmeyince elüne dâmen-i pîr
- 1279 Çok durur menzil-i ışk içre tarîk
İrmeye kimse bulunmazsa refik
- 1280 Bâgbân olmasa hâr u hâşâk
Gülşen-i dehri iderdi nâ-pâk
- 1281 Dür-feşân olmasa ebr-i nîsân
Hiç olur mıydı sadef gevherdân
- 1282 Sâye salmasa idi bâga gamâm
Ser-te-ser kalur idi mîvesi hâm
- 1283 Hergiz olmasa cihânda gavvâs
Kim bilürdi niçedür gevher-i hâs
- 1284 Yanmasa hânede şem-i pür-nûr
Mahv olur mıydı aceb ol deycûr

- 1285 Nûr-bahş olmasa hurşîd-i cihân
Reng (ü) bû olmaz idi gülde ıyân
- 1286 Tercemân olmasa güftâr-ı fasîh
Bilmeyen kimseye olmazdı sarîh
- 1287 Hâsılı sâlik olan şeydâlar
Olalar hizmet-i pîre çâker
- 1288 Her ne emr itse itâat ideler
Cümle kârında isâbet ideler
- 1289 Pîr didümse ne lâzım ola pîr
Hûb-rû olsa dahı emr-i yesîr
- 1290 Mîvedâr olduğu yok nahl-ı bülend
Atsa ger küngüre-i çerhe kemend
- 1291 Lezzet-i bâde bilinmezdi dilâ
Bezm-i âlemde dükense bernâ
- 1292 Mîve çok hâsıl ider tâze nihâl
Her biri lezzet ile mâl-â-mâl
- 1293 Cünbişi pîr ola şekli bernâ
Mucize olsa olur mı âyâ
- 1294 Pîr-i ham-geşte ne lâzım zâhid
Bu hevâ itdi dimâgun fâsid
- 1295 Dime kim olmadı şâyeste-i taht
Ne kadar tâze nihâl olsa diraht
- 1296 Işk şâhına ne lâzım evreng
Rûz (u) şeb kılmadı bir yirde direng

- 1297 Dime kim her niçe çok yitse şarâb
Her kim içerse olur mest-i harâb
- 1298 Neyler ol bâde(y)i erbâb-ı hurûş
Aklın alup ide mest-i medhûş
- 1299 Keşf-i râz eylemege ola sebeb
Bilmeye niçe imiş iş ü tarab
- 1300 Bâg-ı âlemde garaz ey tâlib
Mîvedür nahl degüldür gâlib
- 1301 Mîvedâr olmasa bir nahl-ı semer
Bâgbânı anı elbetde keser
- 1302 Âşıkun mürşidi mahbûb gerek
Hüsn ile hulk ile mergûb gerek
- 1303 Yüzine bir nazar itse nâ-gâh
Zevk-i şâdîden olam âleme şâh
- 1304 Bâde-i cennet ü nûr-ı Ahmed
Sünbül-i huld u gülistân-ı Ehad
- 1305 Gonçe-i bâgçe-i fazl u kemâl
Nergis-i hufte vü enhâr-ı zülâl
- 1306 Serv-i bâlâ vü dıraht-ı tûbâ
Yâsemen-şekl ü karanfûl-sîmâ
- 1307 Bir nazarda ola cümle seyrân
Bülbülâsâ gezesin nara-zenân
- 1308 Her biri mürşid-i sâhib-esrâr
Şîve vü nâz kıla leyl ü nehâr

- 1309 Erbaîn emr ide gâhî hamsîn
Fürkatinden idesin âh u enîn
- 1310 Oluban cânun ile hem-halvet
Ki müyesser ola hân-ı vuslat
- 1311 Sâlik-i ışka ne lâzımdur şâl
Soyınur nahl-i hazân-dîde misâl
- 1312 Cism-i pür-dâğı ana hilatdür
Rahneler ceyb-i refâhiyyetdür
- 1313 Setr-i ayb için olursa câme
Yâ ne lâzım bu dil-i nâ-kâma
- 1314 Post-pûş olmasa müşk-i âhû
Kim bilürdi ne tarâvetdür bû
- 1315 Olmasa çâk-i girîbân gonca
Gelmeye bâğ-ı cihânda gunca
- 1316 Sadefe girmese dürr-i şehvâr
Süfte-dil olmaz idi leyl ü nehâr
- 1317 Servler olmadugiçün uryân
Muttasıl ser-zeniş eyler murgân
- 1318 Hırka-pûş olmasa bâğ içre dıraht
Hîç ana el suna mı merdüm-i saht
- 1319 Lâzım olmasa güzer hilatden
Mâni olmazdı Mesîh'e sûzen
- 1320 Cânuna başuna kıymazsan eger
Başunu destüne al eyle güzer

- 1321 Ola pâyün ki bu resme pergel
İtme güstâhlık(ı) basma mahfel
- 1322 Kılmadın cismüni gark-âb-ı vücûd
Ne salât u ne rükû u ne sücûd
- 1323 Olmasan haşr güninde uryân
Elüne girmez idi dâmen-i cân
- 1324 Cân atup nâvek-i ışka peyvest
Siper-i ârı kosun dest-i şikest
- 1325 Hak budur râh-ı mahabbet ola neng
Pâyuna urma anunla bir seng
- 1326 Reh-i ışk içre kalur pâ-der-gil
Reh-ber ü tûşesüz olsa râhil
- 1327 Gird-bâd olmasa âşıkdaki gerd
Olmaya vâsıl-ı cevâlângeh-i merd
- 1328 Merdlikle yüze gelmez tedbîr
Câygâh olmayıcak sohbet-i pîr
- 1329 Hîç sâkin ola mı bir seyl-âb
Bahre yüz sürmese mânend-i türâb
- 1330 Dem-i pîr olmasa eyvân-ı fesâd
Olmaga çâre mi vardur ber-bâd
- 1331 Pend-i pîr olmasa bennâ-yı vücûd
Sala mı ışk binâsına amûd
- 1332 Pend-i pîr olmasa esbâb-ı gurûr
Cism-i âşıkdan olur mı mestûr

- 1333 Pend-i pîr olmasa ger âteş-i tîz
Dil-i saht olmaya gûyâ erzîz
- 1334 Pend-i pîr olmasa bîgâne-nevâz
Ola mı ışk ile âşık dem-sâz
- 1335 Pend-i pîr olmasa çün mıkânâtîs
Her has u hâr ola mı ışka enîs
- 1336 Pend-i pîr olmasa çevgân-ı fenâ
Ola mı gûy-ı ser ü câmî rübâ
- 1337 Pend-i pîr olmasa vâlih ü mest
Şîr-i ışk olmayısar kelle-şikest
- 1338 Hâsılı sâlik için pîr gerek
Kâkûli boynına zencîr gerek
- 1339 Pîr bir âyine-i sâfi-dil
Hall ider olsa gönülde müşkil
- 1340 İnkılâb üzre gerekmez ahbâb
Kar-ı deryâda hiç olur mı habâb
- 1341 İtidâl üzre olursa gerdân
Âsyâba hiç ire mi ziyân
- 1342 Zabtsuz eylese devrinde şitâb
Yanar elbetde olur küllî harâb
- 1343 Zâbiti ehl-i dilün mürşiddür
Uymasunlar gönüle müfsiddür
- 1344 Çeşmüni kılma bu yolda ahvel
Pîrünü görmege say it evvel

- 1345 Pertev-i nûr-ı ruhı bâtın-ı pîr
Cânuna gör nice eyler tesîr
- 1346 Eyleyen cânunı Yezdân-perest
Cura-i pîrden itmişdür mest
- 1347 Her sözün gûş-ı dile kıl mengûş
Ol ne söylerse sağef gibi hamûş
- 1348 Çün mürîdün ola dîbâcesi mîm
Her şikâfi ne revâ olmaya mîm
- 1349 Mîm kim oldu külâh-ı mahbûb
Ağız açsa nola her şehr-âşûb
- 1350 Mîm kim oldu mahabbetde ıyân
Mihnet ehlinde nola olsa nihân
- 1351 Pîr olmasa kalurđı mücmel
Hiç olur mıydı bu müşkiller hal

(Hikâyet)

- 1352 Râfi-i râyet-i cünd-i sulehâ
Vâkıf-ı sırr-ı gürûh-ı nukebâ
- 1353 Tutuk-ârâ-yı arûsân-ı kibâr
Gâje-i ârız-ı çerh-i devvâr
- 1354 Nâsıh-ı encümen-i muhteremân
Şem-i pür-nûr-ı debistân-ı cihân
- 1355 Hâdim-i şer-i şerîf-i Ahmed
Merd-i cârû-keş-i eyvân-ı Ahad

- 1356 Evliyâ mahfilinün serdârı
Tekye-i marifetün mimârı
- 1357 Mürşid-i bezm-i diyâr-ı Bistâm
(Bâ-husûs ol) gül-i gülzâr-ı enâm
- 1358 Halvetinde otururken pinhân
İçerü girdi hemân bir ruhbân
- 1359 Göricek anı hemân itdi gazab
Didi kimsin ne durur sana taleb
- 1360 Ne yiründür bu senün hey kâfir
Marifet-hânedede neyler fâcir
- 1361 Didi râhib nazarun eyleme kem
Bâyezîd-i gül-i Bistâm benem
- 1362 Hiddete geldi hemân ol dâna
Didi ey râhib-i zulmet-peymâ
- 1363 Girüben hânemi rüsvâ kılasın
Bâyezîd'üm diyü davâ kılasın
- 1364 Kasem idüp ele aldı hançer
Yani kim eyleye ol şahsa zarar
- 1365 Hançeri eyleyicek der-gerdân
Kendi boynında görür anı ıyân
- 1366 Bıragup hançeri medhûş oldı
Bâde-i hüzn ile ser-hoş oldı
- 1367 Başına geldügi dem akı tamâm
Ey didi pâdişeh-i zü'l-enâm

- 1368 Bunca demdür ki ibâdet iderem
Tapuna cân ile hıdmet iderem
- 1369 Kâmetüm derdün ile dâl oldı
Cân u ser yoluna pâ-mâl oldı
- 1370 Ne hayâl ola bu kim râhib olam
Zararı kendüm için kâsib olam
- 1371 Kendi etvârumı fark eylemeyem
Cân(1) dil bahrına gark eylemeyem
- 1372 Eyle bu sırrı Hudâyâ izhâr
Olayın bârî yine hancerdâr
- 1373 Bilmedi anı ol ehl-i insâf
Her kimün kim ola âyînesi sâf
- 1374 Herkesün sûretine mazhar olur
Bâreka'llâh ne zîbâ yir olur
- 1375 Bâis oldur ki gürûh-ı cühelâ
Gördügi şahsı ider istihzâ
- 1376 Haberi yok ki ider kendini zem
Şekl-i murdârı olur mûcib-i gam
- 1377 Bâyezîd eyledi çün Hakk'a niyâz
Semine irdi hemân bu âvâz
- 1378 Cafer-i Sâdık'a var Bagdâd'a
Bâg-ı dâd içre otur âzâde
- 1379 Terbiyet itsün ol üstâd sana
Himmet itsün niçe evrâd sana

- 1380 Seni bu hâdiseden ide halâs
Olasın bahr-ı vücûda gavvâs
- 1381 Gûş idince bu nidâyı ol pîr
Azm-i râh itmegi kıldı tedbîr
- 1382 İştirâ itdi hemân bir merkeb
Har-ı İsâ gibi çâpük-meşreb
- 1383 Cünbişi Düldül idi şekl(i) Burak
Menzil(i) hargeh-i râh-ı âfâk
- 1384 Göge çıksaydı irişdükçe bahâr
Har-ı İsâ'da komazdı reftâr
- 1385 İhtiyâcı yog idi pâl-düme
Pest ü vâlâ bir olur idi süme
- 1386 Elifî gibi yürürdi togru
Bâg-ı âlemde yimezdi kaygu
- 1387 Azm-i râh eyledi bî-havf-ı tarîk
Didi *Allâhu veliyyü't-tevfik*
- 1388 Hidmet-i Cafer için ol şeh-bâz
Nâka-i Hakk ile itdi pervâz
- 1389 Dir idi râhibi andukça azîm
Rabbenâ inne lenâ ente rahîm
- 1390 İrdi çün menzil-i maksûda sabûr
Sûr-ı şehri gezer iken mesrûr
- 1391 Gördi bir gûşede bir niçe püser
Ceyb-i bâziçeye çekmişler ser

- 1392 Bî-haber sandı püserler Bistâm
Gelicek virmedi anlara selâm
- 1393 Bunı fikr eyledi ol ehl-i kemâl
Almayup her birine ola vebâl
- 1394 Kaldurup başını bir tıfl-ı sagîr
İlminün gâyeti yok aklı kesîr
- 1395 Didi ey mürşid-i Bistâm-güzâr
Bâyezîd'e düşe mi istikbâr
- 1396 Ne içün virmeyesin şimdi selâm
Hâşe li'llâh olasın halka enâm
- 1397 Ehl-i İslâm olana bu hâlet
Lâ-cerem oldı delîl-i minnet
- 1398 Bâyezîd'e irişince bu hitâb
Bahr iken dür gibi oldı nâ-yâb
- 1399 Puhteyüm dirdi velî hâm imiş ol
Matlabında dahı nâ-kâm imiş ol
- 1400 Anladı gördüğü şahsı hâlî
Sandı tafsîlün ola icmâli
- 1401 Haberi yok ki kamu gevher imiş
Ayagı tozları tâc-ı ser imiş
- 1402 Her biri ârif-i esrâr-ı İlâh
Âyet-i *kâle selâm* anlara râh
- 1403 Sînesi her birinün genc-i nihân
Levh-i hâtırları nakş-ı Kur'ân

- 1404 Aklını başına dirdi ol pîr
Bunların gördü şekli sagîr
- 1405 Didi ol tıfla eyâ hurde-şinâs
Görmedüm sana bedel beyne'n-nâs
- 1406 Virmedüm anun için sana selâm
Seni hıfz idi bana bunda merâm
- 1407 Yani bâzîçeye meşgûl idünüz
Reddini kılmada meksûl idünüz
- 1408 Didi ol tıfl ne hâletdür bu
Ne hamâkat ne cehâletdür bu
- 1409 Gayr için kendüni âsim idesin
Bir alay tıfla terahhum idesin
- 1410 Hele boynundan ırılsaydı günâh
Olmayayduk umarum kim güm-râh
- 1411 Gördü kim anları pîr-i Bistâm
Zâhiren tıfl velî şeyh-i enâm
- 1412 Her biri gevher-i kân-ı manâ
Dür-i şehvâr-ı bihâr-ı fehvâ
- 1413 Bâ-husûs ol gül-i gülzâr-ı sünen
Mülzim-i pîr-i zemen tıfl-ı hasen
- 1414 Bâyezîd anda inüp merkebden
Mâ'ilüm didi bu bâzîçeye ben
- 1415 Oldı ol tıfl hemân-dem gûyâ
Didi ey pîr nedür bu sevdâ

- 1416 Pîr ile hîç bir olur mı etfâl
K'ola bâzîçeye böyle meyyâl
- 1417 Sen bizüm oynumuza irmezsin
Hak budur aramuza girmezsin
- 1418 Bâyezîd ana didi ey ferzend
Oluram her ne ki dirsens hûrsend
- 1419 Didi imdi nazarun eyleme keç
Oynaruz bunlarun ile gizlenç
- 1420 Kâ'il isen ana ey pîr-i cihân
Yüri gizlen olalum biz cûyân
- 1421 Her biri yumdı gözin nergisvâr
Bâyezîd itdi hemân anda firâr
- 1422 Berkveş tîz nihân oldu ıyân
Kar-ı hâk içre idüp tayy-ı mekân
- 1423 Görinince gözine gâv-ı zemîn
Mûy-ı dûşında nihân oldu hemîn
- 1424 Çün gözin açdı o tıfl-ı âkıl
Didi câyun bu mıdur hey gâfil
- 1425 Ben senün zâtunı alâ sandum
Matlabun arş-ı muallâ sandum
- 1426 Himmetün olmasa süflî ey yâr
Eylemezdün bu mahallerde karâr
- 1427 Seni hıfz eyleyimez gâv-ı zemîn
Çık yukaru berü gel ey miskîn

- 1428 Bâyezîd'e irişince bu makâl
Gussadan oldu dili mâl-â-mâl
- 1429 Cân atup hâk-i reh-i tıfla hemân
Ol dahı olmadı ana nigerân
- 1430 Kıldı ol tıfl-ı Mesîhâ-peyker
Bâyezîd'ün dili kasrında makar
- 1431 Hâb-ı gafletden uyandı ol pîr
Göre tâ kandadur ol tıfl-ı sagîr
- 1432 Arş(ı) vü ferşi tolaşdı üç kez
Bulmadı ana velî yir hergiz
- 1433 Bî-huzûr oldu didi ey çâlâk
Zâhir ol eylemedin hâki helâk
- 1434 Gelicek tıfl yine hazretine
Bâyezîd'e didi bu hayret ne
- 1435 Olmadın şehr-i vücûdun cûyân
Ne gezersin acabâ ser-gerdân
- 1436 Anlamadun anı kim cümle cihân
Oldı ıklîm-i vücûdunda nihân
- 1437 Kendüni bilmez imişsin ey pîr
Yürü var başuna eyle tedbîr
- 1438 Olsa mir'ât gibi hoş-manzar
Ola âfâka vücûdun mazhar
- 1439 Hâsılı nâkıs imiş her kârün
Ne aceb fâsid olur efkârün

- 1440 İrdi çün semine bu resme itâb
Bâyezîd eyledi ol tıfla hitâb
- 1441 Didi bildür özünü kimsin sen
Ölürüm yohsa bu âlâm ile ben
- 1442 Ser-zeniş cân u dile kâr itdi
Dil-i mahzûnumı bîmâr itdi
- 1443 Gussasından ölürem va'llâhi
Bana keşf itmez isen bu râhı
- 1444 Didi ol tıfl ana benven Cafer
Eyledün vaslum için bunca sefer
- 1445 Hânekâhına ilettdi fi'l-hâl
Terbiyet eyledi ol nîk-hisâl
- 1446 Âkıbet mürşid-i Bistâm oldı
Halk-ı âlem ana huddâm oldı
- 1447 Olmasa hidmet-i pîre vâsıl
Işk fennin ide miydi hâsıl
- 1448 Yâ İlâhî dilerem Âlî-i zâr
Mürşide hidmet ide leyl ü nehâr
- 1449 Tâ vücûdından ola kendi habîr
Secdegâhı ola cevlângêh-i pîr
- 1450 Sanat-ı ışkunu tekmîl itsün
Hâlet-i ışkunu tahsîl itsün
- 1451 Olmasun hâne-i cismi ber-bâd
Işk fenninde olunca üstâd

(Münâcât)

- 1452 Ey nigârende-i nakş-ı eşbâh
Âferînde-(i) nûr-ı ervâh
- 1453 Kût-bahşende-i bezm-i melekût
Nimet-ârây-ı simât-ı ceberût
- 1454 Zât-ı pâkünden ider istimdâd
Zümre-i muhteremân-ı zühhâd
- 1455 Olmasa zât-ı şerîfun makrûn
Böyle gerdân ola mıydı gerdûn
- 1456 Dergehün maksim-i erzâk-ı ibâd
Sen virürsin dükeli âleme zâd
- 1457 Kalbümüz mihrün ile kıl pür-nûr
Kalmasun hâne-i dilde deycûr
- 1458 Konmasun hânemüzün sakfına bûm
Çıkmasun başumuza zâg-ı gumûm
- 1459 Oldı ıŖkun meselâ bir Ŗeh-bâz
Kıl anunla dilümüz hem-pervâz
- 1460 IŖksuz eyleme bir dem zinde
Zerre gibi olalum efkende
- 1461 Hidmet-i pîre sezâ eyle bizi
Gussadan bârî rehâ eyle bizi
- 1462 Yani kim mürşid-i Bistâm misâl
Olalum ıŖkun ile mâl-â-mâl

- 1463 Cân virüp ışkuna Mansûr gibi
Keşf-i râz itmeyelüm nûr gibi
- 1464 Her ne cevri eyler isen câna mahâl
Dimezüz *yüs'elü ammâ yefal*
- 1465 Gonciveş çâk-i girîbân olalum
Nice bülbül gibi nâlân olalum
- 1466 Bilelüm kendümüzi ser-tâ-pâ
Gice gündüz olalum mest-i likâ
- 1467 Basalum hânekah-ı ışka kadem
Bulalum anda vücûd ile adem
- 1468 İdelüm cümle dil ehline nidâ
Olalum tûtî gibi şekker-hâ
- 1469 Bezmümüz reşk-i elest eyleyelüm
Dimezüz himmeti pest eyleyelüm
- 1470 şem-i ışka olalum pervâne
Cânı virüp diyelüm pervâ ne
- 1471 Pîrümüz her ne iderse talîm
İdelüm bâdiye-i dilde mukîm
- (El-makâletü Sâbiatü)**
- 1472 İremiz menzile-peymâ-yı tarîk
Olmasa zâdı gam u gönli refîk
- 1473 Kanı bir ancılayın cây-ı mahûf
Reh-zeni hecr ola tîgı marûf

- 1474 Nâleler olmasa tabl-ı der-bend
Başunı nîzeve sancardı levend
- 1475 Elif ü dâg eger olmasa nişân
Menzile irmez idi râh-revân
- 1476 Kılsa herkes nola andan feryâd
Çog olur Kabe tarîkinde fesâd
- 1477 Gözün aç gitme o râha tenhâ
Yohsa maksûdun olur cümle hebâ
- 1478 Gönlünü virme miyân-ı yâre
Oldı ol bilde niçe sad-pâre
- 1479 Yalunuz gezmese hurşîd ü hilâl
İre miydi aceb anlara zevâl
- 1480 Tek ü tenhâ olıcak âb-ı hayât
Niçedür gördi miyân-ı zulümât
- 1481 Hâsılı yalunuz olsa sâlik
Şemveş her-dem olurmuş hâlik
- 1482 Anladunsa niçedür havf-i tarîk
Hem-reh olsun sana bir yâr-ı sadîk
- 1483 Leb-i şîrînine râm ol her bâr
Dise Ferhâd gibi tagları yar
- 1484 Yârlık mahz-ı hakîkîdür bil
İhtiyâr eyleyimez her bî-dil
- 1485 Yârsuz olduğu için İsâ
Çerh-i çârümde olupdur ibkâ

- 1486 Dimesünler ki cihânda âşık
Işkveş bula mı yâr-ı sâdık
- 1487 Işk olunca kişi neyler yârı
Genc-i memhûre gerekmez mârı
- 1488 Kime kim yâr ola ışk-ı Mevlâ
Çâre yokdur kala bir dem tenhâ
- 1489 Çerh-i çârüm didüğün bî-çâre
Oldı manzûr cemâl-i yâre
- 1490 Ben dirüm böyle diyen gâfildür
Işk fenninde katı câhildür
- 1491 Gerçi kim ışk-ı Hudâ gibi refik
Bulamaz dünyede erbâb-ı tarîk
- 1492 Lîk bir vâsıta dahı lâzım
Ki ola hâlet-i ışka âlim
- 1493 Lâzım olmasa olur mıydı kenâr
Çâr yârine nebiyy-i muhtâr
- 1494 Hecr-i Şîrîn'e olur mıydı sabûr
Olmasa Husrev'e hem-dem Şâvûr
- 1495 Bulmasa idi Züleyhâ dâye
Yûsuf'a olmaz idi hem-sâye
- 1496 Arz-ı hâl itmek için geh gâhî
Yâr olur çâkere dünyâ şâhı
- 1497 Arz-ı hâl ile idersin irşâd
Kayd-ı fürkatden olursun âzâd

- 1498 Lâzım olmasa bu irşâd sana
Bî-zebân eyler idi bâr-ı Hudâ
- 1499 Dilüni anun için itdi kilid
Genc-i ışkı idesin tâ ki bedîd
- 1500 Dişlerün oldı anunçün lü'lü'
Yiyesin nimet-i irşâdı kamu
- 1501 Dehenün oldı ise n'ola nihân
Lâyık oldur idesin ışkı ıyân
- 1502 Dilüni sakladugun besdür bes
Nâleler kıl yine mânend-i ceres
- 1503 Sözlerün dinlemege gûş gerek
Gûşvâr eylemege hûş gerek
- 1504 Anlamaz olmasa gûş-ı dâna
Sadefi görmedi gayr-ı deryâ
- 1505 Yok durur hem-dem-i sâfi-meşreb
Bâg-ı âlemde meger âb-ı ineb
- 1506 Ne aceb âdeti vardur anun
Ehl-i hâli katı az yârânun
- 1507 Eylesen derd-i firâk ile nidâ
Kimse yokdur ki ide feyz-i nedâ
- 1508 Kûh-ı Kâf olsa eger başuna teng
Rahm idüp kimse dimez âmil-i seng
- 1509 Hısımumdur didügün hasmun olur
Kasd ider katlüne efsâne bulur

- 1510 Âhir-i devr-i zamândur yârâ
Azdur gâyet ile merd-i Hudâ
- 1511 Gördüğün âdemi âdem sanma
Buldugun erkamı erkam sanma
- 1512 Eylesen cânunı yolında fidâ
Semm-i kâtil içürür bulsa sana
- 1513 Nahl-ı maksûduna irse sarsar
Dest-i cevri ile kamusı sarsar
- 1514 Seni hıfz ide sanursun ahabâ
Yıgdür andan haberün yok ki kilâb
- 1515 Gösterürsen ana bir zerrece nân
İltiyâm ile gelür sana hemân
- 1516 Hakk-ı nân u nemeki yâd eyler
Sakinur kapunı feryâd eyler
- 1517 Nimetün yise bu nice insân
Yine ahvâlüne olmaz nigerân
- 1518 Azdur hâsılı yâr-ı sâdık
Cüst-cû ile bulursun âşık
- 1519 Yâr ile ışk dil eglencesidür
Yârsuz âlemün işkencesidür
- 1520 Gam yime diyü nasîhat eyler
Senden özge sana şefkat eyler
- 1521 Yârsuz âşık olursun ammâ
Hân mânun kül ider nâr-ı cefâ

(Hikâye)

- 1522 Şîr-i kühsâr neberd-i merdân
Vâkıf-ı (sırr-ı) Alî Şeyh Arslan
- 1523 Bebr-i gazbân idi yâ gürg-ı nerîn
Bîşeistân-ı mahabbetde kemîn
- 1524 Olmasa ger o gazâl (hem-)zânû
İşkdan müşg-sıfat çıkmaya bû
- 1525 Bir gün ol mihr-i sipihr-i sulehâ
Âlemi geşt iderken tenhâ
- 1526 Şehr-i Gilân'a irişdi nâ-gâh
İtdi bir gûşesini menzilgâh
- 1527 Hâzır olmuşdı yanınca üçler
Bile itmişler idi azm-i sefer
- 1528 Nâ-gehân şehre irişdi bu sadâ
Bundadur bunda güzîn-i sulehâ
- 1529 Şâh-ı Gilân'a irişdi çü haber
Bir vezîrine virüp bir kîse zer
- 1530 Didi bu şehre bir âdem gelmiş
Yani bir şeyh-i muazzam gelmiş
- 1531 Yüri var irgür ana altını
Yâd kıl ana dil-i mahzûnı
- 1532 Ola kim hayr duâ ide bana
Çekmeyem âkıbetî cevr ü cefâ

- 1533 Oluram ben dahı ana vâsıl
Niyyetüm bildür ana ve'l-hâsıl
- 1534 Çünkü düstûra irişdi bu hitâb
Azm-i râh itdi o fahr-ı ahbâb
- 1535 Hidmet-i şeyhe varup buldı vüsûl
Didi ey zübde-i erbâb-ı ukûl
- 1536 Şehr sultânı sana itdi selâm
Bir duâ istedi ey fahr-ı enâm
- 1537 Dahı gönderdi size bin altun
Kendü de gelse gerekdür eknûn
- 1538 Dilerüm davetüni itme dirîg
Ola tâ rûz-ı vegâ destine tîg
- 1539 Hazret-i şeyh idüp redd-i selâm
Didi ey hâdim-i sultân-ı be-nâm
- 1540 Birinün hıfzına kudret yokdur
Kanda kaldı ki bu altun çokdur
- 1541 Garaz(ı) hayr duâydıysa nola
Başum üzre ideyin Hakk'a senâ
- 1542 Lîk var şehrünüz içre el-ân
Bir velî kim o durur kutb-ı zamân
- 1543 Rûzgâr içre vücûdı nâdir
Yani kim Hazret-i Abdu'l-kâdir
- 1544 Azdur sinn velî aklı kesîr
Yok durur ancılayın şeyh-i kebîr

- 1545 Taht-ı sadrında hazâ'in bî-had
Eyle bu kîse(y)i ol servere red
- 1546 Niçe bunun gibi hemyân-ı girân
Genc-i kadrinde olur hıfz u nihân
- 1547 Çünkü bu sözleri gûş itdi vezîr
Vardı sultânına kıldı takrîr
- 1548 İmtisâl itdi bu emre sultân
Vâsıl it didi bu hemyân(1) hemân
- 1549 Her ne kim didi ise ol muhbir
Söyle bilsün anı Abdu'l-kâdir
- 1550 Meger ol demde o şeyh-i dâna
İstedi eyleye gül-geşt-i fezâ
- 1551 Asdikâsıyla girüp gülzâra
Yolu ugradı benefşe-zâra
- 1552 Oturup seyr-i bahâr eyler iken
Bir benefşe koparup bâğçeden
- 1553 Câygâh itdi ana baş üzre
Çerh-i mihre gibi ayyâş üzre
- 1554 Otururken o azîz-i dâna
İçerü girdi vezîr itdi duâ
- 1555 Virdi altını idüp hâli beyân
Her ne kim didi ise Şeyh Arslan
- 1556 Hoş görüp kîse(y)i Abdu'l-kâdir
Bagrına basdı sevindi vâfir

- 1557 Gördi bu hâli ahibbâsı ıyân
Nicesi anda rücû itdi hemân
- 1558 Evliyâda çoğ olur böyle hayâl
Anlanılmaz nicedür yine me'âl
- 1559 Bazılar oldugıçün ehl-i dürûğ
Kalmadı gönli çerâğında fûrûğ
- 1560 Haberi yok ki bu bir hikmetdür
Zâhiren gerçi zere ragbetdür
- 1561 Semine çünki irişdi bu haber
Şeyh Arslan'a hemân itdi güzer
- 1562 Atı önince ahibbâ vâfir
Şeyhe irişdi çü Abdu'l-kâdir
- 1563 Rahşdan istedi kim ide nüzûl
Komadı inmege şeyh-i makûl
- 1564 Didi ey gevher-i kân-ı uzlet
Cânuma virdi kudûmun râhat
- 1565 Sen benüm zâde-i zî-şânımsun
Hak bilür derdüme dermânımsun
- 1566 Kutb-ı aktâb tapundur el-ân
Ne aceb sende ola meyl-i cihân
- 1567 Bir benefşe imiş ancak talebün
Anı terk eyle ki artar tarabun
- 1568 Kâşki dutmasa başunda makar
Olmasa dehre alâkan bu kadar

- 1569 Âferîn olsun ol âlî-nazara
Hîç kazâdur dimedi bu kadere
- 1570 Olsa âlemde murâdun bir çûb
Evliyâ içre olursın mayûb
- 1571 Mâ-sivâ terkini iden âşık
Zikr-i illâya olurmuş lâyıık
- 1572 Nola ferzend dise Şeyh Arslan
Sinni heftâd u nüh olmışdı ıyân
- 1573 Çihl idi sinn ile Abdu'l-kâdir
Kutb idi lîke o merd-i mâhir
- 1574 Pîr ü bernâya göre olmaz imiş
Her gedâ yolda güher bulmaz imiş
- 1575 Hâsılı pend idicek Şeyh Arslan
Ol benefşe (ki) baîd oldı hemân
- 1576 Yârlık eylemese ol râkî
Anda kalurdu benefşe bâkî
- 1577 Yâr her şahsa katı lâzım imiş
Ol gerek şâh gerek hâdim imiş
- 1578 Yârlık olmasa âyîn-i kadîm
Pend ider miydi ana şeyh-i azîm
- 1579 Işk ile başa çıkar mı dânâ
Bir benefşe ola hubb-ı dünyâ
- 1580 Besdür uşşâka benefşe sünbül
Dâg ile cism-i kebûdındaki gül

- 1581 Seyr-i gülzârı nider ışk ehli
Ârzû ide mi âkıl sehli
- 1582 Bana bu kıssa(y)ı itmişdi beyân
Hazret-i şeyh Hüseyn-i Bî-cân
- 1583 Her ne işitdüm ise sebt itdüm
Yani kim levh-i dile ketb itdüm
- 1584 Ehl-i irfân kulı kurbân kamu
Râdiya'llâhu teâlâ ve radû
- 1585 (şöylece) çünki bilindi kıssa
Çok durur sana bilürsen hisse
- 1586 Yâr bulmaga hemân ahd eyle
Kârunı başa ilet cehd eyle
- 1587 Muttasıl âşık olan nâ'imdür
Nâsih ol demde katı lâzımdur
- 1588 Bir benefşeye olursan mâ'il
Hırmen-i işkdan umma hâsil
- (Münâcât)**
- 1589 Ey firûzende-i mısbâh-ı azîm
Âferînende-i yârân-ı kadîm
- 1590 Umaruz eyleye lutfun yârî
Sevk ide cân u dile bir yârı
- 1591 Hâdim-i pîr-i tarîkat ola ol
Vâsıl-ı bezm-i hakîkat ola ol

- 1592 Geçmeye nân u nemek hakkından
Bizüm için çeke çok derd ü mihen
- 1593 Cânını başını kılmaya dirîg
Çekicek dest-i kazâ üstine tîg
- 1594 Geh nasîhatler ide gâhî pend
Dil-i dîvânemüze pend ura bend
- 1595 Mest-i evgâr olıcak rûz-ı firâk
Bize hiç olmaya bir lahza ırak
- 1596 Işk esrârın idersek izhâr
Ser-zeniş ide bize leyl ü nehâr
- 1597 Olsa bülbül gibi dil gûyende
İtmeye goncesi hergiz hande
- 1598 Pîrehen-sûz u girîbân-çâküz
Ehl-i şevkuz katı bî-idrâküz
- 1599 Elümüzden çıkuban dâmen-i âr
Keşf olur illere cümle esrâr
- 1600 Bize bir yâr gerek yâ Sübhân
Ola kim eylemeyeydük tugyân
- 1601 Her kelâmı ola nass-ı kâtı
Hâsılı ola fesâda mâni
- 1602 Işk der-bendini bî-havf (u) hatar
Geçelüm irmeye tâ câna zarar
- 1603 Dûr olmaya bize ser-menzil
İrişe sâhibine her mahmil

- 1604 Gerçi kim mahmilümüz bir nâ-çîz
Çok durur lîk anunçün ser-tîz
- 1605 Reh-revân olana bir dûd-ı gubâr
Müteayyin bu ki her-bâr ola bâr
- 1606 Korkaram lîke bu nefsi-hûnî
Telef ide bu dil-i mahzûm
- 1607 Kim ki merdüm-küş ola leyl ü nehâr
Dâg-ı dil besdür ana bir dînâr
- 1608 Yârsuz kimse halâs olmaz imiş
Bunda bir menzil-i hâs olmaz imiş
- (El-makâletü's-sâminetü)**
- 1609 Ne kadar eylese âşık feryâd
Işkî elbetde olur dahî ziyâd
- 1610 Âbnûs ola mı bir şâh-ı dıraht
Nice yıl suda yatup olmasa saht
- 1611 Hum-ı mey-hânedede çok yatsa şarâb
Virür içenlere keyfiyyeti hâb
- 1612 Girye kıldukça olur ışkı füzûn
Nitekim cünbiş-i Nîl ü Ceyhûn
- 1613 Eylemez kendine lîkin te'sîr
Nâr-ı âhî idemez anı darîr
- 1614 Arak-âlûde ola bir rû-mâl
Ne kadar yansa irüşür mi zevâl

- 1615 Neft kim ŧem gibi yana dilâ
Anı syndrebilmez deryâ
- 1616 Âŧıkun gözleri olsa giryân
İzdiyâd üzre olur ıŧkı hemân
- 1617 Âb-rîz olsa ŧu keç kim ola az (?)
Muttasıl zâ'id olur (sz u) güdâz
- 1618 Âb kim nâr göre bir sâat
Galeyân ile irŧr kesret
- 1619 Yârı gördükçe mahabbet artar
Eksilür akılı melâlet artar
- 1620 Mrtefi olmasa mihr-i rahŧân
Görmeye tâb u harâret bustân
- 1621 Kâmet  kâkül anup itse güdâz
İŧkı elbetde olur tl u dirâz
- 1622 Dehen-i yârı ki yâd ide gedâ
Reh-ı ıŧk içre olur nâ-peydâ
- 1623 Bse-i lal-i lebin eylese yâd
Eŧk-i hnni virür lale kesâd
- 1624 Zlfine el karayın dirse ıyân
Ola sünbül gibi hâke yeksân
- 1625 Virse eŧmân-ı gazâlâneye dil
Ola vahŧîler ile hem-menzil
- 1626 Gelicek hâtırına âh-ı zekan
İde Yûsuf gibi zindân(ı) vatan

- 1627 Ruh-ı gül-gûnını ansa nâ-gâh
İde bülbül gibi sad nâle vü âh
- 1628 Hatt-ı ruhsârın anup itse enîn
Kara yazusun ide başda mekîn
- 1629 Yârı bir kez ki ide arz-ı cemâl
Âşıkun boynınadur bunca vebâl
- 1630 Dem-be-dem ışkı ziyâd olsa ne var
Levh-i hâtırda durur ol dîzâr
- 1631 Hâlet-i ışk eger âsân olsa
Muttasıl sâhibi handân olsa
- 1632 Her kişi âşık olurdu ey dil
Vuslat-ı yârı iderdi hâsıl
- 1633 Gâh olur yâdına gelse vuslat
Bulamaz kendini alur dehşet
- 1634 Fikr ider anı ki ol bî-çâre
İre mi bezm-i visâl-i yâre
- 1635 Andelîb olduğu yok beççe-i zâg
İre mi lücce-i bahre ırmag
- 1636 Ölmedin cennete girmez insân
Mümkün olmaz ana vasl-ı cânân
- 1637 Gâh olur hâtır olur bezm-i firâk
İrişür âhı Horâsân (u) Irâk
- 1638 Kâr ider cânına anun bu belâ
Rûz (u) şeb derdi olur dâ' u belâ

- 1639 Zulmet-i şebde kalur rûz ister
Kor hazân vaktini nev-rûz ister
- 1640 Nice bir ola mekân-ı nîrân
Görmek ister nicedür bâg-ı cinân
- 1641 Bu kasâvet ile feryâd eyler
Bâr u büngâhını ber-bâd eyler
- 1642 Yitürür aklını kalur medhûş
Bakmaya pâyine yüz sürse sürûş
- 1643 Arturur ışkı bu sevdâ gâlib
Lâ-cerem hâl olur ana tâlib
- 1644 Işk dergâlesini lâle misâl
Kanlu yaş ile ider mâl-â-mâl
- 1645 Eyleyüp günbed-i gerdûna kıyâs
Çün salar ışk binâsına esâs
- 1646 Haberi yok ki ana rûh gerek
Sabr-ı Eyyûb u dem-i Nûh gerek
- 1647 Ömr ise eylemez ol vakte vefâ
Çekdüğü zahmet olur cümle hebâ
- 1648 Şâhid-i işka olurken me'nûs
Eyler âhir yine senden me'yûs
- 1649 Meskenün cennet iken nâr eyler
Sidreden cânunı bî-zâr eyler
- 1650 Bundan özge ola mı hiç noksân
Ki muhâsib ide dâ'im nisyân

- 1651 Zahmeti ola hebâ'-i mensûr
Yine âgâz ide âhir mecbûr
- 1652 Ne belâdur soyına bir gavvâs
Eline girmek için gevher-i hâs
- 1653 Karına iremeye deryânun
Yüzini görmeye gevherdânun
- 1654 Kalmaya peşşe kadarca kuvvet
Yine lâzım gele kasd-ı avdet
- 1655 Cân atup bahre çeke bunca cefâ
Cümle bîhûde ola bu sevdâ
- 1656 Ölmege kâ'il olur ey âkıl
Olmaya tek bu belâ bî-hâsıl
- 1657 Mâ-hasal ıška nihâyet yokdur
Âşıkun matlabı gâyet çokdur
- 1658 Ömr-i âşık ne kadar olsa dırâz
İtdügi hırssa göre azdan az
- 1659 Hızırveş muttasıl olsa zinde
İremez matlabına kermende
- 1660 Ömr-i Nûh âşık olana meselâ
Ân-ı vâhidce degüldür katâ
- 1661 Madenün gâyeti olmaz âşık
Her ne denlü çalışursan lâyık
- 1662 Bî-nihâyet ola âşıkda recâ
Dâ'imâ ışkı ziyâd olsa nola

(Hikâye)

- 1663 Necm-i rahşân-ı burûc-ı uzmâ
Yani kim mürşide-i bezm-i nisâ
- 1664 Zübde-i sâlike-i râh-ı Hudâ
Mefhar-ı hayl-i havâtûn-i hüdâ
- 1665 Hazret-i Râbia-ı Adviiye
Cân ile bir gün iderdi girye
- 1666 Eşk-i hummından o gül ve'l-hâsıl
Niçe dem kalur idi pâ-der-gil
- 1667 Didiler ana niçün aglarsın
Cânunı ışk odına taglarsın
- 1668 Ne çekersin bu kadar hüzn ü taab
Lâyık oldur idesin îş u tarab
- 1669 Olasın cânib-i Hak'da makbûl
Sana bu girye degüldür makûl
- 1670 Aklunı başuna dir itme figân
Seni me'nûs idinüpdür Yezdân
- 1671 Didi ol şahsa hemân ol hâtûn
Akıdursam nola yaş yirine hûn
- 1672 Âşıkun giryesi dinmez katâ
Gavtadan hiç kesilür mi deryâ
- 1673 Bundan özge ola mı âşika bîm
Diye maşûkı ana rûz-ı azîm

- 1674 Yüri var bana gerekmezsin sen
Yok yire çekme bu dem derd ü mihen
- 1675 Cürm ü isyânuna gâyet yokdur
Mû-be-mû olsa saçundan çokdur
- 1676 Bu durur giryeme bâis her ân
Ola mı buncılayın bîm-i girân
- 1677 Sad-hezâr âferîn ol hâtûna
Dâ'imâ nâzır ola mâ-dûna
- 1678 Vuslat içre çeke fûrkat gamını
Bir göre gussa ala âlemini
- 1679 Atmasunlar ana tan ile hadeng
Gelecek yagmura tutdı kepeneg
- 1680 Dûr olup gâh kişi vuslatdan
Ne belâdur ki çıkar fûrkatden
- 1681 Cân virür rikkat-i yâre ammâ
Eline girmege hergiz katâ
- 1682 Nazar it âkıl isen âkıbete
Tâ bekâ buldurasın saltanata
- 1683 Hâlet-i ıška olaydı pâyân
Bîm için Râbi'a kılmazdı figân
- 1684 Aklunı başuna dir ey Âlî
Menzil-i ışkda kalma hâlî
- 1685 Vasla irdüm diyü olma magrûr
Yakmasun cân u tenün nâr-ı şürûr

1686 Hecri her dem idegör dilde mukîm
Hîç ferâmûş ola mı yâr-ı kadîm

1687 Işk ile tâ bulasın ömr-i medîd
İzzet ü saltanatun ola mezîd

(Münâcât)

1688 Meded ey kâ'il-i Kur'ân-ı mecîd
Meded ey münahid-i vad u vaîd

1689 Ne aceb lutfuna tayansak eger
Dil-i âşıkda kanâat neyler

1690 Bezm-i sununda hazâ'in çokdur
Arada hîç tehîsi yokdur

1691 Her biri lutfun ile mâl-â-mâl
Her biri maksim-i erzâk-ı ricâl

1692 Eylesen cümle usâta inâm
Naks gelmez yine her biri tamâm

1693 Ehl-i isyâna yiterdi tûşe
Hirmen-i lutfun için bir hûşe

1694 Alsa bir katreyi mihr-i rahşân
İre mi kar-ı bihâra noksân

1695 Bâgdan gitmek ile bir gül-i ter
Gele mi revnak-ı gülzâra zarar

1696 Gencden alsa biri bir altun
Ol sebebden ide mi kadrini dûn

- 1697 Kesb ile olmadı bu genc ü defîn
Eylesen halka atâ nola hemîn
- 1698 Eksilür mi ne çıkar yanundan
Bî-dirîg eylesen ihsânundan
- 1699 Hidmet-i ışka sezâvâr itsen
Cümlemüz vâkıf-ı esrâr itsen
- 1700 Ölmedin şükri edâ eyleyelüm
Nimet-i hân-ı mahabbet yiyelüm
- 1701 Ne revâdur bu ki efyûn-ı belâ
Kaddümüz eyleye her bâr dü-tâ
- 1702 Câm-ı ışkunla bizi mest eyle
Sâyeveş menzilümüz pest eyle
- 1703 Atlas-ı dehr ola bir köhne pelâs
Almazuz ışkunı vir câna libâs
- 1704 Nice bir ekl ola kurs-ı gendüm
Hân-ı ışkunla pür eyle kendüm
- 1705 İzdiyâd üzre olup leyl (ü) nehâr
Olmayalum meh-i nev gibi nizâr
- 1706 Gam-ı hecrün yiyelüm vuslatda
Vuslatı anmayalum fûrkatde
- 1707 Kılalum evc-i kerâmâta urûc
Künc-i gamdan idelüm yanî hurûc

(El-makâletü't-tâsiatü)

- 1708 Âşıkun hâlini bilür cânân
Şâd u handân mı yohsa nâlân
- 1709 Kâr-ı maşûkı dahı her âşık
Olur elbetde azîzüm fârik
- 1710 Bundan özge ola mı izzet ü câh
Kulinun hâline şâh ide nigâh
- 1711 Ser-te-ser vâkıf ola esrâra
İltifât eyleye bir evgâra
- 1712 Ola anunla mukayyed her bâr
Ayda bir eyleye arz-ı dîzâr
- 1713 Âh u feryâdını gûş ide müdâm
Hâsılı mâ'il ola ana tamâm
- 1714 Cân-ı âşık dahı leyl ile nehâr
Bile ne hâlet iderse dildâr
- 1715 Ne kerâmet ne velâyetdür bu
Davi-i âşıkâ hüccetdür bu
- 1716 Âşık olan kişi hâlî olmaz
Her gedâ gevher-i yek-tâ bulmaz
- 1717 Işk bir mucizedür insâna
Hîç müyesser ola mı hayvâna
- 1718 Kâr-sâz oldı hakîkîye mecâz
Virdün olsun bu kelâm-ı mümtâz
- 1719 Işk kim mertebe-i ulyâdur
Şânına lâyıık olan dâñâdur

- 1720 Her kişi âb-ı hayâta irmez
Şirk iden kimse cinâna girmez
- 1721 Çok durur gerçi çemende murgân
Lîk bülbül durur ancak hoş-hân
- 1722 Gerçi pürdür dür ile kar-ı bihâr
Kati azdur velî dürr-i şehvâr
- 1723 Bûstân içre egerçi eşcâr
Yılda bir hâsıl ider çok ezhâr
- 1724 Her biri mîve olur mı ammâ
Kimisin hâke saçar bâd-ı sabâ
- 1725 Âşık olmaga kişi puhte gerek
Dil kebâb olsa ciger süfte gerek
- 1726 Tâ ola ana bu esrâr ıyân
Niçedür anlaya hâl-i cânân
- 1727 Anla bu nükte(y)i itme tekfîr
Âşıkı eyleme sakın tahkîr
- 1728 Âşıkun mertebesi alâdur
Çerhden bin derece vâlâdur
- 1729 Hiç zerrâtı kabûl ide mi hûr
İrebilür mi hümâyâ usfûr
- 1730 Anla bil sana nasîhatdür bu
Anlamazsan ne cehâletdür bu
- 1731 Çünkü maşûk ile âşıkda ıyân
Oldı envâr-ı velâyet tâbân

- 1732 Yine uşşâk dahı bu hâle
Muttalidür bu kadar efâle
- 1733 Birine eylese cânân cefâ
Ol biri eyler anı istihzâ
- 1734 Birisi vuslat ile şâd olsa
Kayd-ı teşvîşden âzâd olsa
- 1735 Gayrısı reşk ider elbetde ana
Yok durur ehl-i dile anda hafâ
- 1736 Çünkü bu hâdise oldı sâbit
Nesne yok ortada olmış fâ'it
- 1737 Ehl-i irfâna ulaşma zinhâr
Yakmasun haşr olıcak cânunı nâr
- 1738 Kâdir oldukça riâyet eyle
Çâkerâsâ ana hidmet eyle
- 1739 Bâis-i devlet olur sana bu hâl
Söz tamâm oldı vü anlandı me'âl
- 1740 Cûybâr olmasa ger hâk-nihâd
Sâye salmazdı ana her şimşâd
- 1741 Düşmese pâ-yı nigâra rû-mâl
Sîm (ü) zerle ola mı mâl-â-mâl
- 1742 Âftâbe ki kadeh egmese baş
Ehl-i bezme ola mı ayakdaş
- 1743 Yüzini şâh-ı çenâr itmese pest
Varmaya sâyesine ehl-i nişest

- 1744 Komasa yire yüzün mihr-i cihân
İde miydi bu kadar tayy-ı mekân
- 1745 Ehl-i irfâna riâyet vâcib
Emr-i sultâna itâat vâcib
- 1746 Pâ-bürehne göresin bir şeydâ
Seyr ider bâg-ı cihâni tenhâ
- 1747 Dest-res olur isen pâ-bûsa
Sür yüzün say idüp al bir bûse
- 1748 Ulemâyâ dil uzatma hazer it
Kân-ı irfâna kelâmum güher it
- 1749 Mâni-i cennet-i me'vâ oldur
Bâis-i gussa vü gavgâ oldur
- 1750 Ol durur illet-i cevr-i nîrân
Ol durur vâsita-i hicret-i cân
- 1751 Sîne mir'âtına jeng andandur
Menzil-i câna hadeng andandur
- 1752 Zârdur define yokdur çâre
Gûşunu urmaz isen güftâra
- 1753 Lâyık oldur ki ferâgat idesin
Halkdan el çeküp uzlet idesin
- 1754 Dün ü gün zikrün ola yâ Allâh
Tâ ki bünyâd-ı cefâ ola tebâh
- 1755 Dehenün pür ola mânend-i sadev
Âleme senden ire dürr-i Necef

1756 Cümle yârânuna kıl sen yâ Hû
Diyesin tâ dem ola illâ hû

1757 Ola günden güne ışkun efvân
Cümleten ışk ola bîrûn u derûn

Hikâyet-i Bâ-dirâyet

1758 Bûlbûl-i cennet ü şeyh-i Kur'ân
Mürşid-i kâmil ü ehl-i îmân

1759 Sâlih-i âlem ü fahr-i kurrâ
Pertev-i şem-i şebistân-ı hüdâ

1760 Yani kim Hazret-i Bû-Amr meger
Cem idüp hânesine niçe püser

1761 Anlara ilm-i kırâ'atda azîm
Cân u dilden ider idi talîm

1762 Reşk-i gülzâr-ı bihişt idi hemân
Hânesinde okunurken Kur'ân

1763 Her püser tûti-i gûyâ mânend
Gûyiyâ almış idi agzına kand

1764 Tıfl-ı bûlbûl gibi açdukça dehân
Eylemişlerdi gıdâsın Kur'ân

1765 İtseler sît u sadâ ile sürûd
Reşk ider bilmege savt-ı Dâvûd

1766 Dise nâgeh birisi *bi'smi'llâh*
Gûş iden dir idi *sübhâna'llâh*

- 1767 Anlar inlese hezâr-ı gülşen
Tâkati kalmaz idi açâ dehen
- 1768 Hazret-i şeyhe girüp bir oğlan
Nâz ile gonçe gibi açdı dehân
- 1769 Bir aşir okıdı ol sun-ı Vedûd
Olmaya öşrine kâdir Dâvûd
- 1770 Dâmenin pâya çeküp şöyle edîb
Hazret-i şeyhe oturmuşdı karîb
- 1771 Gelüp ol araya İblîs-i laîn
Eyledi şeyhe fesâdı telkîn
- 1772 Ol dahı gayrıya virdi destûr
Didi ol hûba birezcük sen tur
- 1773 Çünkü agyârdan oldu hâlî
Kasd idüp ana dil-i meyyâlî
- 1774 Bûsesin almaga âheng itdi
Zevkden cân u dili deng itdi
- 1775 Oldı fi'l-hâl dili pür-nisyân
Gelmedi hâtıra hergiz Kur'ân
- 1776 Yine bu hâle peşîmân oldı
Dil-i gamnâki girîzân oldı
- 1777 Hasan'un hânesine vardı hemân
Eyledi kıssa-i mezkûrı beyân
- 1778 Didi Bû-Amr'a hüsn-i niyyet kıl
Hacca varmaga hemân himmet kıl

- 1779 Hâcc idüp dikkat ile ve'l-hâsıl
Hanefî mescidine ol vâsıl
- 1780 Anda mihrâbda bir şeyh-i azîz
Âlim ü kâmil ü bir ehl-i temyîz
- 1781 Eyleye çünki duâsını tamâm
Eyle almaga duâsın ikdâm
- 1782 Ola kim bâis ola Gufrân'a
Çâreger ola bu dem nisyâna
- 1783 Çünki hacc eyledi Bû-Amr-i güzîn
Hanefî mescidine oldı karîn
- 1784 Eyledi ol kişiden istimdâd
Tâ firâkı ne ise eyleye yâd
- 1785 Çünki ol pîr ana kıldı duâ
Didi kim didi aceb beni sana
- 1786 Didi Bû-Amr Hasan virdi haber
Eylük itdi bana ol ehl-i hüner
- 1787 Didi ol çün bizi itdi rüsvâ
İdelüm biz dahı anı ifşâ
- 1788 Ak kaftân ile oldı mümtâz
Karşuda ol kişi kim kıldı namâz
- 1789 Hasan-ı Basrî'dür ol ve'l-hâsıl
Kabe'ye her gün irür müstacil
- 1790 Basra'da eyleyüben zuhrı edâ
Gelür elbetde bunda tenhâ

1791 Bilmese biri birin âşıklar
Birisi birine virmezdi haber

1792 Biri birini bilürler ammâ
Eylemezler dem olur geh ifşâ

1793 Meded ey Sâni-i vâlâ-manzar
Gâh Âlî kuluna eyle nazar

1794 Işk ile şöhre-i âfâk olsun
Mefhar-ı zümre-i uşşâk olsun

1795 Işkını tuymasun ammâ iller
Çıkmaya tâ ki cihâna bu haber

1796 Meskeni mastaba-i ışk olsun
Sînesi menkabe-i ışk olsun

Münâcât İlä-kâtibi'l-hasenât

1797 Ey güşâyende-i iklîm-i vücûd
Nakş-peyvend-i suver-hâne-i cûd

1798 Keşf-i esrâr-ı hakîkat sende
Sendedür kân-ı meveddet sende

1799 Sendedür gevher-i bahr-ı meşrûh
Sen bilürsün nicedür gavta-i Nûh

1800 İlmün etrâf-ı yem-i ışkı muhît
Gerçi zâtun ne mürekkebe ne basît

1801 Sensin ol Kâdir u Allâm-ı guyûb
Eyledün zâtunı mahbûb-ı kulûb

- 1802 Tîg-ı ışkunla ten(i) âk eyle
Yine evvelki gibi hâk eyle
- 1803 Mezra-ı tohm-ı mahabbet olalum
Habbe-i hırmen-i ismet olalum
- 1804 Âteş-i ışkun ile kıl sûzân
şemveş ortaya at şulesitân
- 1805 Hây u hüy eyleyelüm merdâne
Mey-i ışkundan olup mestâne
- 1806 Âh ile âlemi nâ-yâb idelüm
Yir yüzün yaş ile gark-âb idelüm
- 1807 Buldı deryâyaya dürin eşk-i terin
Sadef-i dilde mahabbet güherin
- 1808 Ser-fürü eylemese bir gavvâs
Bahr içinde bula mı gevher-i hâs
- 1809 Hâk-rîz olmasa bir vîrâne
İre mi genc ile bir subâne
- 1810 İsterüz dîd-ı dili subân it
Işk gencine dili vîrân it
- 1811 Bilmesün neydüğümüz halk-ı cihân
Olalum vâsıl-ı ışk-ı cânân
- 1812 Niçe bir aglayalum ve'l-hâsıl
Kalmışuz nâka-sıfat pâ-der-gil
- 1813 Çeşm-i gam-dîdede rîg-i râhat
Gemese tursa nola bir sâat

1814 Nâ-gehân gûş uruban kâlümüze
Umaruz rahm idesin hâlümüze

1815 Işk râhında bizi hâk eyle
Yirümüz günbed-i eflâk eyle

**El-makâletü'l-âşiratü Fî-mukteziyâti'l-ışki
ve Mâ-yetaallaku Bihi**

1816 Muktezîdür anı kim âlem-i ışk
Dâ'imâ pür-gam ola hem-dem-i ışk

1817 Muttasıl kârı figân itmek ola
Gözi yaşını revân itmek ola

1818 Gözine bir görine şâh u gedâ
Devlet ehline ide istignâ

1819 Yanına gelse eger şâh-ı cihân
Pâyını eylemeye der-dâmân

1820 İtdüre milket-i aklın gâret
Hîç karâr eylemeye bir sâat

1821 Geşt ide âlemi Mecnûn gibi
Gözi yaşı aka Ceyhûn gibi

1822 Tîr-i gam sînesin idüp gırbâl
Sengsâr eyleye anı etfâl

1823 İltifât itmeye bu etvâra
Kılsalar sînesini sad-pâre

1824 Zâhiren eyleye izhâr-ı cünûn
Rabt ide hâtırına niçe funûn

- 1825 Bâtını akl ile pür-zîver ola
Dâglar ile teni gark-ı zer ola
- 1826 Halk dîvâne sana ol âkıl
Halk nâkıs bile ol bir kâmil
- 1827 İhtiyârı gidüp elden her ân
Tekye-i hayrete ola uryân
- 1828 Gâh gül gibi tura câ(me)-derân
Bûlbûlâsâ geze geh nare-zenân
- 1829 Lâleveş gâh fenâ-dîde ola
Gâh sûsen gibi derrîde ola
- 1830 Geh benefşe gibi gark eyleye dîd
Seng-i gamla ola geh cismi kebûd
- 1831 Zerd-rû ola gehî nergisvâr
Sînesin ide gehî sünbülzâr
- 1832 Hâsılı bâg-ı cihânda her dem
Kâr ide cân u dile hâr-ı elem
- 1833 Hâba varmaga ola hâb-âlûd
İşkdan düşvâr olup tâ göre sûd
- 1834 Subha dek her gice meh-tâb gibi
Gâh zâhir gehî nâ-yâb gibi
- 1835 Geşt ide âlemi feryâd-künân
Görine gözine zulmet tâbân
- 1836 Gâh peydâ ola gâh nâ-peydâ
Gâh bir reşha ola geh deryâ

- 1837 Neydügin bilmeye halk-ı âlem
Gâh handân ola gâhî çeke gam
- 1838 Kabeveş hâne-i yâre her gâh
Dûd-ı âhı büriye şâl-i siyâh
- 1839 Kendini bülbül ü cânânını gül
Ruhların lâle vü saçın sünbül
- 1840 Hâsılı kûyın(1) gülzâr bile
Gâh ola bilmeye nâ-çâr bile (?)
- 1841 Ara cârûb ide müjgânın ana
Merdüm-i dîdesin idüp sakkâ
- 1842 Gâh geh rüfte ide geh şüste
Rûz (u) şeb olmaya hergiz hufte
- 1843 Gözlerin eyleye necm-i bîdâr
Göz dîke işigine leyl ü nehâr
- 1844 Kâşki itse figânın ihfâ
Yârı tâ olmasa rencîde ana
- 1845 Şehr içinde ola meşhûr-ı cihân
Fâş ola ışkı güneş gibi ıyân
- 1846 Yârını göstere bîgânelere
Sırrını fâş ide dîvânelere
- 1847 Yâd ide her kimi görse yârın
Dimeye kim niçe ola yarın
- 1848 İbni evkât ola âşüfte ola
Ser-te-ser sözleri nev-güfte ola

- 1849 Kendi sanur ki olur ışk(ı) nihân
Haberı yok ki ider anı ıyân
- 1850 Hazret-i Veys gibi sâbir ol
Bulına tâ ki fenâ mülkine yol
- 1851 Pâyunı seng-i kazâ itse Şikest
Gam yime kendüni kıl ehl-i nişest
- 1852 Hâlet-i ışk(ı) revâ görse hemân
Kıl fenâ milketine cân(ı) revân
- Münâcât İlâ-Őâmili'l-mukteziyât**
- 1853 Digil ey pâdişeh-i mülk-i ezel
Dîde-i cânâ fenâ virdi sebel
- 1854 Bizi âŐıklıgına eyle kabûl
Bulalum hânekah-ı ışka vüsûl
- 1855 Hâlet-i ışk ile Mecnûn olalum
EŞk-i hûnîn ile Ceyhûn olalum
- 1856 Ne kadar vâfir ise tîr-i kazâ
Siper-i sînemüze eyle atâ
- 1857 Zillet-i ışk(ı) saâdet bilürüz
Bez-i ihlâki sehâvet bilürüz
- 1858 Kâ'ilüz her ne ise fermânun
Olalum ışk ile tek nâlânun
- 1859 İktizâsına rızâ ise taleb
Râzıyuz her ne idersen yâ Rab

- 1860 İsterüz derdünü Eyyûb gibi
Sımazuz emrünü Yakûb gibi
- 1861 Cândan ışkunı tercîh iderüz
Muttasıl zâtını tesbîh iderüz
- 1862 Tek bizi ışka giriftâr eyle
Gam metâına harîdâr eyle
- 1863 Hirmen-i ömrümüz eyle ber-bâd
Âkıbet dimeyelüm vâ-feryâd
- 1864 Derd-i ışkunla olursak dem-sâz
Eyerüz evc-i alâya pervâz
- 1865 Âteş-i ışk ile sûzân eyle
Külümüz sürme-i ayân eyle
- 1866 Gird-bâd-ı gam ile cism-i nizâr
Raksa girsün dilerüz leyl ü nehâr
- 1867 Câme-i ârı kılup sad-pâre
Kû-be-kû geşt idelüm âvâre
- 1868 Seng-i tan ile kebûd olsun ten
Çekelüm her ne ise derd ü mihen
- 1869 Işkunun tek olalum hayrânı
Bezm-i esrârın olup mihmânı
- 1870 Salalum ışk binâsına esâs
Giyelüm egnümüze köhne pelâs
- 1871 Almasun dâmenümüz nefsi ehas
Kılalum bâdiye-i ışka heves

1872 Işk bezminden alup câme-i nev
Koyalum bu ten-i sad-çâki girev

**El-makâletü'l-hâdiyete Aşere Fî-ademi
Kanâati'l-âşiki**

1873 İltifât eyledügince yârı
Arturur âşık olanlar zârı

1874 Işk erbâbı kanâat itmez
Kâni oldukça kifâyet itmez

1875 Ne kadar devlete irse insân
Mâ-verâsın yine olur cûyân

1876 İrse ger mansıb-ı alâya ricâl
Başı irişse göge hem-çü cibâl

1877 Hırsı gitdükçe olur yine füzûn
Gerçi cem eylese mâl-i Kârûn

1878 Bâis-i zillet olur ana bu hâl
Gâh olur yine olur devlete dâl

1879 Kendini eylemeyüp istikbâr
Eylese lutf-ı Hudâ'yı iksâr

1880 Mûris-i saltanat-ı dünyâdur
Sebeb-i magfîret-i Mevlâdur

1881 Kâni olmasa bu lutfâ ammâ
Kendinün şânını görse vâlâ

1882 Küfre ilter anı bi'llâh bu hâl
Kibr ile cânı olur mâl-â-mâl

- 1883 Ayn-ı ibretle göre Şeytân'ı
Az gördi niam-ı Rahmân'ı
- 1884 Hazret-i Âdem'i taklîl itdi
Gayrdan kendini tafdil itdi
- 1885 Secde kılmadı taazzum kıldı
Emr-i Yezdân'a tebessüm kıldı
- 1886 Âkıbet zillete düşdi cânı
Kalmadı zerre kadar îmânı
- 1887 Hâline kâni olaydı İblîs
Olur idi dahı kerrûba re'îs
- 1888 Âşık olanda kanâat neyler
Lutf-ı Mevlâ'da yâ killet neyler
- 1889 Böyle olmasa gürûh-ı uşşâk
Vuslata bulmaz idi istihkâk
- 1890 Sana besdür bu ki Kays-ı nâ-şâd
Işk-ı Leylâ'ya olurken mutâd
- 1891 Andan artuk yog iken efkârı
Cândan özge bilür iken yârı
- 1892 Kabe'ye varsa kaçan ol dânâ
Zâdehullâhu teâlâ şerefâ
- 1893 Yapışup halka-i bâba dil-şâd
Cânib-i Hakk'a iderdi feryâd
- 1894 Dir idi Kabe hakıyçün yâ Rab
Işk ile kıl beni pür-şûr u şagab

- 1895 Dimezem zerre gibi dn olsun
Mhr-i Leylâ dah efvn olsun
- 1896 Ikdan kılma beni hergiz yâd
Nâmin eyle dil(m)de evrâd
- 1897 Dimesünler dil () cân-ı Mecnûn
Pr idi ık ile brn (u) dern
- 1898 Ikını gyete ırgrmi idi
Vasldan gayrısını grmi idi
- 1899 Bu ibâretde fesâhat yokdur
Hâlet-i ıka nihâyet yokdur
- 1900 Dah bilmezdi hakîkat ne imiş
Ik-ı Mevlâ'daki lezzet ne imiş
- 1901 Ge hmn idi ol p-mâle
Gerçi get eyler idi dergle
- 1902 Girmemidi dah Şehr-ı ıka
Âinâ olmadı bahr-ı ıka
- 1903 Kh u sahrâda iderdi tek u p
Grmemidi nicedür ol l'l'
- 1904 İrmi imise eger pyna
Hç nidâ itmez idi Rahmân'a
- 1905 Hâsılı ıka nihâyet yokdur
Ehline hç kanâat yokdur
- 1906 Ne kadar eyleye cânânı vefâ
M-versn ider elbetde recâ

- 1907 Âlem-i vuslata irse nâ-gâh
Bîm-i fürkatden ider her dem âh
- 1908 Anlayan âşîka besdür bu delîl
İtmez uşşâk kanâat tahsîl
- 1909 Eline girmiş iken dâmen-i yâr
Muttasıl yine ider nâle vü zâr
- 1910 Şâd olup Sâni(e) minnet itmez
Vuslata irdi kanâat itmez
- 1911 Def-i cû eylemese bir dâna
Süfreden desti kesilmez katâ
- 1912 Bulmadın menzil-i maksûda vüsûl
Döne mi ardına erbâb-ı ukûl
- 1913 Hîç karâr ide(bilür) mi cûyân
Eline girmese bahr-ı ummân
- 1914 Mîve hâsıl idebilür mi dıraht
Bâde-i cûyı içüp olmasa saht
- 1915 Mümkün olmaz kala dem-beste sadef
Girmeden gûşına bir dürr-i Necef
- 1916 Almadan mezra-ı dilden hâsıl
Âkıl olana ferâgat müşkil
- 1917 Tüyini düzmese bir nâka-i dîn
Câygâhın idinür mi hâmûn
- 1918 Hâm iken mîve-i ışk-ı âşîk
Cân-ı pâkine olur mı lâyık

1919 Puhte olmasa yinilür mi kebâb
Girmese câma içilür mi şarâb

1920 Âşık oldur ola dâ'im tâmi
Olmaya vuslat-ı yâre kâni

1921 Garazı ışk-ı Hudâ ola müdâm
İrişe menzil-i maksûda tamâm

1922 Anlaya câm-ı mahabbet ne ise
İrişe bezm-i hakikat ne ise

Hikâyet-i Bâ-dirâyet

1923 Mihr-i rahşân-ı sipihr-i fitnat
Mâh-ı tâbende-i burc-ı ismet

1924 Vâli-i kişver-i erbâb-ı tarîk
Hâkim-i mahkeme-i şer-i dakîk

1925 Meclis-ârâ-yı gürûh-ı sulehâ
Mürşid-i hânekah-ı ehl-i fenâ

1926 Reh-rev-i gûşe-nişînân-ı vücûd
Muktedâ-yı hulefâ'-ı mevcûd

1927 Mâlik-i genc-i rumûz-ı esrâr
Hazret-i Mâlik-i İbni Dînâr

1928 Bir gün ol pîş-rev-i ehl-i yakîn
Kıldı bir dehrî ile bahs-i metîn

1929 Hak-şinâs oldu o dervîş-nihâd
Kılmadı zerrece bahsinde inâd

- 1930 Âkîbet eylediler ahd u karâr
Ki ola elleri âlûde-i nâr
- 1931 Kangısı olsa arada sûzân
İdeler dîne delîl-i noxsân
- 1932 Sardılar birbirine ellerini
Bî-gümân eylediler dillerini
- 1933 Âteşe eylediler çünkü karîn
Yanmadı ikisi de anda hemîn
- 1934 Şermsâr itdi bu davâyı hayâl
Hâtır-ı Mâlik'e irişdi melâl
- 1935 Girye vü nâleler itdi vâfir
Didi ey Hayy (u) Semî ü Kâdir
- 1936 Bunca demdür ki ibâdet iderem
Cân (u) dilden sana hidmet iderem
- 1937 Sîne âteşgeh-i irfânundur
Dîde gark-ı yem-i ihsânundur
- 1938 Oldı ol dehrî benümle yeksân
Hazretünden iderem sana figân
- 1939 Bunı fikr eyler iken ol dâna
Cenb-i hâtifden irişdi bu sadâ
- 1940 Hâşe li'llâh ki sana ey Mâlik
Benzeye ancılayın bir müşrik
- 1941 Hîç ber-â-ber ola mı âteş ü nûr
Şeb-i deycûr ile bir midür hûr

- 1942 Eli yanmaduğını görme garîb
Ki senün destüne olmışdı karîb
- 1943 İzzetüm destüne çün oldu füzûn
Sâyesinde o dahı oldu masûn
- 1944 Ben senün hâtırını yâ Mâlik
Sımadum tâ ki olaldan sâlik
- 1945 Âferînende iken ana Hudâ
Ne keremdür ki ider istihyâ
- 1946 Âşık olanda kanâat olsa
Lutf-ı Mevlâ'da kifâyet olsa
- 1947 Mâlik'e yiter idi bu devlet
Çekmeye âteş elinden zahmet
- 1948 Râzı olmadı dili bu hâle
Ser-fürû itmedi bu efâle
- 1949 Bilür anı ki o âkıl zîrâ
Bî-nihâyet ola eltâf-ı Hudâ
- 1950 Âşıkun kârı budur leyl (ü) nehâr
Kâni olmaz ne vefâ eylese yâr
- 1951 Dilerüm Âli-i şeydâ yâ Rab
Eyleye lutfunı peyveste taleb
- 1952 Râzı olmaya visâl-i yâre
Olsa tîg-ı gam ile sad-pâre
- 1953 Matlabın ışk-ı hakîkat eyle
Mürşidin pîr-i tarîkat eyle

1954 Ne kadar masiyeti olsa füzûn
Rahmuna nisbet ile görsün dûn

Münâcât İlâ-Rabbi's-semâvât

1955 Ey ziyâ-bahş-ı çerâg-ı hurşîd
Ve'y Semî-i nagamât-ı Nâhid

1956 Nâliş itse tapuna bir şeydâ
Anı elbetde idersin ısgâ

1957 Bâni-i ışkı bize eyle zahîr
Hâne-i kalbümüz itsün tamîr

1958 Niçe bir cûra gibi hâk olalum
Demidür mest ü tarabnâk olalum

1959 Reh-i ışkunda kanâat virme
Hânekâhunda riyâzet virme

1960 Işkumı dem-be-dem efzûn eyle
Ana nisbet yirümüz dûn eyle

1961 Lutf u ihsânuna gâyet olmaz
Hân-ı enâma nihâyet olmaz

1962 Eyledün çün bizi mihmân-ı ribât
Nola yayılsa murâd üzre simât

1963 Fakrumuz sâbit ise beyne'n-nâs
Dilerüz hilatümüz kılma pelâs

1964 Câme-i ışkı giyen âvâre
Çâk çâk itmege yokdur çâre

1965 Âteş-i ışka semender-mânend
Cânumuz olmaya yâ Rab hursend

1966 Derd-i ışkun bizi çün kâh-rübâ
Muttasıl kendine cezb itse sezâ

1967 İtmeden tabı ecel seng(i) şikest
Olalum vâsıl-ı Rıdvân-ı Elest

1968 Yimeden lâşe-i lâ-şey'i gurâb
Âteş-i ışkun ile eyle kebâb

1969 Yummadan cân gözini hâb-ı ecel
Bulalum vâdî-i ışkunda mahal

1970 Gâh pûyân olalum gâh devân
İrelüm bâdiye-i ışka ıyân

1971 Salalum ışk binâsına esâs
Tâ ki mir'ât-ı dili tutmaya pâs

1972 Dâg-ı ışkunla pür olsun bu beden
Kalmasun hâne-i dil bî-revzen

1973 Sâf-dil eyle bizi âb gibi
Görmesünler dür-i nâ-yâb gibi

1974 Ehl-i ışk içre olalum mümtâz
Rûz u şeb eyleyelüm sûz u güdâz

El-makâletü's-sâniyetü Aşera
Fî-lüzûmi Sabri'l-âşiki

1975 Ehl-i irfâna sabır lâzımdur
Cümle müstacil olan nâdimdür

- 1976 Sabr ile hâsıl olur mîve-i bâğ
Sabr ile bülbül olur ehl-i ferâğ
- 1977 Çekmese şiddet-i asrı engûr
Tuta mı anı el üzre mahmûr
- 1978 Sabr ile gâh koruk helvâdur
Sabr ile katre dür-i deryâdur
- 1979 Âşık olan kişiye sabr gerek
Nefs her ne dilese cebr gerek
- 1980 Misk olur sabr idicek katre-i hûn
Cân bulur sabr ile bir beyza-i dûn
- 1981 Hâm sevdâyı ko gel puhte-dil ol
Dimezüm râh-ı fenâda hacil ol
- 1982 Mâh-ı Magrib eger olmasa sabûr
Vasl-ı Yûsuf'la bulur mıydı sürûr
- 1983 Kâni olmasa belâya Eyyûb
Çak bu denlü ola mıydı mergûb
- 1984 Sâbir olmasa cefâya Ferhâd
Lal-i Şîrîn'den alur mıydı murâd
- 1985 Ehl-i sabr olmasa Mecnûn eger
Deşt ü sahrâda tutar mıydı makar
- 1986 Sâbir olmasa firâka Yakûb
Sebeli hiç ola mıydı meczûb
- 1987 Ân-ı vâhidde togar mı âdem
Hiç kırk günde irür mi şalgam

- 1988 Mâ-hasal olmasa âşık sâbir
Işk fenninde degüldür mâhir
- 1989 Her ne cevri eyleseler ola sabûr
Vuslat içre ola tâ kim mesrûr
- 1990 Seng-i gam eylese tabını şikest
Olmaya incinüben ehl-i nişest
- 1991 Tîg-i gam kılsa dilin sad-pâre
Yine meyl ide visâl-i yâre
- 1992 Sebkât-ı usr iledür her yüsra
Hukemâ zahmet ile kıldı devâ
- 1993 Yûsuf'un olmasa cevlângehi çâh
Eline girmez idi izzet ü câh
- 1994 Hazret-i Âdem eger olsa sabûr
Gülşen-i cennete olur mıdı dûr
- 1995 Sâbir olaydı eger pervâne
Mübtelâ olmaz idi hicrâna
- 1996 Sabr ile hâsıl olur hûşe-i tâk
Sabr ile bahre irür her hâşâk
- 1997 Sabr idüp bülbül eger dutsa nefes
Hîç olur mıydı giriftâr-ı kafes
- 1998 Sabr ile olmasa ger şekker-hâ
Düşe mi vâdi-i Mısr'a bebgâ
- 1999 Cûa sabr eylese bir dâne meges
Kılmasa dâm ile şehdi heves

- 2000 Cândan ayrılmaz idi ey âkıl
Oluban lezzet-i dehre mâ'il
- 2001 Kim ki müstacil ola câhildür
Ger te'ennî dilese âkıldur
- 2002 Bal yinür mi belâsuz ey yâr
Nefsüne nola idersen icbâr
- 2003 Bu kadar kudret ile Bâri Hudâ
Sabr ider cürmün için ola kazâ
- 2004 Sen bu hâlünle nite ey ebter
İtmedün sabr ile bir yirde makar
- 2005 Haberün yok ki katı gâfilsin
Hak budur gâyet ile câhilsin
- 2006 Def-i cû itmege bir hûşe yiter
Rind isen gûşe-i bî-tûşe yiter
- 2007 Sâbir olmayana vuslat yokdur
Cû-ı kelbine kanâat yokdur
- 2008 Kar-ı deryâyı bulur bûtîmâr
Yine sîr-âb olamaz leyl ü nehâr
- 2009 Havf ider irişe diyü noksân
Bundan özge bulunur mı nâ-dân
- 2010 Olsa ger ehl-i kanâat Kârûn
Kar-ı hâke ola mıydı medfûn
- 2011 Sabr idüp istese Mûsâ'dan avn
Havf-ı mârı çeke miydi Firavn

- 2012 Ehl-i sabr olmaduğıçün kaknûs
Cândan oldu dem-â-dem me'yûs
- 2013 Ehl-i sabr olmasa ger bûm-ı fenâ
Yitişür miydi ayagina gıdâ
- 2014 Evvelâ olmasa nahl üzre sebz
Hıç bürehne olabilür midi cevz
- 2015 Tekye-i ışka girersen ey cân
Evvelâ cevz gibi ol uryân
- 2016 Sabr kıl her ne cefâ olsa sana
Ser-fürû eyle nite kim tûbâ
- 2017 İbni vakt olma televvün itme
Cümle kârunda tefennün itme
- 2018 Olmayaydı mütelevvin güller
Hıç târâc ide miydi sarsar
- 2019 Olduğıçün mütelevvin lâle
Muttasıl ser-zeniş eyler jâle
- 2020 İtmese bülbül o manâyı hayâl
Urmaya bagrına hergîz çengâl
- 2021 Nergise olmasa bu hâk mestûr
Böyle dûr olmaz idi çeşmine nûr
- 2022 Hâsılı âkıl olan sabr eyler
Her ne çekerse çeker cebr eyler
- 2023 Âkıbet sabr anı sultân eyler
Vâsıl-ı sohbet-i cânân eyler

2024 Olmaya sabr gibi sedd-i sedîd
Geçebilmez anı Yecûc-i ümîd

Hikâyet-i Bâ-dirâyet

2025 Mürşid-i kavm-i diyâr-ı Bistâm
Bâyezîd-i harem-ârây-ı enâm

2026 Neye kim eylese nefsi meyelân
Hâzır eylerdi o dem anı hemân

2027 Getürüp önine eylerdi nazar
Yimeyüp nefesine virürdi keder

2028 Nefsine cebr ana âdet idi
Katlanurdu ne aceb hikmet idi

2029 Bir gün ol şeyh-i azîz ü dâna
Bir taâm özledi gâyet ranâ

2030 Bişürüp eyledi anı tevbîr
Komadı kim yiye nefsi-i şirrîr

2031 Âkıbet hâtırı menşûr oldu
Ârzûda katı mecbûr oldu

2032 Nefsine itdi hemân anda hitâb
Didi ey hem-nefes-i hayl-i kilâb

2033 Çıkuban ekle olursan kâdir
Def-i cû eyle nefâ'is hâzır

2034 Yohsa va'llâhi atâ eylemezem
Cânuma cevr ü cefâ eylemezem

- 2035 Bunı didügi gibi agzından
Çıkdı bir kelb hemân açdı dehen
- 2306 Yimege başladı ol mâ-hazarı
Şâdmân itdi o ehl-i hüneri
- 2037 Didi ol Bârî Hudâ'ya minnet
Beni dûr eyledi senden gâyet
- 2038 Koymazam bir dahı yirüne seni
Hamdü li'llâh ki sakındum bedeni
- 2039 Def-i cû eyledi çün ol hayvân
Bâyezîd'e bu nidâ irdi hemân
- 2040 Ki senün senligün anun iledür
Anı terk itme ki cânun iledür
- 2041 Aç dehânun yine bulsun yirini
Kalmasun yohsa kalursın yirini
- 2042 Gelüp ol kelb yine itdi duhûl
Buldı evvelki mekânına vüsûl
- 2043 Sabr olmasa kişiye lâzım
Hîç cebr ide midi bu âlim
- 2044 Âferîn ana aceb âkıl imiş
Sabr fenninde katı kâmil imiş
- 2045 Her zamân cebr ile mutâd imiş ol
Bârekallâh ne üstâd imiş ol
- 2046 İstimâ itdün ise bu haberi
Âliyâ cebr ile def it zararı

2047 Nefsdür mâni-i tâc u izzet
Nefsdür mûris-i fakr u zillet

2048 Nefsüne uyma olursın bed-nâm
Kelb ile hem-nefes olur mı enâm

2049 Sözümün her birisi gevherdür
Hıfza say eyle acâ'ib yirdür

Münâcât İlâ-kâşifi'z-zulumât

2050 Meded ey Sâni ü Gaffâr-ı zünûb
Hâlık-i âlem ü Settâr-ı uyûb

2051 Muttasıl pîşemüzi sabr idelüm
Nefs-i şirrîrümüze cebr idelüm

2052 Hilat-i fâhiremüz sabr olsun
Mürşid-i mastabamız cebr olsun

2053 Puhte kıl sabr ile mânend-i kebâb
Neş'e-bahş eyle bizi hem-çü şarâb

2054 Bezm-i ışka olalum ehl-i nişest
Âleme şâh olalum niteki mest

2055 Sabrumuzla bulalum genc-i nihân
Sözümüz gevherine ol ola kân

2056 Sabr idüp cevr (ü) cefâ-yı yâre
Sînemüz itmeyelüm sad-pâre

2057 Ola kim vâsıl-ı cânân olavuz
Reşha-i mübhem-i ummân olavuz

- 2058 Ne kadar gelse dile tîr-i kazâ
İncinüp dimeyelüm vâ-veylâ
- 2059 Cevre tâlib gama râgıb olalum
Nefs-i merdüm-küşe gâlib olalum
- 2060 Ne ümîz eyler ise virmeyselüm
Virelüm lîke kesîr itmeyelüm
- 2061 Kelbe teşbîh ola nefsi-i şirrîr
Nola her lahza idersen tahkîr
- 2062 Mâni-i devlet-i ukbâ oldur
Bâis-i fitne vü gavgâ oldur
- 2063 Her fesâdun sebeb ü menşe'idür
Şeytanet eyleyenün melce'idür
- 2064 Ne belâ gelse bana andandur
Cürm ü isyân u hatâ andandur
- 2065 Çün çeke cevrini pîr-i Bistâm
Biz nice olmayalum emrine râm
- 2066 Sanadur hâcetümüz yâ Gaffâr
Nefs-i şirrîri bize eyleme yâr
- 2067 Pîşemüz sabr u kanâat olsun
Zâdumuz şükr ü riyâzet olsun
- 2068 Sabr ile ter(k) idelüm dünyâyı
Sabr ile yâd idelüm ukbâyı
- 2069 Sabrdan eyleme bir lahza bâîd
Bize cevr eylesesün nefsi-i anîd

El-makâletü's-sâlisetu Aşera
Fî-ediyeti'l-uşşâki hel-Yukbelu Em-lâ

- 2070 Âh-ı âşık ne kadar olsa kesîr
 Cân-ı maşûka idermiş te'sîr
- 2071 Dil-rübâlar ne gam olsa ser-keş
 Âşıkun âhı dilâ pür âteş
- 2072 Derd ile eylese âşık bir âh
 Çerh-i sûzân ola mânend-i giyâh
- 2073 Dime kim âh nedür ser-keşle
 Penbenün oynı mı var âteşle
- 2074 Nice âhen-dil olursa cânân
 Kalb-i âşık dahı bir âteşdân
- 2075 Gayrı âteş gibi sanman anı
 Cân alur gayrı bu virür cânı
- 2076 Gayrı âteşle kişi sũhtedür
 Nâr-ı âşıkla velî sâhtedür
- 2077 Gayrınun âbiri çokdur ammâ
 Bir nefes katlanamaz kimse ana
- 2078 Âteş-i âşık eger olmasa germ
 Sîm-berler hiç olur mıydı nerm
- 2079 Gayrı âteşler olur râhat-ı rey
 Yaz u kış âteş-i dil hem-dem-i Hay
- 2080 Bu ne hâl ola görün bi'llâhi
 Âşıkla yakmaya nâr-ı âhı

- 2081 Eyleye tâk-ı sipihri sûzân
Âşıkı itmeye bir zerre ziyân
- 2082 Niçe yıl hidmet ider ehl-i mecûs
Kurba irse yine cândan me'yûs
- 2083 Âh-ı âşık ki seher-hîz ola
Fi'l-mesel nîze-i nebtîz ola
- 2084 Âşıkun âhı semender-mânend
Atmaya küngüre-i câna kemend
- 2085 Her seher zâhir olan sanma şafak
Âteş-i âh ile yanmış el-hak
- 2086 Bu ne hâlet ola kim çâr ezdâd
Hâne-i âşıkı eyler âbâd
- 2087 Ân-ı vâhidde mûdârâ eyler
Yine irmez dil-i uşşâka keder
- 2088 Cismi hâk olduğu yitmez mi dilâ
Âh ile bunca hevâ ya ne belâ
- 2089 Gâh olur göz yaşı eyler gark-âb
Nâr-ı âh ile olur gâh kebâb
- 2090 Niçe ârâm ide âşık yârâ
Bir olacağın iki oldu hevâ
- 2091 Birini zabt idemez ehl-i nifâk
Neylesün anlara âyâ uşşâk
- 2092 Bu belâdan bu cefâdan özge
Başda bu özge hevâdan özge

- 2093 Âteşi dahı ikidür ey şâh
Birisi(nün) işi ışk (u) biri âh
- 2094 Oldı her vech ile âşık mümtâz
Bezmine el karabilmez gammâz
- 2095 Ne recâ itse anunçün cânâ
Hazret-i Hak ider elbetde revâ
- 2096 Yılda bir kez gelür ebr-i nîsân
Eşk-i âşık velî her dem bârân
- 2097 Sadeî-i semün eger açsa dehen
Pür olurdı güzelüm gevherden
- 2098 Eşk-i âşık eger itse tudyân
Cümle gark-âb ola bu kevn (ü) mekân
- 2099 Yidi kat tâsı geçermiş zehr-âb
Göz yaşıdur meger ey ehl-i savâb
- 2100 Ne kadar oldun ise âteş-dil
Söyinür ol su ile ve'l-hâsıl
- 2101 Heft yem katresine öykünemez
Yanına gelse ebed çigzinemez
- 2102 Bundan özge ola mı hîç sîm-âb
Zer-i hâlisde ola şekl-i nikâb
- 2103 Ne kadar âşık olan olsa hakîr
Âhı sultânlara eyler te'sîr
- 2104 Cânib-i Hakk'a eger itse nidâ
Olur elbetde hâcât(1) revâ

- 2105 Hâ'il olmaz ana çerh-i devvâr
Arşı vü ferşi ider cümle güzâr
- 2106 El açar hâcetine kerrûbî
Niçe olmaya cihân maglûbî
- 2107 Her ne yirde göresin bir şeydâ
Dest-bûs it ola kim ide duâ
- 2108 Dime kim âşık-ı rüsvâdur bu
Aklı yok özge temâşâdur bu
- 2109 Haberün yok ki şeh-i âlemdür
Milketi bilmeye ne mübhemdür
- 2110 Egnine geydügini sanma pelâs
Şeh-i âlem bulamaz öyle libâs
- 2111 Cânib-i Hakk'a ne kim itse duâ
İtdürür sem-i kabûle ısgâ
- 2112 Neylesün hilati erbâb-ı fenâ
Bir nazar âteşe benzer dîbâ
- 2113 Nân-ı huşk istese tan mı cânı
Üstühân oldu hümânun nânı
- 2114 Bilmese şânını tan mı agyâr
İde mi kendini Sî-murg izhâr
- 2115 Yiridür olsa yiri vîrâne
Işk genci gire mi zindâna
- 2116 Pâ-bürehne ne aceb eylese geşt
Sebz-hârâ döşedi pâyına deşt

2117 Yaraşur başına geymesze külâh
Zer-külâh oldı ana âteş-i âh

2118 Sîne-çâk olsa aceb mi her bâr
Şâhid-i ışkı ne lâzım ikfâr

2119 Nola her lahza olursa giryân
Işk gülzârına lâzım bârân

2120 Hâne-i ışk olur bî-bünyâd
Dûd-ı âhı eger olmasa imâd

2121 Eylemezse nola illerden âr
Hiç mahcûb ola mı bülbül-i zâr

2122 Nola dil virmese dehre aslâ
Lâşeye mâ'il olur mı ankâ

2123 Âşıkun her biri mayûb gerek
Sırr(ı) râz itmege üslûb gerek

2124 Zihn-i pâki ola bir sâf zücâc
İtmeye kendini zâhiren sirâc

Hikâyet-i Bâ-dirâyet

2125 Tûti-i mısır-ı sühan hoş-güftâr
Bülbül-i bâg-ı bihişt-i Attâr

2126 Sâkin-i zâviye-i Hızır-ı enâm
Gül-i gülzâr-ı meserret-peygâm

2127 İbni Edhem ki meger İbrâhîm
Oluban Dicle kenârında mukîm

- 2128 Hırkası olmuş idi sad-pâre
Anı dikmege iderken çâre
- 2129 Sûzeni düşdi elinden nâ-gâh
Kar-ı deryâyı idüp menzilgâh
- 2130 Anı görmüşdi meger bir nâ-kes
Leb-i deryâya hemân irdi o has
- 2131 Didi hâlün nedür ey İbrâhîm
Şimdi hırkan mı idersin termîm
- 2132 Şâh iken sâhib-i dîvân u haşem
Tek ü tenhâ mı yürürsin her dem
- 2133 Olmadun devlet-i dehre kâni
Âkıbet olmadı bahtun tâli
- 2134 Nâr-ı fakr ile dilün sûhtedür
Târ-ı gamla bedenün dûhtedür
- 2135 Şermsâr olma mısın ey zâhid
Hırka termîmine açdun sâid
- 2136 Saltanat çünkü görindi sana hâr
Neye varur görelüm âhir-i kâr
- 2137 Anlamadı anı kim ol nâ-dân
Gayrılar çâker ü oldur sultân
- 2138 Ne aceb hâm durur bu sevdâ
Bir ola müşg ile hâk (ü) hârâ
- 2139 Bülbül-i gülşen ola hûb-nefes
Ne revâdur ki kona şehde meges

- 2140 Ayn-ı ibretle göre bebr-i felek
Giyinür her gice altunlı benek
- 2141 Az zamân içre bulur yine fenâ
Soyınur hırka giyer ser-tâ-pâ
- 2142 İşidicek bu sözi İbrâhîm
Cümle mâhîlere emr itdi azîm
- 2143 Didi kim sûzenüm oldu nâ-yâb
Eylenüz cüst ile cüyende şitâb
- 2144 Kar-ı deryâda ne lâzım sûzen
Anda yok bencileyin çâk-beden
- 2145 Gûş-ı mâhîlere irince haber
Her biri hâzır idüp sûzen-i zer
- 2146 Arz için çıkdılar ol sultâna
Yani kim yüz süreler dâmâna
- 2147 Didi anlara o ummân-ı suhen
Bunda yok yavu kılınan sûzen
- 2148 Bunları kon getürün anı bana
Sîm ü ser meylini kılmam katâ
- 2149 Çıkdı fi'l-hâl hemân bir mâhî
Getürüp yirine emr-i şâhî
- 2150 Sûzenin eyledi ana teslîm
Didi ol şahsa hemân İbrâhîm
- 2151 Nice ol izzet ile bu kudret
Aklunı başuna dir al ibret

2152 Bu gedâlıkla niçe ol unvân
Serverâ başun için eyle beyân

2153 Ol kişi vâlih ü hayrân oldı
İtdügi kâra peşimân oldı

2154 Âşıkun hâli budur ey âkıl
Cümle maksûdını eyler hâsıl

2155 Her sözi cânib-i Hak'da makbûl
Çâk çâk olsa nola ceyb-i ukûl

2156 Tîg-i tîz oldı kelâm-ı âşık
Her kişi ana olur mı lâyık

2157 Âliyâ eyle nidâ Yezdân'a
Umaram bâis ola gufrâna

2158 Işk-ı Mevlâ'yı idersen tahsîl
Râm olur emrüne şâhân-ı celîl

2159 Çünkü ser-mâye ola der-hemyân
Var durur her ne dilersen imkân

2160 Cânib-i vâcibe eyle feryâd
Eylesün hâne-i ışkı bünyâd

Münâcât İlâ-kâbili't-teslîmât

2161 Meded ey râbita-i silk-i kıdem
Rûh-bahş-ı reşhât-ı mübhem

2162 Vâkıf-ı hâl-i dil-i masûmîn
Zâbit-i nüh-felek-i cevr-âyîn

- 2163 Masiyetden yüzümüz oldu siyâh
Şermden idemezüz sana nigâh
- 2164 Nimetün hoş görürüz minnet yok
Devlete cân virürüz hidmet yok
- 2165 Bir kulun itse birin istîcâr
Hidmet itmese irince şeb-i târ
- 2166 Getürür başına bin dürlü belâ
Ücretin virmez ider ana cefâ
- 2167 Halk olaldan berü biz vâ-feryâd
Kârumuz terk-i salât u ifsâd
- 2168 Tûşemüz emrine olmaz noksân
Buna kim kâdir olur yâ Rahmân
- 2169 İsterüz nâlemüzi gûş eyle
Magfîret kıl bizi hâmûş eyle
- 2170 Yoluna cânı fedâ eyleyelüm
Gussadan cânı rehâ eyleyelüm
- 2171 Hâşe li'llâh ki idüp sana niyâz
Ber-murâd olmaya merd-i gammâz
- 2172 Cümle isyânın idersin magfûr
Rûz-ı rûşen gibi olur pür-nûr
- 2173 Hoş gelür sana figân itse usât
Hep revâ ola ne ise hâcât
- 2174 Nazar it âh-ı seher-hîzümüze
Rahm kıl rûy-ı arak-rîzümüze

2175 Ne kadar mücrim isek yâ Mevlâ
Tabumuz pâk durur cûyâsâ

2176 Umaruz mazhar-ı dîzâr olavuz
Nimet-i ışka sezâvâr olavuz

2177 İtmedin seyl-i sirişk-i hûn-âb
Cûş idüp ömr binâsını harâb

2178 Işkuna eyle bizi şâyeste
Çâre kıl kalmayalum dil-haste

2179 Cümle hâcâtumuzu eyle revâ
Rûz (u) şeb dimeyelüm vâ-veylâ

2180 Nûr-ı ışkun bize eyle hâdî
Zulmetün refîne olsun bâdî

**El-makâletü'r-râbiatü Aşera
Fî-iltifâti'l-maşûki Fî-âşıkîhi**

2181 Bundan özge ola mı hîç devlet
Eyleye âşika cânân ragbet

2182 Geh cefâlar kılup ide bîmâr
Gûşe-i çeşm ile gâhî tîmâr

2183 Sevmese âşıkî hergiz mahbûb
Çeşm-i gam-dîdesine virmeye çûb

2184 Ne saâdet ola kim subh u mesâ
Eyleye gâh vefâ gâh cefâ

2185 Telh-kâm itmese cânı fûrkat
Vuslatından ala mıydı lezzet

- 2186 Tatlunun üstine yine tatlu
Mahv olur lezzeti ey yâr kamu
- 2187 Hârî kim olmadı verd-i ranâ
Kaldı sahrâda anunçün yektâ
- 2188 Mîvedâr olmadugıyçün şimşâd
Olmadı bâg-ı cihândan âzâd
- 2189 Mâ`il olmasa eger âşîka yâr
Hiç cefâ itmez idi leyl ü nehâr
- 2190 Rind isen anla riâyettür bu
Bâis-i sohbet-i vuslatdur bu
- 2191 Gâh âşîk gezer iken şeh-râh
Yârına râst gelürmiş nâ-gâh
- 2192 Tayanup hayret ile dîvâre
Muntazır yani selâm-ı yâre
- 2193 Gelicek yanına ol şâh-ı be-nâm
Göz ucu ile virür ana selâm
- 2194 Olamaz kimse bu hâle vâkîf
Meger ey dil ola gâyet ârif
- 2195 Bu kadar mucize besdür yâra
Vâkîf itmeye ili imrâra
- 2196 Her ki olmaya dilâ âşîk-ı pâk
Yâr bakmaz diyü olur gamnâk
- 2197 Bî-haberdür ki o sultân-ı cihân
Şekl-i murdârına olur nigerân

- 2198 Zevk ü şâdîden ise hayretdür
Bilmeyüp itdi ise gafletdür
- 2199 İltifât itmese uşşâka nigâr
İltifât eyler idi leyl ü nehâr
- 2200 Râst geldükçe ana itmese nâz
Âşık olmazdı cihânda mümtâz
- 2201 Düşe mi şân-ı şerîf-i yâra
Benzede âşıkını agyâra
- 2202 İllere her ne iderse cânâ
Eyleye âşıkına anı atâ
- 2203 İhtisas olmasa âşıkda ıyân
Rûz (u) şeb itmez idi âh (u) figân
- 2204 Nimet-i hâssadur fırsat-ı dost
Âşık oldu hemân mihnet-i dost
- 2205 Âşık olsa mukâbil cânân
Çok vefâ eyler olur lîk nihân
- 2206 Zâhiren hîç nazar itmez yüzine
Merhamet gûşını urmaz sözine
- 2207 Ne aceb hâlet olur buna ıyân
Çeşm-i cân ile olurmuş nigerân
- 2208 Her ne söylerse tutarmış ana gûş
Cân kulagina olurmuş mengûş
- 2209 Gâh olur âşıkta igmâz eyler
Çevürür rûyını irâz eyler

- 2210 Garazı ana vefâ itmekdür
Ne belâ vü ne cefâ itmekdür
- 2211 Âşıkâ yâri ne baksun zâhid
İkisinün de vücûdı vâhid
- 2212 Yaraşur mı ola dil-ber hod-bîn
Eyleye kendü cemâlin tahsîn
- 2213 Rûy-ı yâr âşıkâ oldı mir'ât
Andadur anun için zât u sıfât
- 2214 Zâhiren olmasa tan mı nâzır
Dûr olmak nazarından nâdir
- 2215 Dûr olur mı güneşe hiç zerrât
Ne kadar kaplasa dehri zulumât
- 2216 Ayrılır mı gül-i terden jâle
Sînesi içre diler kim kala
- 2217 Cezb ider diyü vücûdın hurşîd
Şeb-i târ irmese olmazdı bedîd
- 2218 Halk sanur ki ire eflâke
Kul olam ancılayın idrâke
- 2219 Dâmen-i yâri koyup bir mahzûn
Kar-ı hâke düşe mi çün Kârûn
- 2220 Hiç bâlâya akar mı seyl-âb
Ola mı hâkde dürr-i nâ-yâb
- 2221 Yârdan âşık olur mı mehcûr
Mîhrden ayrıla mı pertev-i nûr

- 2222 Nereye olsa nigârı nâzır
Cân-ı âşık olur anda hâzır
- 2223 Baksa uşşâka gazabla cânân
Gayra bakma diyü olur nigerân
- 2224 Zâhiren her müjesi hançerdâr
Manîde sûzen-i dil-rîş nisâr
- 2225 Zâhiren gözleri bir şîr-i gazûb
Manîde her biri âhû gibi hûb
- 2226 Nazar itsen deheni dem-beste
Yine ahvâli sorar peyveste
- 2227 Bilmeyenler anı düşnâm sanur
Gâh olur subhı kişi şâm sanur
- 2228 Bakıcak yâre irişür hayret
Hîç fark itmege kalmaz tâkat
- 2229 Göricek çâregerin dîvâne
Söylemez sâkit olur efsâne
- 2230 Pâdişâhun yanına varsa gulâm
Hayretinden idebilür mi kelâm

Hikâyet-i Bâ-dirâyet

- 2231 Muktedâ-yı sulehâ-yı âlem
Fahr-ı ayân-ı güzergâh-ı ümem
- 2232 Matla-ı şems-i ibâdât-ı Hudâ
Menba-ı lema-i envâr-ı hüdâ

- 2233 Bâni-i mahfil-i erbâb-ı kemâl
Hâdi-i râh-revânân-ı visâl
- 2234 Tekye-i dîn-i resûl-i mimâr
Hazret-i şeyh Habîb-i Neccâr
- 2235 Vâli-i şehri velâyet oldur
Ârif-i mezheb-i millet oldur
- 2236 Yolda bir gün gider iken tenhâ
Kasd-ı teşhîr için olındı nidâ
- 2237 Katl kılmışdı meger bir hûnî
Bî-nişân itmege bir mahzûnî
- 2238 Yog idi ancılayın bir fâsık
Asmadan gayra degüldi lâyıık
- 2239 Reseni olmuş idi gerden-bend
Kulle-i mevtine atmışdı kemend
- 2240 Ne ola diyü bu gavgâya sebeb
Bakdı ol kâtile ol fahr-ı neseb
- 2241 Rîsmânın görüp igmâz itdi
Bakmadı bir dahı irâz itdi
- 2242 Kıldılar çünkü o şahsı ber-dâr
Tolnup mihr irince şeb-i târ
- 2243 Birisi gördi anı rü'yâda
Bâg-ı huld içre gezer âzâde
- 2244 Nûrdan tavk geçüp gerdenine
Hilat-i fâhire giymiş tenine

- 2245 Gülşen-i huldı gezer ferhunde
Gonçeveş virmiş ana fer hande
- 2246 Didi ol şahs ana ey kâtil
Bu makâma neden oldun vâsıl
- 2247 Katı bed-çihre idün dünyâda
Bu melâhat ne durur ukbâda
- 2248 Muttasıl fisk idi yârâ amelün
Asılup tâ irişince ecelün
- 2249 Zevkuna şimdi bulunmaz gâyet
Görelüm söyle ne oldı hikmet
- 2250 Dâr-ı dünyâda çün oldun ber-dâr
Ayagun yirlere basmazsa ne var
- 2251 Dâr-ı dünyâda asılsa kâtil
Bâis-i rifat imiş ey âkıl
- 2252 Didi ol ârife pür-şûr (u) şagab
Bu benüm rifatüme oldı sebep
- 2253 Rîsmân ile giderken nâ-gâh
Gözi ucıyla habîb itdi nigâh
- 2254 Bâis oldur ki benüm gibi habîs
Dinlerem gülşen-i huld içre hadîs
- 2255 İki cânibde bile oldı zaîm
Âşıkı eyledi cânân tazîm
- 2256 Biri oldur ki o şahs-ı fâsık
Nazar-ı şeyhe olınca lâyıık

2257 Vâsıl-ı ravza-i Rıdvân oldu
Terk idüp girye(y)i handân oldu

2258 Birisi dahı budur Hazret-i Hak
Sakladı hâtır-ı şeyhi el-hak

2259 Nazar itdi diyü ana bir dem
Eyledi menzilini Bâg-ı İrem

2260 Âliyâ gam yime bu isyâna
Bir bahâne idegör Gufrân'a

2261 Evliyâdan nicesi kıldı nazar
Umaram kalmaya hâtırda keder

2262 Bâis-i vuslat ola Rıdvân'a
Ravzanı dūr ide Hak nîrâna

2263 Olmayup sînedede dâg-ı cihân
İdesin Bâg-ı İrem'de cevelân

Münâcât İlä-gâfiri's-seyyi'ât

2264 Meded ey vâkıf-ı sırr-ı esrâr
Meded ey Sâni-i çerh-i devvâr

2265 İbtidâ olmayıcak şânunda
İntihâ olmaya ihsânunda

2266 Şermsâr itdi bizi cürm ü günâh
Vay eger olmaz isen püşt ü penâh

2267 Râh-ı zulmetde vücûdum nâ-yâb
Kall u cû it kulunam yâ Tevvâb (?)

- 2268 Ömrveş irmedi pâyâna emel
Bağladı dîdemüzi hâb-ı ecel
- 2269 Lutfuna tayanuban yâ Gufrân
Az ömr içre çoğ itdük isyân
- 2270 Cânumuz aldı ecel hem-çü kabes
Başda dahı turur bunca heves
- 2271 Dilümüz varmaz ide sana niyâz
Vâkıf olur diyü nefis-i gammâz
- 2272 Sana hod hâlümüz oldu malûm
Dilerüz eyleme yarın magmûm
- 2273 Derd-i ışkunla çün olduk bîmâr
Umaruz eyleye lutfun tîmâr
- 2274 Âşıkı çünki esirger maşûk
Âhumuz irse nola tâ ayyûk
- 2275 Işkumuz ışk-ı hakikat bilürüz
Hîdmet-i şükrünü minnet bilürüz
- 2276 Hâşe li'llâh idevüz kat-ı recâ
Işkuna hem-dem iken yâ Mevlâ
- 2277 Bir bahâne gerek ihsân idesin
Cürmümüz mûris-i gufrân idesin
- 2278 Bize ışkun gibi olmaya sened
Magfîret kıl bizi ey Ferd (ü) Samed
- 2279 Resen-i hayrete geçmişdür ser
Kılma ber-dâr bizi ey mihter

2280 Gülşen-i huld(i) temâşâ idelüm
Bezmümüz meclis-i havrâ idelüm

2281 Kalmadı zerre kadar dilde şekîb
Korkaruz kim ire cânâ âsîb

2282 Kayd-ı gamdan bizi âzâd eyle
Tekye-i vahdete irşâd eyle

2283 Eylemezdük bu kadar sît (u) sadâ
Rabbenâ inneke levlâke lenâ

El-makâletü'l-hâmisete Aşara
Fî-ittihâdi Vücûdi'l-âşıkı ve'l-maşûki

2284 Cân-ı âşık didüğün dil-berdür
İkisi bir birisi berterdür

2285 Birisi cân u birisi tendür
Biri târ u biri pîrâhendür

2286 Birisi çerh gibi ser-gerdân
Mîhrveş birisi olmuş tâbân

2287 Birisi gül birisi bülbüldür
Biri peymâne birisi müldür

2288 Şeb gibi birisinün bahtı siyâh
Rûzveş birisi manzûr-ı nigâh

2289 Biri hurşîd gibi nûr-efzâ
Birisi mâh-sıfat tîre-nümâ

2290 Birisi şem ü biri pervâne
Biri hûşyâr u biri mestâne

- 2291 Biri müşg ü birisi âhûdur
Işk sırrını açan heb bûdur
- 2292 Birisi serv ü biri fâhtedür
Sûhte biri biri sâhtedür
- 2293 Birisi âteş ü birisi hevâ
Birisi hâk durur birisi mâ
- 2294 İtibâr ile ikidür zâhid
Yohsa ikisi de oldı vâhid
- 2295 Cânı cisminden ayırmak müşkil
Bir durur ikisi de ve'l-hâsıl
- 2296 Olsa âşık gam ile âlüfte
Ola maşûk dahı âşüfte
- 2297 Kılsa âşık gam ile âh (u) figân
Rahm ider görse bu hâli cânân
- 2298 Âşıkun kâmetini bâr-ı belâ
Eylese yâ gibi ey yâr dü-tâ
- 2299 Egilür kaddi nihâli yârün
Merhabâ ile alur efkârün
- 2300 Âşıkun rûyını zerd itse anâ
Eyler elbette (ki) cânânı devâ
- 2301 Zer gibi rûyını zerd itse garîb
Genc-i vaslına çeker anı habîb
- 2302 Rahm ider âşık-ı gamnâk olana
Mâ'il olur su gibi pâk olana

- 2303 Âşıkı hüsnine mir'ât bilür
Mihrine illeri zerrât bilür
- 2304 Dâ'imâ hıfz u hirâset eyler
İrzını yani sıyânet eyler
- 2305 Âşıkun ırzıdur ancak arzı
Zâtdur kendüsi oldur arazı
- 2306 Rûz (u) şeb âşıkı nâlân olsun
Muttasıl gözleri giryân olsun
- 2307 Zerrece zâtına gelmez noksân
Hâkden mihre irişür mi ziyân
- 2308 Yâ niçün mâni olur ol hâle
Merhametdür garaz ol pâ-mâle
- 2309 İmdi şimden gerü malûm oldı
Mâ-cerâ neydügi mefhûm oldı
- 2310 İkinün de vücûdı bir imiş
Biri gam çekse biri acır imiş
- 2311 Kesreti ko dile vahdet gelsün
Âşık olmaga liyâkat gelsün
- 2312 Gûşe-i uzleti ko vahdete gel
Hâlet-i iffeti ko hıffete gel
- 2313 Cânunı vâsıl-ı cânân eyle
Cismüni hem-dem-i hicrân eyle
- 2314 Menzilün tayy idegör âlemde
Fûrkat (ü) vuslata ir bir demde

- 2315 Genc-i medfûnunu irgür gence
Dil-i vîrânunu sal bir künce
- 2316 Dâmen-i vahdeti kıl sad-pâre
Cân-ı bîmâruna irsün çâre
- 2317 Vahdeti terk idüben vahdet bul
Kayd-ı kesretde iken kesret bul
- 2318 Çâr dîvâr-ı mahabbet-hâne
İki olsa ola mı vîrâne
- 2319 Bilki bünyâdı dahı muhkem olur
Güm olursa dimesünler kem olur
- 2320 Ne gam ol hâneye kim dest-i kazâ
İde ibkâ bula mı hiç fenâ
- 2321 Geçemez sakfını bârân-ı felek
Benzemez kasrına eyvân-ı felek
- 2322 Ne binâ ola ki bennâ-yı karâr
Kâr-gîr ide anı bî-mismâr
- 2323 Derd için aglama dermân idegör
Cânunu cânda pinhân idegör
- 2324 Öl diril anla mahabbet remzin
Bildürüp cânuna vuslat remzin
- 2325 Genc isterse teni vîrân it
Cânı cân hânesine mihmân it
- 2326 Yârdan kesb-i letâfet eyle
Meskenün gûşe-i vahdet eyle

2327 Bir durur âşık u maşûk dilâ
Rind isen eyle bu sırrı ihfâ

2328 İtimâd itmez isen bu habere
Nazar it kıssa-i ehl-i hünere

Hikâyet-i Pür-Şikâyet

2329 Bülbül-i bâg-ı kitâb-ı mezkûr
Sözi bu vech ile kıldı menşûr

2330 Didi kim âşık-ı âşüfte idüm
Nâvek-i ışk ile dil-süfte idüm

2331 Nûr-ı ışk ile gönül rûşen idi
Dîde dil hânesine revzen idi

2332 Hûb idi gâyet ile mahbûbum
Cân ile olmuş idi mergûbum

2333 Dil-i bîmâr(um)a dermân idi ol
Ten-i efsürdeme hem cân idi ol

2334 Rûz (u) şeb mûnis idi biz hâke
Başum irmişdi ser-i eflâke

2335 Şâd idüm vaslı ile peyveste
Pâdişâh idi dil-i işkeste

2336 Nâz ile eylese ben hâke hitâb
Dil-i atşânım olurdu sîr-âb

2337 Yüzüme bir nazaritse nâ-gâh
Zevkden olur idüm âleme şâh

- 2338 Zeyn iderdüm anı meşşâta-misâl
Nahl idi sanasın ol tâze nihâl
- 2339 Hüsn-i hulkına nihâyet yog idi
Edeb ü hilmine gâyet yog idi
- 2340 Bezm-i fûrkatde ki kan içmiş idüm
Bâdeveş anı revân içmiş idüm
- 2341 İricek rûz-ı visâl-i yâre
Anı akıtmaga buldum çâre
- 2242 Gerçi kim vuslata irse âşık
Hûn-ı mihnetden olurmuş fâ'ik
- 2343 Cüraveş lîke kalurmuş sâkî
Bana peymâne-i dilde bâkî
- 2344 Kasd-ı fâsâd eyledüm âhir kârı
Çagırup yanuma bir gam-hârı
- 2345 Nice gam-hâr ki fâsâd imiş ol
Hâsılı haylice üstâd imiş ol
- 2346 Sanatı içre aceb kâmil imiş
Hak budur mâhir imiş kâbil imiş
- 2347 Şâir-i rind ü Terâşî-mahlâs
Ârif-i nûkte-i esrâr-ı kasas
- 2348 Evvelâ sâidümi bend itdi
İhtirâz itme diyü pend itdi
- 2349 Eline nîşter aldı fi'l-hâl
Nîşterdür ki bulunmaya misâl

- 2350 Benzemiş tîgçe-i dellâke
Ber-nazar mâh-ı nev-i eflâke
- 2351 Pîl hortûmına benzerdi hemân
Muntazırdur ki akarsa içe kan
- 2352 Çünkü bir defa zahimnâk itdi
Subhveş cân yakasın çâk itdi
- 2353 Ben umardum ki şafak gibi hemân
Lûle-i çeşme-i dilden aka kan
- 2354 Çıkmayup kanı velî kaldı yiri
Şermsâr itdi o ehl-i hüneri
- 2355 Kişi bir sanati tahsîl idicek
Arıdup cânını tekmîl idicek
- 2356 Olicak böylece üstâd olsa
Kadı ter-dest ise fassâd olsa
- 2357 Gördi çün yaremi yâr-ı cânım
Kulina acıdı ol sultânım
- 2358 Hayli mecrûh u girîzân oldı
Sanasın kim arada kan oldı
- 2359 Bakdı fassâda gazabla gamnâk
Gûyiyâ âşıkını kıldı helâk
- 2360 Hayrete vardı görüp bu hâli
Bildı Leylâ dahı bu ahvâli
- 2361 Ger vücûd olmasa idi vâhid
Hûn-feşân olmaz idi ol sâid

- 2362 Işk-ı Mecnûn'a idün istihsân
Akıdur sâidini zahmına kan
- 2363 Işkumı sanmasun iller ola dûn
Işk-ı Mecnûn'dan olmuşdı füzûn
- 2364 Hod-fürûş anlamasunlar ey dil
Diyeyin hâl-i dili ve'l-hâsıl
- 2365 Ben ki bir âşık-ı pejmürde idüm
Hâlet-i ışk ile efsürde idüm
- 2366 Fasd itdürmege kıldum âgâz
Nîşter birle olup zahm-endâz
- 2367 Merhamet kıldı bana cânânım
Akmadan dahı bedenden kanım
- 2368 Kulzüm-i âtıfeti cûş itdi
Kendini vâlih ü medhûş itdi
- 2369 Akıcak sâid-i âşıkdan kan
Hüner oldur ire maşûka ziyân
- 2370 Katı çok hâl degüldür cânân
Fasd idince aka âşıkdan kan
- 2371 Hârik-i âde budur dünyâda
Emr-ber-aks ola ben şeydâya
- 2372 Ehl-i irfân olan anlar anı
Kangı cânibde ise noksânı
- 2373 Yâ ilâhî dilerem kim Âlî
Işkdan olmaya bir dem hâlî

2374 Hâlet-i ıřka dūřūp peyveste
Gözi yařı ide hâki řūste

2375 Kûtını nimet-i ışk eyle anun
Kuvvetin sıhhat-i ışk eyle anun

2376 Işksuz cânına irgürme hayât
Gözine âlemi göster zulumât

Münâcât İlâ-câmii'l-ışgât

2377 Ey Hudâ eyle duâyı ışgâ
Işkdan cân (u) dili kılma cüdâ

2378 Gavta-i kulzüm-i ışk eyle beni
Göreyin bileyin anunla seni

2379 Gözlerüm yaşı da tugyân itsün
Merdüm-i dîdelerüm kan itsün

2380 Derd-i ışka olayın şâyeste
Gâh dil-beste gehî dem-beste

2381 Işk ile şöyle letâfet bulalum
Cân-ı cânân ile vahdet bulalum

2382 Pâyine yüz sürelüm sâye gibi
Dâmenin bekleyelüm dâye gibi

2383 Âhumuz kûyına ferrâş olsun
Dîde sakkâ gibi hûn-pâş olsun

2384 Kûyını cennet-i me'vâ bilelüm
Kapusın Kabe-i ulyâ bilelüm

- 2385 İdelüm gâh miyânını hayâl
Söyleyüp anda niçe kıl ile kâl
- 2386 Geh lebin gâh dilin söyleyelüm
Yani tûtî gibi şekker yiyelüm
- 2387 Tûtyâ idinelüm gerd-i rehin
Alalum mihr-i münîrün külehin
- 2388 Kîmyâ ilmini tahsîl idelüm
Sîmyâgerligi tekmîl idelüm
- 2389 Halkı biz seyr idelüm ser-tâ-ser
İtmesün kimse bize kılca nazar
- 2390 Olalum câm-ı mahabbet ile mest
Gönlümüz niçeye dek ola şikest
- 2391 Nûhveş vâsıl-ı ummân olalum
Dimezüz garka-i tûfân olalum
- 2392 Işkumuz rûz-be-rûz efzûn it
Tâli ü bahtumuzı meymûn it
- 2393 Zikr-i ışkı dile evrâd eyle
Bezmümüz halvet-i zühhâd eyle
- 2394 Eyledük hilatümüz hâk-sirişt
Lâyık oldur yüzümüz olmaya zîşt
- 2395 Bahr-ı ışka idüb(en) cânı sipend
Nimet-i vuslata eyle hursend
- 2396 Kuhl idüp gerdümüzü hurşîde
Gâze kıl hûn-ı dili Nâhîd'e

El-makâletü's-sâdisetu Aşera
Fî-ittibâi'l-âşıkı İlâ-maşûkîhi

- 2397 Lema-i ışk olunca lâmi
Emr-i yâre olur âşık tâbi
- 2398 Yâr (u) cânânı ne kim görse revâ
Âşık oldur vire ol hâle rızâ
- 2399 Tapşura gerden-i teslîmi hemân
Ne dilerse ide ana cânân
- 2400 Kul olur mı o kişi sultâna
Kâ'il olmaya ebed fermâna
- 2401 Olsa bülbül gibi fermân-berdâr
Bâg-ı âlemde olur ber-hordâr
- 2402 Dimesünler ki anâdil bir ân
Görmedi bûy-ı vefâ gülde ıyân
- 2403 Muttasıl âh u figân eylerler
Gussayı fasl-ı hazân eylerler
- 2404 Andelîbân-ı çemen ve'l-hâsıl
Oldılar bezm-i visâle vâsıl
- 2405 Besdür anlara hemân bu hâlet
Olalar şâh-ı güle hem-sohbet
- 2406 Kılmasa şâhid-i gül arz-ı cemâl
Yaz u kış olur idi cümlesi lâle
- 2407 İrmese gülşene teşvîşle nemâ
Bülbülân eyleye mi sît u sadâ

- 2408 Olsalar bezm-i gül-i gülşene dūr
Cümle hāmûş ola gûyâ usfūr
- 2409 İmtisâl ise yiter besdür bes
Yâr için ola giriftâr-ı kafes
- 2410 Yûsuf'a olmasa tâbi Yakûb
Fürkatinden çeke miydi âşûb
- 2411 İhtiyâr ile degüldür bu hayâl
Olmaya hâtır-ı yâra meyyâl
- 2412 Yâr her vazı ki görse makûl
Eyler âşık anı elbetde kabûl
- 2413 Cânın alursa da tугyân itmez
Bir nefes nâle vü efgân itmez
- 2414 Hâsılı âşık olan rüsvâlar
Emr-i cânâna olurlar çâker
- 2415 Yûsuf'un emrini görse makbûl
Olsa fi'l-cümle Züleyhâ'sı hamûl
- 2416 Koymaz idi anı bir zindâna
Mübtelâ olmaz idi hicrâna
- 2417 Hâtır-ı yâri yapaydı mahzâ
Nâydan yapmaz idi köhne serâ
- 2418 Evvelâ Yûsuf-ı pîr-i Kenân
Kendini itmiş idi der-zindân
- 2419 Şihne-i kişver-i ıška zindan
Dil-i âşık durur ey yâr hemân

- 2420 Nitekim meclis-i uşşâk-ı zemen
Oldı cânânedeki çâh-ı zekan
- 2421 Bir durur âşık (u) maşûk ammâ
Bu degüldür ki ide ana cefâ
- 2422 Hîç zindâna girer mi sultân
Gülşen-i cennet olur mı zindân
- 2423 Kanda kim sâkin ola bir mahbûb
Sakf-ı eflâk ola yâ gülşen-i hûb
- 2424 Bassa mey-hâneye dildâr ayak
Raks ider şevk ile nâ-çâr ayak
- 2425 Hazret-i Yûsuf (1) kim ihvânı
Çâha atmışlar idi pinhânî
- 2426 Garaz ol mâha husûf irmekdi
Mîhr-i Yakûb'a kûsûf irmekdi
- 2427 Kar-ı çâh olmuş idi mâristân
Yani kim irgüreler ana ziyân
- 2428 Lîk fikr itmediler kim ayı
Hıfz ide kâkül-i anbersâyı
- 2429 Mârdan gence irişür mi ziyân
Hayyeden korka mı şâh-ı mârân
- 2430 Başdan ayaga o gîsû-yı siyâh
Hem penâh oldı hem idindi penâh
- 2431 Kar-ı çâha inicek ol dildâr
Kar-ı çâh olmuş idi sünbülzâr

- 2432 Nice çâh ola aceb âlemde
Mîhr ü meh sâye sala bir demde
- 2433 Niçe bâg ola gül ile sünbül
Ne dirahî ola ki efyûn ile mül
- 2434 Cümle hem-asr olalar bir demde
Hîç hazân görmeyeler âlemde
- 2435 Gûşuna irdi bu resm-i ahbâr
Tâbi ol her ne (ki) emr eylese yâr
- 2436 Işk hâlinde velâyet çokdur
Fehm iden kimseye hikmet çokdur
- 2437 Hâlet-i vâhidede bir insân
Hem kul olur hem olur şâh-ı cihân
- 2438 Hem olur âkıl ü hem dîvâne
Dahî huşyâr u dahî mestâne
- 2439 Beyt-i Mamûr ola hem vîrâne
Meskeni künc ola hem mey-hâne
- 2440 Hem vücûdı ola vü hem madûm
Şâz (u) handân ola vü hem magmûm
- 2441 Kudret-i Hakk'a nihâyet yokdur
Kuvvet-i Hâlik'a gâyet yokdur
- 2442 Sahn-ı âlemde olupdur meşhûr
Işk ile her kişi olur mecbûr
- 2443 Dem olur genc iken olur vîrân
Şâd olur gâh bulur genc-i nihân

2444 Bu kadar saltanata oldu kefil
Cümle emrinde itâat tahsîl

Hikâyât-i Bâ-dirâyât

2445 Nakl olunur ki resûl-ı azam
Muktedâ-yı rüsûl ü fahr-ı ümem

2446 Pertev-i lema-i nûr-ı Yezdân
Şema-i encümen-i kevn ü mekân

2247 Bâis-i hilkat-i hâk ü eflâk
Gül-i gülzâr-ı hadîs-i *levlâk*

2448 Mürşid-i mastaba-ı ehl-i yakîn
Nâkıl-i menkabe-i meclis-i dîn

2449 Genc-i pinhân-ı rumûz-ı manâ
Vâkıf-ı nükte-i esrâr-ı Hudâ

2450 Tûti-i hoş-sühan-i mısır-ı vücûd
Bülbül-i nagme-zen-i gülşen-i cûd

2451 Server-i hitta-i eknâf-ı kelâm
Vâli-i milket-i vahy ü ilhâm

2452 Dür-i deryâ-yı risâlet oldur
Gevher-i kân-ı siyâdet oldur

2453 Emr-i Hak ile gelüp peyk-i celîl
Kabz-ı rûh eyleyicek Azrâ'îl

2454 Alıcak cân gözini *hâb*-ı ecel
İricek ömr binâsına halel

- 2455 Kim idüp ârızı gülgûnesini
Çıkarup hırka-i meymûnesini
- 2456 Çâr yârına vasiyyet itdi
Bu tarîk ile nasîhat itdi
- 2457 Didi bu hırkamı Veyse'l-karan'a
İledüp geydürün ol gül-bedene
- 2458 Ser-te-ser dehri gezün ve'l-hâsıl
Tâ olunca o azîze vâsıl
- 2459 İledüp hırkayı teslim eylen
Hâlet-i mevtümi tefhîm eylen
- 2460 Hem size bâis-i vuslat olsun
Sebeb-i rahmet ü şefkat olsun
- 2461 Cân gözin yumdı resûl-i gerdûn
Genc idi hâkde oldı medfûn
- 2462 Tutdı âfâkı hemân-dem zulümât
Gâ'ib oldı aradan âb-ı hayât
- 2463 Nâvek-endâz olup ol dem eflâk
Yayını aldı ele ezfendâk
- 2464 Çözdi gîsûlarını ebr-i semâ
Kıldı mâtem-zedeler gibi bükâ
- 2465 Kıldılar çünki edâ'-i hidmet
Virdi anlara vasiyyet dehşet
- 2466 İbni Hattâb ile İbni Tâlib
Oldılar Hazret-i Veys'e tâlib

- 2467 Olsalar kangı diyâra mihmân
Var mıdur diyü sorarlardı Karân
- 2468 Âkıbet azm idüp ol ehl-i ukûl
Buldılar maksad-ı aksâya vüsûl
- 2469 Sordılar karyeye gördükde tamâm
Var mı bir kimse ana Veys ola nâm
- 2470 Didiler var durur ammâ hâlâ
Geşt ider tagları sahrâ-peymâ
- 2471 Delidür ol size matlûb olmaz
Vahşet iden kişi mahbûb olmaz
- 2472 Bir iki üstürü var ser-gerdân
Seyr ider anlar ile kûhistân
- 2473 Didiler var mı tarîk-i makûl
Bulavuz anun ile ana vüsûl
- 2474 Cümlesi râh-nümâ oldı hemân
Oldı anlar dahı Veys'(i) cûyân
- 2475 Âkıbet buldılar ol dânyâyı
Gezer üstürler ile sahrâyı
- 2476 Virdiler yanına varınca selâm
Cân ile redd-i selâm itdi imâm
- 2477 Didiler ana resûl-i âlem
Melce'-i âlem ü erbâb-ı ümem
- 2478 Hırkasın sana vasiyyet kıldı
Bize îsâlini hidmet kıldı

- 2479 Budur ol hırka diyü ol iki yâr
Kıldılar Veys-i Karân'a îsâr
- 2480 Göricek hırka(y)ı ol şâh-ı güzîn
Eyledi yaşı ile gevher-çîn
- 2481 Çeşmi nemnâk ü derûnı gamnâk
Eyledi ceyb-i bükâyı sad çâk
- 2482 Didiler ana çekersüz çü taab
Ne içün itmedünüz vaslı taleb
- 2483 Yüz sürüp ayagina cûyâsâ
İrişürdi dil-i mahzûna safâ
- 2484 Didi görmüş midünüz siz anı
Didiler olmuş iduk yârânı
- 2485 Açdurup anlara fi'l-hâl dehân
Gördi heb yirlü yirinde dendân
- 2486 Didi anlara o şekker-güftâr
Yârlık davisin itmen zinhâr
- 2487 Görmedüm gerçi ki ben ol şâhı
Kıble idinmedüm ol dergâhı
- 2488 Semüme lîk irince bu haber
Ki iki dişlerine oldı zarar
- 2489 Bilmeyüp kangısı idi anı
Hâke saçdum dükeli dendânı
- 2490 Siz ki ol servere yârân olasuz
Hâne-i lutfina mihmân olasuz

- 2491 İmtisâl itmeyesüz hergiz ana
Derdünüz olsa nola dâ' u belâ
- 2492 Bu kelâm anlara te'sîr itdi
Cânlarında yitişüp yir itdi
- 2493 Hayli feryâd u figân eylediler
Eşk-i hûn-âb(1) revân eylediler
- 2494 İmtisâl olmasa maşûka dilâ
Veys dendânına virmezdi fenâ
- 2495 Yâ İlâhî dilerem kim her bâr
Emrüne tâbi olam leyl ü nehâr
- 2496 Cânımı emrüne münkâd eyle
Gönlümi manzar-ı evtâd eyle
- 2497 Haste-hâl eyleme Âlî'(y)i müdâm
Rûz (u) şeb eyle anı istihdâm
- 2498 Cânını ışkuna mutâd eyle
Mefhar-ı zümre-i zühhâd eyle
- Münâcât İlâ-âlimi'l-hafıyyât**
- 2499 Meded ey bâsıt-ı nat-ı gerdûn
Nakş-bend-i felek-i bûkalemûn
- 2500 Meclis-ârâ-yı gülistân-ı zemîn
Âferînde-i bustân-ı yakîn
- 2501 Hâfız-ı hitta-i ehl-i idrâk
Nûr-bahşende-i peygûle-i hâk

- 2502 Kût-ı erbâb-ı semen sendendür
Dâne-i murg-ı çemen sendendür
- 2503 Def-i cû itmez idi cân-ı sakîm
Keremün olmasa insâna amîm
- 2504 Sînemüz mihrün ile pür-nûr it
Gönlümüz ıskun ile mesrûr it
- 2505 Emrüne râm olalum leyl ü nehâr
İrmeye tâ dil-i mahzûna gubâr
- 2506 Nefs-i şirrîrümüz itse tugyân
Gelmese hâtıra havf-i nîrân
- 2507 Işk ile gönlümüze tevfik it
Yirümüz hânekah-ı tahkîk it
- 2508 İricek ömr binâsına halel
Hâk-zîr eyleyicek cismi ecel
- 2509 Eyle her bir sözüümüz âb-ı hayât
Gûşemüz kılma velîkin zulümât
- 2510 Ravzamuz ravza-i Rıdvân eyle
Hâkümüz kühl-ı azîzân eyle
- 2511 Yalunuz kalmayalum hâk içre
Koma cânı has u hâşâk içre
- 2512 Hûr (u) gılmânı enîs eyle bize
Fahr-ı âfâkı re'îs eyle bize
- 2513 Çihre-sây olsa livâ-yı İslâm
Cümle insâna resûl olsa imâm

- 2514 Sâyesinde olalum âsûde
Pây-ı âmâlümüz olsun sûde
- 2515 Emrüne eyle muî ü münkâd
Nazar itsün bize dâ'im evtâd
- 2516 Zümre-i huld-nişînân olalum
Mîve-çînân-ı gülistân olalum
- 2517 Masiyet yakasını çâk idelüm
Magrifet bahrını idrâk idelüm
- 2518 İmtisâl eyleyelüm dünyâda
Şermsâr olmayalum ukbâda

El-makâletü's-sâbiatu Aşera
Fî-gumûmi'l-firâki ve Mâ-yeteallaku Bihâ

- 2519 Bundan özge ola mı derd ü belâ
Vuslata irmeye âşık katâ
- 2520 Bî-aded sidrede dürr-i şehvâr
Ne var olmadı ise kar-ı bihâr
- 2521 Nimet-i hulda ne lâzım tabbâh
Âteş-i âhı kosun her güstâh
- 2522 Âşıkâ buncılayın yâr olmaz
Ki ana yâri olan yâr olmaz
- 2523 Yüzine bakmaz ider istignâ
Buna kim katlanabilür acabâ
- 2524 İhtiyârı gidüp elden her ân
Tekye-i gamda ider âh u figân

- 2525 Âhdur âşıkâ her dem maksûd
Tâ ki hıfz ide (anı) dûd-ı kebûd
- 2526 Lebi helvâsını kim kıldı hayâl
Bî-duhân olmag ana oldı muhâl
- 2527 Girdi çün micmere-i fûrkate ûd
Bûy virmek ola mı hiç bî-dûd
- 2528 Hâtırında ola lal-i cânân
Eşk-i hûnîni nola olsa revân
- 2529 Tâk-i ümmîdi kesildi yârâ
Reşehâtı niçe dinsün acabâ
- 2530 Tîg-i gam eyledi çün sad-pâre
Kan akıtsa nola ol bî-çâre
- 2531 Haste-hâl olana oldı mutâd
Akıda kanını ol dem fassâd
- 2532 Eşk-bâr olmasa cism-i hâki
Gird-bâd ile bulur eflâki
- 2533 Ne yarar olmasa bârânı sehâb
Teşne sîr-âb ide mi hiç serâb
- 2534 Gavtadan irmese gûşına sadâ
İde mi cûş neheng-i deryâ
- 2535 Reşhalar olmasa zımnında nihân
Germ olur mı idi mihr-i rahşân
- 2536 Neye yarar suyu olmasa bunar
Jâlesüz neşv bulur mı gülzâr

2537 Aglamak fahrı durur uşşâkun
Âb yüzi suyudur âfâkun

2538 Âşık âh eylememek oldı muhâl
Söyledür ıssını elbette mâl

Hikâyât-i Bâ-dirâyât

2539 Mürşid-i hânekah-ı ehl-i sülûk
Şeyh-i pîrân-ı ekâlîm-i mülûk

2540 Hâdi-i kavm-i dalâlet-peymâ
Mîr-i mîrân-ı cüyûş-ı sulehâ

2541 Hâmi-i sûr-ı diyâr-ı Basra
Gelmemiş idi ana benzer asra

2542 Bir gün ol fikr-i ser-encâmında
Oturup savmaası bâmında

2543 Kâr idüp cânına bîm-i fûrkat
Giryeler kıldı o fahr-ı millet

2544 Bâmdan gözi yaşı oldı revân
Gûyiyâ nâzil olurdu bârân

2545 Hânenün sakfın iderdi gark-âb
Kılmaya âhı odı tâ ki harâb

2546 Râst geldi ana bir pîr-i azîz
Olmaya ancılayın ehl-i temyîz

2547 Bildi kim göz yaşıdur bu seyl-âb
Hasan'a itdi hemân anda hitâb

- 2548 Didi ey zâhid-i sâfi-meşreb
Âb-deste bu su yarar mı aceb
- 2549 Ne aceb gavtası var bu bahrun
Nûr-ı aynı gibi cümle nehrün
- 2550 Görmedüm buncılayın bir deryâ
Mâhı var mâhîsi yokdur katâ
- 2551 Hiç bu cây ola mı bî-bünyâd
Ki oldı her reşhası bir sîm-i imâd
- 2552 Oldı çün bâm kenârında revân
Havl ider girmeye ana nâ-dân
- 2553 Çünkü gûş itdi bu güftârı Hasan
Didi ey mefhar-ı pîrân-ı zemen
- 2554 Gözlerüm yaşı durur câ'izdür
Heft yem bunda kamu bârizdür
- 2555 Mâ'-i cârî durur itme irâz
Mâ-cerânı ide mi pâk hıyâz
- 2556 Gerçi kim masiyetüm oldı füzûn
Pâkdür lîk bu seyl-âb-ı uyûn
- 2557 Bâis-i girye meger kim ol dem
Bîm-i hicrân idi ey fahr-ı ümem
- 2558 Âşıkâ irse zarar aglamadan
Böyle giryân olısar mıydı Hasan
- 2559 Âliyâ âkıl isen giryân ol
Bahr-ı ışk içre yûri pinhân ol

2560 Âb-ı eşkünle tahâret eyle
Gam namâzına ikâmet eyle

2561 Mâ-cerânı göreler halk-ı cihân
Mâ-cerâ ola velî yine nihân

2562 Cânuna hecr elemi kâr itsün
Sag iken başuna tîmâr itsün

Münâcât İlä-kâşifi'l-kürübât

2563 Ey cemâlün nefehât-ı eltâf
V'ey celâlün siper-ârâ-yı mesâf

2564 Milket-i aklumuz itdi tâlân
Mâl-i hûlyâ-yı visâl-i cânân

2565 Vardı târâca gül-i bâg-ı vücûd
Bilmezüz dahı nedür mîve-i sûd

2566 Işk ser-menziline irmedi dest
Pâyumuz oldı bu dem gerçi şikest

2567 Olmuşuz çünki bu dem dîvâne
Kapun itsek nola dermân-hâne

2568 Bize zencîr olamaz seyl-i uyûn
Ki olur kuvvet-i dîvâne füzûn

2569 Hiç insâna zebûn ola mı şîr
Geçmeye boynına âhen zencîr

2570 Kâkül-i yârı bana bend eyle
Vuslat-ı zâtun için pend eyle

- 2571 Yakdı dil kişverini nâr-ı firâk
Hân-ı vaslı nola kılsan infâk
- 2572 Bâr-ı gam sabrumı itdi târâc
Kalmadı hâk-i vücûdumda revâc
- 2573 Hâne-i dil katı vîrân oldı
Garazun cevri ise oran oldı
- 2574 Gam-ı hicrân (ne) aceb âfet imiş
Semm-i kâtil var ise fûrkat imiş
- 2575 Bizi bu bâdiyeden eyle halâs
Olalum mest-i şarâb-ı ihlâs
- 2576 İzzetün hakkı için ya Gaffâr
Görelüm niçe imiş vuslat-ı yâr
- 2577 Bilmedin neydüğünü bu âlem
Niçedür neyleyelüm şehir-i adem
- 2578 Fûrkatün kâmetümüz lâm itdi
Hasretün subhumuzı şâm itdi
- 2579 Olmasa varlığumuz bâr-ı girân
Vuslatun bezmin olurduk cûyân
- 2580 Kılmasak girye alurduk menzil
Ol durur bizi koyan pâ-der-gil
- 2581 Raht (u) bahtum k'ola bir dîn-ı gubâr
Ne revâ cân-ı zaîfe ola yâr
- 2582 Bâg-ı vasla diye her kim ki irem
Ola evvel konagı şehir-i adem

**El-makâletü's-sâminetu Aşera
Fî-tani'l-hasûdi ve Mâ-yeteallaku Bihi**

- 2583 İltifât eylese uşşâka nigâr
Hasedinden ölür ol dem agyâr
- 2584 Bâg-ı âlemde gül olmaz bî-hâr
Nitekim genc (ü) defne bî-mâr
- 2585 Ahmed'ün yok mı idi Bû Cehl'i
Bilmezüz neyleyelüm bu cehli
- 2586 Gam-ı Firavn'ı çekerdi Mûsâ
Âkıbet oldu asâ ejderhâ
- 2587 Bundan özge ola mı cehl-i kabîh
Âşıkı yâra ide zemm-i sarîh
- 2588 İkinün de vücûdı vâhid
Arada neyleler ola bir müfsid
- 2589 Olmayaydı dil-i İblîs-i hasûd
Sahn-ı âlemde görürdi çok sûd
- 2590 Bula mı hiç şu câhil behre
Et ile tırnak arasına gire
- 2591 Hâsılı ana ne â'id bilsem
Kulını eyleye mevlâsına zem
- 2592 Hiç gıdâ ola mı insâna alef
Gördüğü katre(y)i alur mı sadef
- 2593 Gûş-ı yâre gire mi böyle suhen
Dür gerekdür ki sadef açâ dehen

- 2594 Kar-ı deryâ ide mi hâr kabûl
Çâre yokdur ideler nâra duhûl
- 2595 Vuslat-ı yâre irişsen meselâ
Cân virür huşk-i hasedden adâ
- 2596 Kasd ider kim düşe araya şikâk
Eyleyüp âşıkı maşûka nifâk
- 2597 Sûret-i Hak'da togup ol nâ-dân
Dir o maşûka eyâ mihr-i nihân
- 2598 Ne revâdur bu ki bir divâne
Okıya niçe niçe efsâne
- 2599 Kâkülün yâd idüben sâye-misâl
Eyleye ırz-ı şerîfun pâ-mâl
- 2600 Ruhlarun fikri ile leyl ü nehâr
İde bülbül gibi feryâd ile zâr
- 2601 Hem-nişîn ola mı sultâna gulâm
Necm ile salına mı mihr-i be-nâm
- 2602 Zâga bülbül ola mı hem-peymâ
Kona mı hâne-i bûm üzre hümâ
- 2603 Adun anmaga degülken lâyık
Ne revâdur ki geçine âşık
- 2604 Ola mı zâg-ı siyeh şekker-hâ
Bülbülâsâ kıla mı bûm sadâ
- 2605 Cennete girdügi yokdur şeytân
Olamaz kapuna herkes derbân

- 2606 Varmasun kûyuna her câhil-i dîn
Işk-ı Leylâ ile birdür Mecnûn
- 2607 Lalüne dil viremez her nâ-şâd
Hüsn-i Şîrîn'e bir oldı Ferhâd
- 2608 Mâh-ı Kenân'a Züleyhâ birdür
Nitekim Vâmık (u) Azrâ birdür
- 2609 Âşıkum diye mi âşık sanma
Herkesi davîde sâdık sanma
- 2610 Hoş mücevher ola mı her bir tîg
Ebr-i nîsâna niçe benzeye mîg
- 2611 Gerçi kim pejmeye benzer jâle
Zararın görmez anun dergâle
- 2612 Lâlezâr olmadı ser-cümle demed
Kûhda gerçi ki bî-hadd u aded
- 2613 Sanma her gördüğünü tâlibdür
Azdur togrı çoğı kâzibdür
- 2614 Garazı hikmetine irmekdür
Bûse şeftâlülerin dirmekdür
- 2615 Sözlerin gûş ide sanur yârı
Göre şâhum garaz-ı agyârı
- 2616 Bî-haberdür ki işitmez cânân
Ne kadar âşıkı zemm itse iyân
- 2617 İde mi yâra kelâmı te'sîr
Pend-i eşhâsı kabûl ide mi pîr

- 2618 Âkîle her ne dise dîvâne
Olur elbetde kamu efsâne
- 2619 Yâra uşşâkı sanur kadh eyler
Lîk her birisini medh eyler
- 2620 Vâfir olsa ne kadar hayl ü haşem
Saltanat kalası olur muhkem
- 2621 Dil-berün şöhreti uşşâk iledür
Âşıkun işreti itlâk iledür
- 2622 Ne kadar saklasa şehdi zünbûr
Yine elbetde irişür ana mûr
- 2623 Zîb ü zîver bula sahn-ı gülzâr
Çog olursa ne kadar anda hezâr
- 2624 Kelle-i sükkere zeyn olsa meges
Çâre yok eksile mikdâr-ı ades
- 2625 Zumı bu kim ire uşşâka ziyân
Lîk hep kendine â'id noksân
- 2626 Âdem'e secde olurken Şeytân
Kılmayup secde olurdi nigerân
- 2627 Yani işitmiş idi anı meger
Tavk-ı lanet biri boynına geçer
- 2628 Kendine irmeye dirken nekbet
Geçdi gerdânına tavk-ı lanet
- 2629 Meyl-i mâl eyler iken bir sârik
Kendini dâra idermiş lâhık

- 2630 Gence kasd eyler iken bir insân
Gâh olur öldürür anı subân
- 2631 Gâh bir kimse iderken nahcîr
Çâk ider râst gelüp pençe-i şîr
- 2632 Âşnâ gevher ararken deryâ
Gark idüp gâh ider nâ-peydâ
- 2633 Çakma bir kimse(y)i bir kimseye sen
Sengsâr olma nite âteş-zen
- 2634 Âşîka yâr olurken âşîk
Bilmezüz arada neyler fâsîk
- 2635 Eger olmasa cihân içre hasûd
Lâzım olmaz idi davâyâ şühûd
- 2636 Eger olmasa cihânda güstâh
Mîve zeyn olur idi şâh-be-şâh
- 2637 Olmasa bâg-ı cihânda nâ-dân
Gonçeler cümle olurdı handân

Hikâyet-i Bâ-dirâyet

- 2638 Nakl olunur fuzelâdan bu haber
Enbiyâdan biri nâ-gâh meger
- 2639 Bâmdâd içre irüp vakt-i namâz
Uyanup kılmadı âgâz-ı niyâz
- 2640 Hâbdan gözlerine irdi sebel
Hiç göz açdurmadı mânend-i ecel

- 2641 Kûs-ı rihlet çalınur ser-tâ-ser
Haymede dahı yatur ol mihter
- 2642 Kârvân oldı kamu yola revân
Ten ribâtında dahı tuymadı cân
- 2643 Her kişi tûşesin itdi ihzâr
Dahı olmadı o gâfil bîdâr
- 2644 Sâlikün fehmi katı tîz gerek
Menzil uman kişi şeb-hîz gerek
- 2645 Gice(y)i gündüze katmasa Furât
Eline girmez idi âb-ı hayât
- 2646 Muttasıl esmese bâd-ı sarsar
Açılur mıydı ana gonçe-i ter
- 2647 Âşıkun dîdeleri leyl ü nehâr
Necm-i dürrîce gerekdür bîdâr
- 2648 Kûy-ı yâri tolaşa şeb-pereveş
Açılup kapusı togınca güneş
- 2649 Bâm-ı ışk üzre geze bûm gibi
Subha dek şule vire mûm gibi
- 2650 Gaflet uyhusına virmeye gözin
Mest olup yavu kılmaya özin
- 2651 Bu kadar gaflet ü bunca telbîs
Gönline girdi meger kim İblîs
- 2652 Fevt olacak deme irince salât
Ana gösterdi cihânı zulümât

- 2653 Oldı bîdârlığına mâni
Mihr-i pür-nûr olunca tâli
- 2654 Çünkü hâbından uyandı o velî
Vakt geçmiş göricek oldı deli
- 2655 Gussa çekdi katı nâlân oldı
Çerhveş gözleri giryân oldı
- 2656 Hidmetüm eylemedüm diyü edâ
Hâsılı çekdi niçe dürlü belâ
- 2657 Hak teâlâ ana şefkat itdi
Giryesin mûcib-i rahmet itdi
- 2658 Viridi ol sâlihe zıfınca sevâb
Bâis oldı bu kadar gaflete hâb
- 2659 Fikr-i İblîs-i ukâb olmak idi
Bunca ihmâle itâb olmak idi
- 2660 Lîke gufrânına oldı bâis
Bunca ihmâl bu vaz-ı hâdis
- 2661 İrtesi çünkü irişdi yine şeb
Hâbnâk oldı o fahr-ı mezheb
- 2662 Şâfî vakti olunca zâhir
Hâbdan olmadı çeşmi nâzır
- 2663 Göricek hâlini anun Şeytân
Gözin açmaya diyü korkdı hemân
- 2664 Semine vardı o dem itdi salâ
Ki geçer vakt-i namâz ey dânâ

- 2665 Olmadın vakti salâtun fâ'it
Tur yukaru amele âgâz it
- 2666 Havf (u) bîm eyledi kim ol âkıl
Yine uyanmayup ola gâfil
- 2667 Aglaya göz yaşın ide gark-âb
Eline gire yine zıf-ı sevâb
- 2668 Hased ü bugzı görün bi'llâhi
İrgürür togrı yola güm-râhı
- 2669 Ol umardı ki Hudâ-yı müteâl
Göstere târik-i tââta celâl
- 2670 Lîke olmadı murâdı hâsıl
Oldı İblîs ara yirde hacil
- 2671 Çak bunun aynı dur(ur) hâl-i hasûd
Çeşm-i uşşâkı sanur hâb-âlûd
- 2672 Zemm ider yâra anı peyveste
Yani kim gönli ola işkeste
- 2673 Haberi yok ki irür vuslatına
Cânını lâyıık ider hidmetine
- 2674 Âliyâ vâcibe feryâd eyle
Âlemi âh ile ber-bâd eyle
- 2675 İrmesün cânuna mekr-i agyâr
Muttasıl hem-dem idinsün seni yâr
- 2676 Her ne re'y eyler ise cân-ı hasûd
Bulmasun zerre kadar hâsıl u sûd

2677 Olasın yârün ile hem-sohbet
Girmesün araya künc-i fûrkat

Münâcât İlâ-dâfii' n-nekebât

2678 Ey nigehdâr-ı ekâlîm-i cihân
Âteş-endâz-ı kılâ-ı gerdân

2679 İrmesün câna şürûr-ı İblîs
Gönlümüz ışkun ile eyle enîs

2680 Almasun dîdemi hâb-ı gaflet
Geçmedin vakti idelüm hidmet

2681 İrmedin gûşumuza bâng-i horûs
İdelüm sînemüzi zikr ile kûs

2682 Gözümüz yummayalum necm-misâl
Neydügin bilmeyelüm hîç ihmâl

2683 Şükrümüz rûz-be-rûz ola ziyâd
Gerdümüz kuhl idünsin zühhâd

2684 Bülbül-i nagme-zen-i bâg-ı cihân
Bizden alsun nicedür âh (u) figân

2685 Varmayup uyhuya huffâş gibi
Gezelüm âlemi ayyâş gibi

2686 Düşmesün aramuza bugz (u) şikâk
Niçedür bilmeyelüm nâr-ı fîrâk

2687 Bakalum şem-i ruh-ı cânâna
Yanalum hem nitekim pervâne

- 2688 Fâhte gibi seher-hîz olalum
Âb-dest ile arak-rîz olalum
- 2689 Evvelâ idelüm âgâz-ı namâz
Son ucı eyleyelüm sûz u güdâz
- 2690 Subh-ı sâdık gibi pür-nûr olalum
Görelüm mihrüni mesrûr olalum
- 2691 Almasun cân gözini zulmet-i hâb
Görelüm âlemi mânend-i habâb
- 2692 Akl u nefis ile figân u dil ü cân
Kârvânuz olalum yola revân
- 2693 Olmadın mihr-i ecel tâbende
Alalum menzilümüz irkende
- 2694 Ol günün tâbına kimse døyemez
Ne kadar seng-dil olsa küyemez
- 2695 Per açup lerze ile şâhîvâr (?)
Murgveş idelüm hümâyı şikâr
- 2696 Girmesün hânemüze nâ-mahrem
Basalum halka-i tevhîde kadem
- 2697 Cân atup şevk ile mânend-i meges
İdelüm şehd-i kerâmâtı heves

El-makâletü't-tâsiatu Aşera
Fî-neşâti'l-vüsûli ve Mâ-yeteallaku Bihi

- 2698 Söyle ey bülbül-i gülzâr-ı visâl
Cânı kıl şâdî ile mâl-â-mâl

- 2699 Eyle feryâdun ile âlemi mest
Anlasun marifetün ehl-i nişest
- 2700 Vuslat an âşıkı handân eyle
Merhem ur zahmına dermân eyle
- 2701 Mucize arz idegör İsâvâr
Cân viren âşıkâ cân vir tekrâr
- 2702 Halka talîm idüp ilm-i İhyâ
Eyle dil-hastelere zikr-i Şifâ
- 2703 Meclisün reşk-i bihişt eyle müdâm
Hûrdan âşıkâ eyle peygâm
- 2704 Cüraveş olmuş idi nicesi mest
N'eydügin anladı gör bezm-i elest
- 2705 Eyledünse niçe mârın idrâk
Zahmnâkine yitişdür tiryâk
- 2706 Bunca demdür idesin âteş(i) yâd
Cenneti almaz isen vâ-feryâd
- 2707 Ol durur rûh-fezâ-yı emvât
Var ise ancak odur âb-ı hayât
- 2708 Derdüne çâreger olmaz Lokmân
Ol durur var ise ancak dermân
- 2709 Dâğlar deff ü nal-i mûsîkâr
Nagamât ile hemân bülbülvâr
- 2710 Mutribi ko viregör câna haber
Hîç o kıldan çalamaz hunyâger

- 2711 Kanı bir sencileyin hâl ehli
Neydügin bilmez anun kâl ehli
- 2712 Dilini anladabilmez ahres
Söylenür gerçi ki mânend-i ceres
- 2713 Kuş dilin anlayamaz her nâ-dân
Gerçi kim oldu Süleymân'a iyân
- 2714 Mantıku't-tayr hiç anlar mı hezâr
Ya meger ögrede anı Attâr
- 2715 Söyle güftârun ile mest olalum
Basalum bezmi zeber-dest olalum
- 2716 Işk kim oldu beyâbân-ı melâl
Var mıdur anda gülistân-ı visâl
- 2717 Hiç müyesser ola mı bir âşık
Ola ihsân-ı visâle lâyık
- 2718 Şeb-i kadre ire mi âsîler
Tutalar mı reh-i huld içre makar
- 2719 Bundan özge ola mı bir âlem
Ola maşûk ile âşık hem-dem
- 2720 Gâh gül-çîn ola gülzârında
Gâh şeftâlû dire dârında
- 2721 Geh koka gonçe-i nev-bâvelerin
Güne güne yiye geh mîvelerin
- 2722 Gâh geh gence ire vîrâne
Gâh geh şerbet içe dîvâne

- 2723 Geh göre lal tabak üzre ıyân
Dehen-i mârda şâh-ı mârân
- 2724 Hâsılı pâdişeh-i âlem ola
Her ne isterse bula bî-gam ola
- 2725 Câme-i cismini ol âvâre
Eyleye gül gibi pâre pâre
- 2726 Akmaya göz yaşı şingerf misâl
Kalmaya zerrece hâtırda melâl
- 2727 Bâg-ı vuslatda ne lâzım girye
Sîb ü şeftâlûsı vâfir gir ye
- 2728 Işk kim mevc ura mânend-i bihâr
Teşne kalma nitekim bûtîmâr
- 2729 Ruh-ı yâr için akıtma seyl-âb
Mahv olur gül gelicek bûy-ı gül-âb
- 2730 Tâli olunca felekde hurşîd
Gülşen içre kala mı jâle bedîd
- 2731 Bezm-i cânâna iren eylemez âh
Şîre karşı çağırur mı rûbâh
- 2732 Mevsim-i dey gidüp irişse bahâr
Bezm-i insâna ne lâzımdur nâr
- 2733 Rûz-ı rûşende yanar mı hîç şem
Vire mi zerre kadar hâneye lem
- 2734 Mihr-i rahşân var iken toga kamer
Sanki sahrâda yanar bir ahker

- 2735 İtmesün yâra iren kimse figân
Bahra iren su olur mı nâlân
- 2736 Tıfl-ı dil kim bulına bî-eşkâl
Çâr-sûlarda ne lâzım dellâl
- 2737 Mâh kim münhasif olmaya ıyân
Tas çalmak ana gâyet noksân
- 2738 Olmaya bî-hod olup mestâne
Cennet içre ola mı dîvâne
- 2739 Ola dîvâne ne denlü gâfil
Çâreger yanına gelse gâfil
- 2740 Mâ-hasal vuslata irse âşık
Derdine bula tabîb-i hâzık
- 2741 Ne kadar gam var ise andan ırak
Ey lebi gonçe meger bîm-i firâk
- 2742 Yâr kim âşıkına ide vefâ
Yıkılırsa nola bünyâd-ı cefâ
- 2743 Eylemen vasl binâsına kıyâs
Lâ-cerem anda ebed yokdur esâs
- 2744 Bir midür dâr-ı fenâ ile bekâ
Bana sor anları birdür meselâ
- 2745 Nahl-i firdevse irişür mi hazân
Lîk uymaz ana eşcâr-ı cihân
- 2746 Işkdan cümle vefâdur maksûd
Ki cefâ anda bir emr-i mefkûd

2747 Gül-bün-i bâg-ı cihândan me'mûl
Gül durur hâr degül ey makûl

2748 Vuslata irmeyene bu ahvâl
Hâsılı oldu be-gâyet icmâl

Hikâyet-i Bâ-dirâyet

2749 Mürsel-i kavm-i benî-İsrâ'il
Vâsıl-ı sohbet-i Yezdân-ı Celîl

2750 Zâ'ir-i Tûr u Kelîm-i Rahmân
Mazhar-ı pertev-i nûr-ı Kur'ân

2751 Yani kim hecr meyinden mahmûr
Dil-i Mûsâ'ya güzergâh idi Tûr

2752 Didi bir gün meded ey Bârî Hudâ
Senden olur ne ki olsa peydâ

2753 Yanmış ısak nola pervâne gibi
Sâbit olsak nola vîrâne gibi

2754 Zâ'ir-i şem-i cinân eyle bizi
Vâsıl-ı genc-i nihân eyle bizi

2755 Lutfuna olmadı çünkim pâyân
İtmezüz vuslata irmekde gümân

2756 Hâm iken mîveye lezzet mi gelür
İrmesek vasla kanâat mi gelür

2757 Yolını pâk idebilmez seyl-âb
Bahra yüz sürmese mânend-i türâb

- 2758 Menfezi olmasa bâd-ı seherün
Gönlüne girmez idi her şecerün
- 2759 Dest ü pâ-beste iken yâ Rahmân
Olalum îd-i visâle kurbân
- 2760 Ne kadar eyleye mü' min ihsân
Yine menzilgeh olur ana cinân
- 2761 Sıdkumuz çünkü bu dem oldu dürüst
Ne aceb eyler isen zâtını cüst
- 2762 Ne kadar bedr-i tamâm olsa hilâl
İrür elbetde ziyâsına zevâl
- 2763 Gerçi kim varlığumuz bir noksân
Lîk andan ire mi sıdka ziyân

El-makâletü'l-işrîn
Fî-intihâ'î'l-ışkı ve Mâ-yeteallaku Bihi

- 2764 Âşıkun ışkı ne dem bulsa kemâl
Mîhr-i maşûka irişür mi zevâl
- 2765 Hâm iken düşse şecerden mîve
Kimse yokdur ki az ala yiye
- 2766 Düşmeden olsa resîde ammâ
Cân virür ana gürûh-ı ukâlâ
- 2767 Işkı irgürse kemâle uşşâk
Ne cefâ men ider anı ne firâk
- 2768 Pûhteler gûşesidür bezm-i şarâb
Bişmeyince yinebilür mi kebâb

- 2769 Her işün âhirine azm eyle
Andadur ışk-ı Hudâ cezm eyle
- 2770 Işk-ı âşık ki ola fevka'l-had
Vuslat-ı yâra bulunmaya aded
- 2771 Gam yime özge safâdur bu hayâl
Işkuna buldurasın fazl u kemâl
- 2772 Gâh olur hecre düşer bir âşık
Olmayup bezm-i visâle lâyık
- 2773 Kâmetin iki büker bâr-ı melâl
Eksilür kuvveti mânend-i hilâl
- 2774 Zaferân rengini bağlar rûyı
Gussasından unıdur "yâ Hû"yı
- 2775 Gözleri yaşı olur efsürde
Çeşm-i bîmârı kalur pejmürde
- 2776 Âhınun dûdı irür pâyâna
Bilemez hâl-i dili âyâ ne
- 2777 Üstühâna sarılır mîh gibi
Sararur çihresi zırnîh gibi
- 2778 İki gözi sanasın kâh-rübâ
Müjesi mûyını cezb itse revâ
- 2779 Gerçi bu hâl(i) görür kendi bedîd
Anlamaz lîke ola ana müfid
- 2780 Haberi yok ki saâdetdür bu
Ne sekâmet katı sıhhatdür bu

- 2781 Mushaf-ı ışkdan itmiş idi fâl
“Sûre-i Nûr” ile geldi ikbâl
- 2782 Işk sırrın dahı şimdi bildi
Bilemez gözi yaşın kim sildi
- 2783 Vâki olmasa ana bu hâlât
Vuslat-ı yârda bulmazdı sebât
- 2784 Zer gibi benzi sararsa nola
Vuslatıyçün ider anı ifnâ
- 2785 Gözleri yaşı nola olsa mukîm
Zere gark oldu ne hâcet ana sîm
- 2786 Ne aceb dîd-ı dili olsa nihân
Çıka mı bişse kebâb üzre duhân
- 2787 Zerd olmasa turunc u leymûn
Hâmdur hiç ola mı âbı füzûn
- 2788 Keh-rübâ suyn içer cismi nihân
Hecr ile def ola tâ kim yarakân
- 2789 Burc-ı alâda tulû itse hilâl
Mâh-ı bedr olmasa irür mi zevâl
- 2790 Sararup düşmese evrâk-ı hazân
Ola mı dâmen-i bahrı cûyân
- 2791 Ne yarar âşıka dünyâda bekâ
Eylesün kendi vücûdın ifnâ
- 2792 Mâni-i vuslat olan oldur ol
Geçsün andan ki bula yâre vüsûl

- 2793 Işk eri n'eyler imiş dünyâyı
Cem mümkün mi iki sevdâyı
- 2794 Bilmeyen âşık(ı) fevt oldı sanur
Hâk ile dîdeleri toldı sanur
- 2795 Hâlet-i ışk ki oldı bâkî
Hiç bî-cân ide mi uşşâkı
- 2796 Âşıkta benzeyebilmez emvât
Ki ana ışk sunar âb-ı hayât
- 2797 Sıhhati şimdi bulur ol mahzûn
Ölidür diyü iderler medfûn
- 2798 Hâmil-i tuhfe-i vicdân olur ol
Vâsıl-ı sohbet-i cânân olur ol
- 2799 Hâlet-i ışkı görün bi'llâhi
Kimsenün olmaz ana âgâhı
- 2800 Nâm ile tutdı cihânı ankâ
Sandılar ana ademdür me'vâ
- 2801 Âşıkun her biri bir ankâdur
Kimse bilmez bu aceb sevdâdur
- 2802 Gerçi meşhûrdur hümânun nâmı
Oldı mestûr velî endâmı
- 2803 Kime kim sâye sala şâh eyler
Tûl-i âmâlini kûtâh eyler
- 2804 Bilemez kimse velîkin anı
Var mıdur devr-i felekde cânı

- 2805 Vaslına kim ki irürse bir dem
Şübhesüz eyledi şâh-ı âlem
- 2806 Sözüml anlanmaga idrâk gerek
Gûşvâr itmege muğlâk gerek
- 2807 Eyleyüp biri birine taklîd
Âşıkum dir ise bir iki pelîd
- 2808 İtimâd eyler ana halk-ı cihân
Bazı hayvân ile birdür insân
- 2809 Işk kim bagladı şekl-i gırbâl
Geçebilmez anı hâşâk-misâl
- 2810 Âşıkâ lâzım olan fûrkatdür
Zâhiren gerçi ki bir zahmetdür
- 2811 Işkunı irgürigör gâyetine
Zahmetin çek iresin sıhhatine
- 2812 Işk kim anda sekâmet çokdur
Mâ-verâsında melâmet yokdur
- 2813 Işk-ı âşık ne kadar olsa dürüst
Yârdan ayru düşüp kalmaya süst
- 2814 Zâhiren âşıkâ yâr olsa irak
Girmez araya yine bîm-i firâk
- 2815 Işk bünyâdına varmaya hâlel
Girse araya eger tîg-i ecel
- 2816 Hiç pûlâdı keser mi şemşîr
Hayl-i kerrûbı dutar mı zencîr

2817 Yidi kat tâsı geçer gerçi şereng
İder elbetde zücâc içre direng

2818 İde mi âşık maşûka zarar
Ser-te-ser olsa cihân zîr ü zeber

Hikâyet-i Hasb-i Hâl

2819 Bâni-i beyt-i kitâb-ı mahûd
Ser-nüviştin bize irgürdi şühûd

2820 Didi kim âşık idüm bir müddet
Yâr ile olmuş idüm hem-sohbet

2821 Elüme girmiş idi maksûdum
Şâd idi dîde-i hâb-âlûdum

2822 Rûz (u) şeb sâkin idi yanumda
Mîhr-i pür-nûr idi eyvânımda

2823 Nâ-gehân vârid olup hükm-i kader
Lâzım oldu dil-i mahzûna sefer

2824 Anı def itmege olmadı mecâl
Gerçi itdüm niçe efkâr-ı muhâl

2825 Çog idi gâyet ile bîm-i tarîk
Diledi gitmeyem ol yâr-ı sadîk

2826 Işk eri hiç sakınmaz cânı
Cândan özge sakınur cânânı

2827 İdicek pâymın öpüp istîzân
Rûz-ı ferdâda olam diyü revân

- 2828 Ol gice çeşmümüze girmed*i* hâb
Âh ile oldu felekler nâ-yâb
- 2829 Sanasın vakt-i kıyâmet idi ol
Hak bilür kim katı âfet idi ol
- 2830 Subh-ı sâdık kim olup irdi bedîd
Aldı başına külâhın hurşîd
- 2831 Tutmayup kimse ribât içre mekân
Yolına girdi kamu râh-revân
- 2832 Ben dahı niyyet-i şeh-râh itdüm
Kar-ı dilden bir iki âh itdüm
- 2833 Yârdan dür olup anda fi'l-hâl
Yola düşdüm gam ile zerre-misâl
- 2834 Hâsılı özge cehâletdür bu
Ne hamâkat ne kabâhatdür bu
- 2835 Bilmedüm kendüme kıydum hayfâ
Kodum ol mihr-i münîri tenhâ
- 2836 Kişi bilmezlik ile geh gâhî
Kendine dür ider imiş câhî
- 2837 Ber-karâr anlar imiş gerdûnı
Bilmez imiş bu sipihr-i dûnı
- 2838 Nüh felek gibi kanı bir gaddâr
Âşıkı dür ide yâra her bâr
- 2839 Câna kâr eyleyicek nâr-ı firâk
Âftâbum bana olmuş müştâk

- 2840 Eyler imiş dem-i hicrânı hisâb
Âh idersem nola tâ rûz-ı hisâb
- 2841 Bendedür aklı vü fikri bende
Bende ol bende mukayyed bende
- 2842 Sohbeti câna harâm eylemiş ol
Işk ile uzlet-i âm eylemiş ol
- 2843 Hecr elinden çeküben cevri ü taab
Zerrece eylememiş iş u tarab
- 2844 Rûz-ı îd irdi bu hâletde iken
Bu kasâvetde bu uzletde iken
- 2845 İtmemiş îdgeh içre seyrân
Yig görünmüş ana künc-i hicrân
- 2846 Her kişi zevk ile şâd u hurrem
Yârumun gûşesi peygûle-i gam
- 2847 Tıfl iken cânına cebr eylemiş ol
Hak budur kim katı sabr eylemiş ol
- 2848 Olmayup meclis-i îde nigerân
Mest kılmış anı câm-ı hicrân
- 2849 Bu kadar uzlete olmuşdur dâl
Işk-ı âşıkda olan fazl u kemâl
- 2850 Derd-i fürkat bana itse te'sîr
Nev-cevânum eger olmasa habîr
- 2851 Tıfl iken gûşe-nişîn olmaz idi
Zâde-i akl(ı) güzîn olmaz idi

- 2852 Geçicek şâd olanun bayramı
Gâ'ib olunca safâ eyyâmı
- 2853 Künc-i uzletde tururken mahzûn
Olmış ol dil-ber-i ranâ matûn
- 2854 Yâd idüp ben kulını leyl ü nehâr
Künc-i fûrkatden olurmuş bîzâr
- 2855 Nâ-gehân zâhir olup mevt eseri
Âteş-i hecr ile yakmış cigeri
- 2856 Dir imiş nâle kılup vâ-veylâ
Kurtulam mı bu belâdan âyâ
- 2857 Yohsa haşre kala mı bu hasret
Cânımı yakdı bu nâr-ı fûrkat
- 2858 Öldüğüme acımazdum katâ
Sag iken bâri irişse o gedâ
- 2859 Ne aceb gussa çeker ol mahzûn
Korkaram zâhir ola dilde cünûn
- 2860 Bâri bir kerre göreydüm yüzini
Ölmeden gûş kılaydum sözünü
- 2861 Hey meded vâ-esefâ vâ-veylâ
Derd-i fûrkat ne aceb özge belâ
- 2862 Cânı bu hâl ile itmiş teslîm
Bâg-ı hulda yönelüp İbrâhîm
- 2863 Genc iken mesken ola kar-ı zemîn
Ben nice itmeyeyin âh u enîn

- 2864 Kar-ı hâk içre kalur mı hurşîd
Düşe mi kara yire ömr-i medîd
- 2865 Zîr-i hake düşe çünkim bir nûr
Tûşe idinmek olur mı anı mûr
- 2866 Kâküli oldı çü hâke yeksân
Acabâ oldı mı şâh-ı mârân
- 2867 Oldı nergisleri kim hâb-âlûd
Ravzasın rûşen idüpdür mabûd
- 2868 Bilsem ol nâme ile çâh-ı zekan
Oldı mı cennete bir havz-ı hasen
- 2869 İki lal ile dür-i dendânı
Şermsâr eyledi mi gilmânı
- 2870 Gül-i ruhsârına havrâ muhtâc
Kala mı gülşen-i firdevse revâc
- 2871 Acabâ hiç deheni yanında
Gonçe-i cennet ider mi hande
- 2872 Arz-ı refât idicek ol bâlâ
Ser-fürû eyledi mi ki tûbâ
- 2873 Sâidin seyr idicek şâh-ı bihişt
Ola mı çeşm-iarefnâke sirişt
- 2874 Ebrûvânın göricek itdi mi kîn
Cennetün hûrı vü gilmânı hemîn
- 2875 Hâkde çünki o genc oldı nihân
Vâkıamda bana keşf oldı hemân

- 2876 Görürem ol şeh-i havrâ-peyker
Başdan ayaga zîb ü zîver
- 2877 Giymiş egnine iki dâne kabâ
Görmedüm hiç ana benzer dîbâ
- 2878 Cümleten vazını tagyîr itmiş
Âyet-i cennet(i) tefsîr itmiş
- 2879 Söylemez ben kulına incinmiş
Yani kim fûrkat ile degzinmiş
- 2880 Neye ugradugımı bildüm ben
Vaz idince bana ol hulk-ı hasen
- 2881 Cân atup menzil-i maksûda hemân
Gerçi irdüm velî gitmiş cânân
- 2882 Ne aceb acıdı ben hâke Hudâ
Olmadı kendü yanumda bu kazâ
- 2883 Cân virüp gerçi ki medfûn oldu
Işk-ı pâküm dahı efzûn oldu
- 2884 Görmedüğüm gice yok rü'yâda
Şimdi eglencem odur dünyâda
- 2885 Hâbdan göz açamam leyl ü nehâr
Yine teşrîf ide diyü o nigâr
- 2886 Eger olmasa mahabbetde kemâl
Ölcek ışka irişürdi zevâl
- 2887 Gâyet-i ışk budur ey dâna
Bir gele ana bekâ ile fenâ

- 2888 Âliyâ eyle duâ cânâna
Umaram kim irişe Yezdân'a
- 2889 Dilerüm rahmeti efzûn olsun
Hulle-i huld ile mekfûn olsun
- 2890 Beni geh gâh tarabnâk itsün
Arz-ı dîzâr ile ihlâk itsün
- 2891 Sîneden eyleme ışıknı baîd
Râzıyam her ne kadar olsa mezîd
- 2892 Hasb-i hâlümle tamâm oldı makâl
İhtitâmına bulunmaya misâl

Münâcât İlä-râhimi'l-mevât

- 2893 Ey dil-ârâm-ı gürûh-ı uşşâk
Vâkıf-ı sırr-ı nücûm-ı âfâk
- 2894 Işkdan eyleme hâlî bir dem
İrmesün bu dil-i bîmâra elem
- 2895 Nola dûr itdün ise cânânı
Hiç ferâmuş ide mi cân anı
- 2896 Derdmendüm yine ihsân eyle
Vâsıl-ı sohbet-i cânân eyle
- 2897 Yog iken halk idüben ol mâhı
Âşık itdün bu dil-i güm-râhı
- 2898 Âferînişde yine eyle bedîd
İdüben ışk libâsını cedîd

- 2899 Eyleme rûz-ı kıyâma te'hîr
Rûz-ı mahşer ola mı ana nazîr
- 2900 Hîç anun gibi fûrkat mi olur
Yâ iki kerre kıyâmet mi olur
- 2901 Rahmet it âşık-ı nâ-şâd benem
Pây-mâlüm mihen-âbâd benem
- 2902 Cânımı yâruma eyle vâsıl
Cânım al tâ anı vir ve'l-hâsıl
- 2903 Eyle bir vech ile ammâ peydâ
Yine anı sanalar nâ-peydâ
- 2904 Hâlümi tuymaya erbâb-ı hased
Yârla ben olam ey Ferd (ü) Samed
- 2905 Ayni olmazsa ola bârî misâl
Zîveri behcet ile mâl-â-mâl
- 2906 Her yirün benzedüp ol meh-rûya
Vireyin gönlümi ol dil-cûya
- 2907 Yâ firişteh ola yâ kerrûbî
Seveyin cân ile ol mahbûbı
- 2908 Haşre dek ışk ile pûyân olayın
Yitürüp kendümi galtân olayın
- 2909 Işkdan olmayayın bir dem dûr
Işksuz eyleme cânı mesrûr
- 2910 Hazretünden irişüp emr-i Celîl
Kabz-i rûh eyleyicek Azrâ'îl

2911 İrişüp kabrûme Münker ü Nekir
İdicek cümle su'âlin takrîr

2912 Bana ol dem ü bi-hakk-ı mahmûd
Vuslat-ı yârdur ancak maksûd

Fî-hâtîmeti'l-kitâb ve Fasli'l-hitâb

2913 Minnet Allâh'a ki bu nazm-ı be-nâm
Vus ile oldı iki ayda tamâm

2914 İtmedüm zerrece hergiz acele
Siper itdüm dili tîr-i ecele

2915 Âkılün kârı degüldür tacîl
Sabr ile mümkün olur her tahsîl

2916 Nâmını **Tuhfe-i Uşşâk** itdüm
Her sözün şöhre-i âfâk itdüm

2917 Ser-te-ser tercemeden ârîdür
Ol begüm bilmeyenün kârıdur

2918 Var iken kendü dilümde cereyân
Tercemân olmaga yir yok bir ân

2919 Kuvvetüm çün ola hadden bîrûn
Hiç ola mı bir alay dîna zebûn

2920 Tabumun kânına nisbet bu güher
Hak bilür gelmedi bir pîle kadar

2921 Haddi pâyânı mı var cevherümün
Kân deger her birisi sözlerümün

- 2922 Bağlasam dahı niçe bin dîvân
Olmaya zerrece va'llâh ziyân
- 2923 Terceme kasd ide mi şâir olan
Bûriyâ örtine mi kâdir olan
- 2924 Kimde kim vüsat ola bir mikdâr
Karz almaga ne hâcet dînâr
- 2925 Oldı her bir güherüm bir mir'ât
Görinür şâhid-i manâ kat kat
- 2926 Sâfdur hiç küdüret yokdur
Her nazarda velî sûret çokdur
- 2927 Mesnevî fi'l-mesel ey pîr-i cihân
Oldı bir hânekah-ı çâr-erkân
- 2928 Mürşidi hazret-i Mevlânâ'dur
Fazlınun gâyeti yok dânadur
- 2929 Evliyâ zümresinün mefharıdur
Marifet kulzûminün gevheridür
- 2930 Hânekâhun o bırakdı temelini
Andan öğrendi kamusı amelin
- 2931 İricek ana Nizâmî der-kâr
Yapdı dikkatler idüp bir dîvâr
- 2932 Nâmını **Mahzen-i Esrâr** itdi
Kasr-ı Şeddâd'a sezâvâr itdi
- 2933 Oldı her beyti latîf ü mergûb
Görmedi görmeye çeşm-i mayûb

- 2934 Sonra ol bezme irişdi Husrev
Komadı nakdini hemyâna girev
- 2935 Yapdı ol dahı ana bir dıvâr
Oldı her gûşesi makbûl-i kibâr
- 2936 Nâmnını **Matlau'l-envâr** kodı
Ehl-i nazm içre eyü kâr kodı
- 2937 İrdi çün hazret-i Monlâ Câmî
Gördi başdan başa bu hengâmı
- 2938 Bir cidârın dahı ol kıldı binâ
Eyledi her yirini müstesnâ
- 2939 Hak budur hayli nezâketleri var
Güne güne niçe sanatları var
- 2940 Nâm ile **Tuhfe-i Ahrâr** oldur
Âlem-i nazma dürer-bâr oldur
- 2941 Çün ana ben dahı oldum nigerân
Gördüm anda katı vâfir noksân
- 2942 Cânuma gayret odı kâr itdi
Beni nâ-çâr ana mimâr itdi
- 2943 Eyleyüp kuvvet-i tabum izhâr
Ben dahı yapdum ana bir dıvâr
- 2944 Eyledüm her yirini müstahsen
Görse nâ-çâr ide tahsîn Hasen
- 2945 Ol durur **Tuhfe-i Uşşâk** be-nâm
Hânekâh anun ile oldı tamâm

- 2946 Zerrece kalmadı çünkim noksân
Lâyık oldur idinem anı mekân
- 2947 Kışver-i nazma şehenşâh benem
Hâsılı sâhib-i dergâh benem
- 2948 Kimse yok bencileyin sadr-nişîn
Gayrılar hizmet ider bana hemîn
- 2949 Nazmumun hilati güftâr-ı fasîh
Eyledüm cümleden anı tercîh
- 2950 Hırka-pûş olsa bir alâ dil-ber
İrişür hüsni metâina zarar
- 2951 Râmdur bana olar ve'l-hâsıl
Bezm-i âlîde benem ser-mahfil
- 2952 Şimdi bu **Tuhfe-i Uşşâk** hemân
Döndi ol gülşene irmeye hazân
- 2953 Olmaya mîveleri hâyîde
Dest-i bîgâne tokunmaya gide
- 2954 Seng-i tan atmag ile câhiller
İrmeye mîvesine kılca zarar
- 2955 İltifât olsa velîkin Âlî
Artururdum dahı bu minvâli
- 2956 Nazmumı sihr-i helâl eylerdüm
Her sözüm zer gibi kâl eylerdüm
- 2957 Halk-ı âlem katı nâ-dân ancak
Cem-i mâl itmede hayrân ancak

- 2958 Hep fesâhatle fezâhat yeksân
Cümlede noktaca yokdur izân
- 2959 Ser-te-ser zahmet ile rahmet bir
Farkı yok gayret ile ibret bir
- 2960 Mansıbun var ise ol sadr-nişîn
Yohsa fazlunla kalursın hod-bîn
- 2961 Kendözin gördi diyü bir niçe hâr
Zemm ider kanda ki yâd eyleseler
- 2962 Görinen kendüleridür ammâ
Sâfdur âyine-i dil zîrâ
- 2963 Kalmadı ehl-i kemâle ragbet
Devlet ehlinde nitekim himmet
- 2964 Eylesen birisine arz-ı hüner
Dili turmaz katı tahsîn eyler
- 2965 Gelse ihsân demine lîk hemân
Genc gibi yüze gelmez hemyân
- 2966 Bir görür zâtını bir câhil ile
Haberî yok ki düşer kendi dile
- 2967 Kendi zuminca zarâfet anlar
İtdüğü kârı nezâket anlar
- 2968 İltifât eyleseler va'llâhi
Milket-i nazmun olurdu şâhı
- 2969 Her sözüm anlayana bir nâvek
Zahmını fark ide mi degme yürek

- 2970 Yörise hayli maânî-cûşân
Benem anların önince sultân
- 2971 Her varak bana hıyâm-ı sîmîn
Askerüm cümle olur anda mekîn
- 2972 Şirümün oldu sütûrı itnâb
Deşt-i heyhâta irişdürdi nisâb
- 2973 Kalemüm hâme-i dür-bârumdur
Sözlerüm mesnedi zerkârumdur
- 2974 Dü-zebân olsa nola kilik-i nizâr
Zü'l-fekârumdur elümde her-bâr
- 2975 Mülk-i nazmı kılıcumla aldum
Âleme nara-i yâ Hû saldum
- 2976 Mahlasum olsa aceb mi Âlî
Olmuşam fenn-i belâgatda Alî
- 2977 Tâ ki feth oldu kılâ-ı manâ
Râmdur emrûme cünd-i şuarâ
- 2978 Sözüümün her biri nass-ı kâtı
Tîguma ehl-i maânî tâbi
- 2979 Noktalar kim dökilür hâmemden
Tâcına nokta ider anı Hasen
- 2980 Cümlesi âlem-i manâya nücûm
Hâl-i dil-ber gibi pâkîze-rüsûm
- 2981 Her elif kim çekerüm nâmelere
Şîrveş bend iderüm hâmelere

- 2982 Cûş idüp tâ ki o kilk-i dür-bâr
Kılmaya hâl-i derûnum işâr
- 2983 Dâl kim nakş iderüm dîvâna
Dâll olur saltanat-ı irfâna
- 2984 Kangı râ kim ola şîrümde nigâr
Rây-ı dür-bârımı eyler izhâr
- 2985 Bir devât olsa sifâl-i gerdûn
Vâridâtum kalur andan bîrûn
- 2986 Cild-i tesvîd idinürdüm kameri
Ola ger zerrece sâfice yiri
- 2987 Ayda bir kez silinür levhi hemân
Vâridâtum sığa mı ana ıyân
- 2988 Niçe bin levhi iderken memlû
Bana bir ân vefâ ide mi o
- 2989 Çün midâdum ola deryâ-cereyân
Hiç ana zarf ola mı kevn (ü) mekân
- 2990 Dürer-i nazmuma gâyet yokdur
Maden-i dilde cevâhir çokdur
- 2991 Haşre dek durmasam itsem nâlân
Yine bir zerrece gelmez noksân
- 2992 Dürre gâyet ola mı deryâda
Sîm ü zer eksile mi dünyâda
- 2993 Sırrını anlamayup bir nâ-dân
Gâh olur şâire eyler bühtân

- 2994 Söylenen sözleri hâyîde sanur
Maden-i nazmı fenâ-dîde sanur
- 2995 Haberi yok ki kusûrı olmaz
Gird-bâd ile nüşûrı olmaz
- 2996 Haşr olunca ola cümle mevcûd
Olmaya zerre gibi hâk-âlûd
- 2997 Lanet ol kâtib-i bî-idrâke
Nokta koya bu kitâb-ı pâke
- 2998 Akçesine tama idüp her ân
Acele eyleye nakşında ýyân
- 2999 Bilmeye neydüğünü sevk-ı kelâm
Şevk idüp nokta koya ol bed-nâm
- 3000 Bir görürse şemen ile semeni
Bulmasun bir giyecek pîreheni
- 3001 Sûret-i fâzılı yazsa fâsıl
Cândan ayrılma nola ol câhil
- 3002 Devlet ol kâtib-i bî-hem-tâya
Cân ile dikkat ide imlâya
- 3003 Acele eylemeye kârında
Tamaı terk ide bâzârında
- 3004 Hâmesi gibi zebânı her bâr
Zikr-i Hakk ile ola gevher-bâr
- 3005 Yanını bekleme mânend-i devât
Kar-ı zulmetde iken âb-ı hayât

- 3006 Kâgıdı gibi ola alnı sefid
Tîre-baht olmaya gûyâ tesvîd
- 3007 Yazsa ömrinde bu nazmı bir kez
Hak teâlâ ide kârını genez
- 3008 Olmaya fakr u fenâdan gamnâk
Ola âyîne gibi çihresi pâk
- 3009 Bu kitâbı ki didüm îdiyye
Bâisi kişveri Kûtâhiyye
- 3010 Hûb imiş âb u hevâsı gâyet
Ki nasîb oldı bana bu dikkat
- 3011 Taht idi Han-ı Selîm'e o mekân
O sebebden ana oldum mihmân
- 3012 Girmesün sûrına ceş-i nekbet
Sûrsuz kalmayuban bir müddet
- 3013 Yâ İlâhî dilerem kim bu kitâb
Ger hatâ ise dahı ola savâb
- 3014 Cân gibi saklaya ehl-i irfân
Yanına gelmeye anun nâ-dân
- 3015 Kasdumı anlayalar dikkat ile
Olmaya okıyalar sûrat ile
- 3016 Âşıkum diyü idenler davâ
Ger şeh-i âlem (ü) ger bay u gedâ
- 3017 Kâdir olursa ana ve'l-hâsıl
Ola cânânına her dem vâsıl

- 3018 Göre âyîn-i mahabbet ne imiş
Bâis-i devlet-i vuslat ne imiş
- 3019 Her ne nakş itdüm ise âmil ola
Belki ez-berlemege mâ'il ola
- 3020 Az zamân içre mukarrerdür bu
Ola cânâne ile hem-pehlû
- 3021 Gâh geh cânım için ide duâ
Hakk talîm ide hem icrâ
- 3022 Kim ki dahl eyleye bu nazmı yire
Eşk-i çeşmüm gibi çal anı yire
- 3023 Hâk-i zilletde perîşân-hâl it
Kara bahtum gibi pür-eşkâl it
- 3024 Benüm için ider anlara ezâ
Âyet-i ne'ti bi-hayrin minhâ
- 3025 Sanmasunlar ki gazeldür bu kitâb
Göre beş beyt ile mimârı savâb
- 3026 Haberi yok ki ekâlîm-i cihân
Oldı bir beyt-i latfînde nihân
- 3027 Katı çok hâl durur ey âkıl
Ola nazm içre dü âlem hâsıl
- 3028 Var ise zerrece aklun nazar it
Yog ise yanuna alma hazer it
- 3029 Dehen-i zâga nasîb olmadı kand
Her şecer olmadı bezm içre sipend

- 3030 Yapılır kanda görür yâkûtı
Seve mi Türk hat-ı Yâkût'ı
- 3031 Ehli vardur güzelüm her kârün
Deşt-i heyhâta irür eşârun
- 3032 Cenb-i hâtifden olurken ilhâm
İltifât olmaya mı ana tamâm
- 3033 *Temmeti 'n-nüşatü inde 't-tahrîr*
Sanehallâhu bi-nemki 't-tagyîr
- 3034 Hayl-i kerrûba ne lâzım tevbîh
Didiler “**âşika tuhfe**” târîh

“ **Âşika Tuhfe**”

Sene 969